

Tartalom

III Előkészítő jogi aktusok

TANÁCS

2021/C 162/01

A Tanács (EU) 11/2021 álláspontja első olvasatban az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából

A Tanács 2021. április 19-én elfogadva 1

2021/C 162/02

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 11/2021 álláspontja első olvasatban az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából 84

III

(Előkészítő jogi aktusok)

TANÁCS

A TANÁCS (EU) 11/2021 ÁLLÁSPONTJA ELSŐ OLVASATBAN AZ UNIÓS

űrprogram és az Európai Unió Ūrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából

A Tanács 2021. április 19-én elfogadva

(2021/C 162/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 189. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A világűrhez kapcsolódó technológia, adatok és szolgáltatások nélkülözhetetlen elemeivé váltak az európaiak mindennapjainak, és alapvető szerepet játszanak számos stratégiai érdek védelmében. Versenyképességét tekintve az Unió űripara már ma is a legjobbak között van a világon. Az új szereplők és az új műszaki megoldások megjelenése azonban forradalmi változásokat idéz elő a hagyományos ipari modellekben. Annak érdekében tehát, hogy az Unió továbbra is vezető szerepet töltsön be világviszonylatban és nagy fokú szabadsággal rendelkezzen a világűr területén való fellépésben, létfontosságú, hogy ösztönözze a tudományos és a műszaki haladást, és előmozdítsa a világűrhez kötődő uniós gazdasági ágazatokban, különösen pedig a kis- és középvállalkozások (kkv-k), a startupok és az innovatív vállalkozások körében a versenyképességet és az innovációs készséget.
- (2) Ki kell használni azokat a lehetőségeket, amelyeket a világűr nyújt az Unió és tagállamai biztonsága tekintetében, különösen az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó, 2016. júniusi globális stratégiában említettek szerint, ugyanakkor meg kell őrizni az uniós űrprogram (a továbbiakban: a program) polgári jellegét, és tiszteletben kell tartani a tagállamok alkotmányjogában rögzített, semlegességet vagy el nem köteleződést előíró esetleges rendelkezéseket. Az űrágazat fejlődése hagyományosan a biztonság kérdésköréhez igazodott. Az űrágazatban használatos berendezések, alkatrészek és műszerek, valamint a világűrből származó adatok és a világűrrel kapcsolatos szolgáltatások gyakran kettős felhasználásúak. Az Unió biztonság- és védelempolitikáját azonban az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) V. címével összhangban a közös kül- és biztonságpolitika keretében kell meghatározni.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament 2019. április 17-i álláspontja [(a Hivatalos Lapban még nem tették közzé)], a Tanács 2021. április 19-i, első olvasatban elfogadott álláspontja. Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (3) Az Unió már az 1990-es évek végétől kezdve fejleszti saját kezdeményezéseit és programjait a világűr területén – előbb az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatást (EGNOS), majd a Galileo és a Kopernikusz programot –, amelyek az Unió polgárainak szükségleteit és a közpolitikai igényeket egyaránt kielégítik. Biztosítani kell ezeknek a kezdeményezéseknek és programoknak a továbbvitelét, valamint javítani kell az általuk nyújtott szolgáltatásokat, hogy megfeleljenek a felhasználók új igényeinek, továbbra is élen járjanak egyrészt az új technológiai fejlesztéseket, másrészt pedig a digitális ágazatban, illetve az informatikai és a kommunikációs technológia területén zajló átalakulásokat tekintve, és szolgálni tudják a kiemelt szakpolitikai célokat, például az éghajlatváltozás – többek között a sarkvidéken zajló változások figyelemmel kísérése –, a közlekedés, a biztonság és a védelem területén.
- (4) Szükséges, hogy a közlekedési ágazat, az űrágazat és a digitális ágazat közötti szinergiákat az új technológiák, például az elektronikus hívás, a digitális menetíró készülék, a forgalmi felügyelet és irányítás, az autonóm vezetés és a vezető nélküli járművek és a drónok szélesebb körű használatának előmozdítása, valamint a biztonságos és zökkenőmentes konnektivitással, a megbízható helymeghatározással, az intermodalitással és az interoperabilitással kapcsolatos szükségletek kielégítése érdekében kihasználják. A szinergiák ilyen kihasználása fokozná a közlekedési szolgáltatások és ágazat versenyképességét.
- (5) A program előnyeinek teljes mértékű – valamennyi tagállamban és minden polgárunk általi – kihasználása érdekében elengedhetetlen a rendelkezésre bocsátott adatok, információk és szolgáltatások felhasználásának és elterjesztésének előmozdítása, valamint az említett adatokon, információkon és szolgáltatásokon alapuló downstream alkalmazások fejlesztésének támogatása is. E célból a tagállamok, a Bizottság és a felelős szervezetek rendszeresen folytathatnának a program előnyeivel kapcsolatos tájékoztató kampányokat.
- (6) A cselekvési szabadság, a függetlenség és a biztonság jelentette célkitűzések elérésének alapfeltétele, hogy az Unió önálló hozzáféréssel rendelkezzen a világűrhez, és képes legyen azt biztonságosan használni. Ezért – figyelemmel különösen a kritikus infrastruktúrára és technológiára, a közbiztonságra, valamint az Unió és az uniós tagállamok biztonságára – elengedhetetlen, hogy az Unió támogassa a világűrhez való autonóm, megbízható és költséghatékony hozzáférést. Következésképpen lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a Bizottság a felbocsátási szolgáltatásokat – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 189. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően – egyesítse európai szinten mind saját célú felhasználásra, mind pedig a mások céljaira való, igény szerinti felhasználásra, ideértve a tagállamok általi felhasználást is. Ahhoz, hogy versenyképes maradjon a gyorsan fejlődő piacon, kulcsfontosságú továbbá, hogy az Unió továbbra is hozzáféréssel rendelkezzen modern, hatékony és rugalmas felbocsátási infrastruktúrához, és megfelelő felbocsátási rendszerek előnyeit élvezze. Ezért a tagállamok és az Európai Űrügynökség (ESA) által hozott intézkedések sérelme nélkül, lehetővé kell tenni, hogy a program támogassa a program végrehajtásához szükséges földi űrinfrastruktúra kiigazítását – beleértve az új fejlesztéseket is –, valamint a program komponenseinek megvalósítása érdekében a felbocsátási rendszerek olyan kiigazításait – ideértve a technológiafejlesztést is –, amelyek a műholdak felbocsátásához szükségesek, többek között az alternatív technológiákat és az innovatív rendszereket. Az említett tevékenységeket az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi költségvetési rendelettel ⁽²⁾ összhangban (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) és azzal a céllal kell végrehajtani, hogy ezáltal javuljon a program költséghatékonyága. Mivel elkülönített költségvetés nem fog rendelkezésre állni, a világűrhez való hozzáférést támogató fellépések nem érinthetik a program komponenseinek végrehajtását.
- (7) Az uniós űrágazat versenyképességének megerősítése és a saját rendszerek tervezésére, építésére és üzemeltetésére való képesség növelése érdekében az Uniónak támogatnia kell a teljes űrágazat létrehozását, növekedését és fejlődését. A vállalkozás- és innovációbarát modell kialakulását európai, regionális és nemzeti szinten olyan kezdeményezésekkel kell támogatni, mint például az űrtechnológiai, a digitális és más ágazatok, valamint a felhasználók együttműködését lehetővé tévő űrtechnológiai központok. Ezeknek az űrtechnológiai központoknak törekedniük kell a vállalkozókészség előmozdítására és a készségek fejlesztésére, valamint a digitális innovációs központokkal való szinergiákra. Az Uniónak elő kell mozdítania az Unióban működő űrtechnológiai vállalatok létrehozását, bővülését és sikerét, és ennek érdekében – mivel az Unióban az űrágazatban működő startupoknak szűkek a lehetőségeik megfelelő módon magántőkéhez jutni – indokolt többek között támogatnia a kockázatfinanszírozáshoz jutást, valamint serkentenie a keresletet, az úgynevezett „első szerződés” elvének alkalmazásán keresztül.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (8) A világűrrel kapcsolatos értéklánc általában upstream tevékenységekből és downstream tevékenységekből áll. Az upstream tevékenységek az operatív űrrendszert eredményező tevékenységeket foglalják magukban, beleértve a fejlesztési, gyártási és felbocsátási tevékenységeket, továbbá az ilyen rendszerek működését. A downstream tevékenységek a világűrrel kapcsolatos szolgáltatásoknak és termékeknek a felhasználók részére történő biztosítását foglalják magukban. A digitális platformok szintén fontos tényezők az űrágazat fejlődése szempontjából, mivel lehetővé teszik az adatokhoz és a termékekhez, valamint az eszköztárakhoz, továbbá az adattárolási és a számítástechnikai berendezésekhez való hozzáférést.
- (9) A világűr területén az Unió az EUMSZ 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban gyakorolja hatásköreit. A Bizottságnak biztosítani kell a program keretében végzett tevékenységek koherenciáját.
- (10) Miközben számos tagállam aktív hagyományokkal rendelkezik az űriparral kapcsolatos ágazatokban, fel kell ismerni az űripari ágazatok kibontakozó kapacitásokkal rendelkező tagállamokon belüli fejlesztésének és éretté tételének, valamint annak szükségességét, miszerint választ kell találni azokra a kihívásokra, amelyeket az új űrstratégia jelent a hagyományos űripar számára. Támogatni kell az űripari kapacitások Unió-szerte történő fejlesztését, és valamennyi tagállamban elő kell segíteni az űriparban működő vállalkozások közötti együttműködést.
- (11) A program keretében végrehajtott tevékenységeknek a tevékenység végrehajtásának időpontjában meglévő nemzeti és európai kapacitásokra kell épülniük és ezeket kell kiaknázniuk.
- (12) A program földrajzi kiterjedése és a globális kihívások kezelésében való hasznossága miatt az űrtevékenységek hangsúlyos nemzetközi vetülettel rendelkeznek. A program érintett szervei – a tagállamokkal szoros együttműködésben és azok beleegyezésével – adott esetben részt vehetnek a programmal kapcsolatos ügyekben, a nemzetközi együttműködésben és együttműködhetnek az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) illetékes szerveivel. A programmal kapcsolatos ügyekben a Bizottság a hatáskörének keretein belül, az Unió nevében koordinálhatja a nemzetközi tevékenységeket, különösen annak érdekében, hogy megvédje az Unió és tagállamai érdekeit a nemzetközi fórumokon, ideértve a frekvenciák területét is a programhoz kapcsolódóan, nem érintve a tagállamok e területen fennálló hatásköreit. Különösen fontos az Unió számára, hogy a Bizottság képviselében részt vegyen a Nemzetközi Cospas-Sarsat Program szerveiben.
- (13) A nemzetközi együttműködés kiemelkedően fontos abban, hogy előmozdítsa az Uniónak az űrágazatban betöltött globális szerepét, valamint az uniós technológiát és ipart, és segítse a nemzetközi szintű tisztességes versenyt, szem előtt tartva, hogy biztosítani kell a felek jogainak és kötelezettségeinek kölcsönösségét, valamint ösztönözni kell az együttműködést a képzés területén. A nemzetközi együttműködés, ahogy azt a Bizottság a 2016. október 26-i közleményében meghatározta, az európai űrstratégia kulcsfontosságú eleme. A Bizottságnak a programot arra kell használnia, hogy idevágó kezdeményezések révén hozzájáruljon a nemzetközi erőfeszítésekhez, valamint élvezze ezek előnyeit, hogy előmozdítsa az európai technológiát és ipart nemzetközi szinten (például kétoldalú párbeszéd, ipari műhelytalálkozók, továbbá a kkv-k nemzetközivé válásának támogatása útján), valamint hogy a gazdasági diplomáciai kezdeményezéseket fellendítve megkönnyítse a nemzetközi piacokhoz való hozzáférést és előmozdítsa a tisztességes versenyt. Az európai űrdiplomáciai kezdeményezéseknek teljes mértékben összhangban kell állniuk a meglévő uniós szakpolitikákkal, prioritásokkal és eszközökkel, és ki kell egészíteniük azokat, miközben az Unióra az uniós tagállamokkal együtt kulcsszerep hárul abban, hogy továbbra is a nemzetközi élvonalban maradjanak.
- (14) A tagállamok hatásköreinek sérelme nélkül a program végrehajtása során a Bizottságnak a az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével (a továbbiakban: a főképviselő) közösen és a tagállamokkal szorosan együttműködve elő kell mozdítani a felelős magatartást a világűrben. Ez a magatartás magában foglalja az űrszemét képződésének visszaszorítását. A Bizottságnak azt is meg kell vizsgálnia, hogy az Uniónak van-e lehetősége az ezzel a kérdéskörrel foglalkozó ENSZ-szerződésekhez és -egyezményekhez csatlakozni, valamint szükség esetén megfelelő javaslatokat kell tennie.

- (15) A program céljai hasonlóak más uniós programokhoz, különösen az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁾ ^(*) létrehozott Horizont Európához, az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ létrehozott InvestEU programhoz, az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁵⁾ ^(**) létrehozott Európai Védelmi Alaphoz, valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, a Méltányos Átállást Támogató Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezéseket, valamint az említettekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályokat megállapító rendelet (a továbbiakban: a közös rendelkezésekről szóló rendelet) hatálya alá tartozó alapok céljaihoz. Ezért elő kell irányozni, hogy azokban az esetekben, amikor nem ugyanazon költség-lemek finanszírozására irányulnak, ezek a programok együttesen nyújtsanak finanszírozást, és ennek érdekében különösen – ott, ahol erre az irányítási módzatok lehetőséget adnak – lehetővé kell tenni az uniós programokból való kiegészítő finanszírozást, akár úgy, hogy a különböző források egymást követik, akár úgy, hogy egymást váltják, vagy az együttes forrásfelhasználást, ideértve a fellépések közös finanszírozását, valamint a lehetőségek szabta keretek között az innovációs partnerségek és a vegyesfinanszírozási műveletek eszközének igénybevételét is. A program végrehajtása során a Bizottságnak gondoskodnia kell ezért arról, hogy ösztönözze a szinergiáknak a más kapcsolódó uniós programokkal és finanszírozási eszközökkel való megteremtését, ami a lehetőségek szabta keretek között lehetővé teszi a kockázatfinanszírozáshoz jutást, az innovációs partnerségek létrehozását, valamint a halmozott vagy a vegyes finanszírozást. A Bizottságnak biztosítania kell továbbá az e programok – különösen a Horizont Európa – keretében kifejlesztett megoldások és az újprogram keretében kifejlesztett megoldások közötti szinergiákat és koherenciát.
- (16) A költségvetési rendelet 191. cikkének (3) bekezdésével összhangban ugyanazok a költségek semmilyen körülmények között nem finanszírozhatók kétszer az uniós költségvetésből.
- (17) E program szakpolitikai céljai beletartoznak továbbá az InvestEU program keretében finanszírozási és beruházási műveletekkel támogatható területekbe, különös tekintettel a „fenntartható infrastruktúra” és a „kutatás, innováció és digitalizáció” szakpolitikai keretre, és megvalósításukhoz felhasználhatók az InvestEU program finanszírozási eszközei és költségvetési biztosítékai. A pénzügyi támogatás lehetőségével – arányos módon – azokban az esetekben indokolt élni, amikor a piac nem működik megfelelően vagy a befektetési környezet nem optimális, és biztosítani kell, hogy a fellépések ne mutassanak átfedéseket egymással, ne szorítsák ki a magánfinanszírozást, és ne torzítsák a belső piaci versenyt. A fellépéseknek egyértelmű európai hozzáadott értékkel kell rendelkezniük.
- (18) A Horizont Európa és a program közötti koherencia és szinergiák előmozdítják az európai űrágazat versenyképességét és innovatív jellegét, megerősítik Európa autonómiáját a világűr biztonságos környezetben történő elérése és használata terén; valamint megszilárdítják Európa mint globális szereplő státuszát. A Horizont Európa áttörést ígérő megoldásait a program által a kutató- és az innovációs közösség rendelkezésére bocsátott adatok és szolgáltatások is támogatni fogják.
- (19) A program társadalmi-gazdasági megtérülésének maximalizálása érdekében alapvető fontosságú a legkorszerűbb rendszerek fenntartása, azoknak a folyamatosan változó felhasználói igények szerinti korszerűsítése, valamint az, hogy új fejlesztések valósuljanak meg az űrágazathoz kapcsolódó downstream alkalmazások ágazatában. Az Uniónak az upstream és a downstream gazdasági tevékenységek ösztönzése céljából támogatnia kell a kutatáshoz és technológiafejlesztéshez kapcsolódó tevékenységeket, vagy a program keretében létrehozott infrastruktúrákkal kapcsolatos fejlődés korai szakaszait, valamint az olyan alkalmazásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos kutatási és fejlesztési tevékenységeket, amelyek a program keretében létrehozott rendszereken alapulnak. Az e kutatási és innovációs tevékenységek finanszírozására szolgáló megfelelő uniós szintű eszköz a Horizont Európa program. Mindazonáltal a fejlesztési tevékenységek egy pontosan meghatározott részét az e rendelet keretében a Galileo és EGNOS komponensek részére előirányzott költségvetésből kell finanszírozni, különösen amennyiben ezek a tevékenységek olyan alapvető elemekre irányulnak, mint a Galileóval kompatibilis lapkakészletek (chipset) és vevőkészülékek, amelyek a gazdaság több ágazatában is elősegítene az alkalmazások fejlesztését. Ez a finanszírozás azonban nem veszélyeztetheti a program keretében kialakított infrastruktúrák kiépítését vagy hasznosítását.
- (20) Az uniós űrágazat jövőbeli versenyképességének biztosítása céljából az e téren az uniós polgároknak rejlő lehetőségek maradéktalan kibontakoztatása érdekében a programnak támogatnia kell a világűrrel kapcsolatos területeken a magas szintű készségek fejlesztését, valamint az oktatási és képzési tevékenységeket, előmozdítva az esélyegyenlőséget, többek között a nemek közötti egyenlőséget.

⁽³⁾ A Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L ...).

^(*) Az ST 7064/20 (2018/0224(COD)) sz. dokumentumban szereplő rendelet száma.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL 107., 2021.3.26., 30. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról és az (EU) 2018/1092 rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL ..., ..., o.).

^(**) Az ST 6748/20 (2018/0254(COD)) sz. dokumentumban szereplő rendelet száma.

- (21) A programhoz rendelt infrastruktúra további kutatást és innovációt tehet szükségessé, amelynek támogatása a Horizont Európa keretprogram keretei között történhet, és amelynek során törekedni kell az ESA által e területen folytatott tevékenységgel való koherenciára. A Horizont Európával fennálló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy a stratégiai kutatás- és innovációtervezési folyamat keretében azonosításra és meghatározásra kerüljenek az úragazat kutatási és innovációs igényei. A program által térítésmentesen rendelkezésre bocsátott, világűrbeli származó adatok és szolgáltatások segítségével az uniós szakpolitikai prioritásokat támogató, áttörést jelentő megoldások születnének a kutatás és az innováció révén, többek között a Horizont Európa keretében is. A Horizont Európa keretprogram stratégiai tervezési folyamata azonosítani fogja azokat a kutatási és innovációs tevékenységeket, amelyekhez igénybe vehetők az Unió tulajdonában lévő infrastruktúrák, mint például a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz infrastruktúrája. A kutatási infrastruktúra, különösen pedig a lokális megfigyelőhálózatok alapvető elemét képeznék a Kopernikusz szolgáltatásokhoz szükséges lokális megfigyelési infrastruktúrának.
- (22) Fontos, hogy az Unió gyakorolja a tulajdonosi jogokat mindazon tárgyi eszközök és immateriális javak felett, amelyek olyan közbeszerzések útján jönnek létre vagy kerülnek kifejlesztésre, amelyekhez az Unió a program keretében finanszírozást nyújtott. A tulajdonhoz kapcsolódó alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása érdekében megfelelő megállapodásokat kell kötni a meglévő tulajdonosokkal. Az Uniót megillető tulajdonjog nem akadályozhatja az Uniót abban, hogy amennyiben az e rendelettel összhangban, eseti vizsgálat alapján indokoltnak bizonyul, ezeket az eszközöket és javakat harmadik felek rendelkezésére bocsássa, vagy rendelkezzen azokról.
- (23) Annak előmozdítása érdekében, hogy a program szolgáltatásait minél szélesebb körben igénybe vegyék, hasznos volna hangsúlyozni, hogy az adatok, az információk és a szolgáltatások rendelkezésre bocsátása garanciavállalás nélkül történik és nem érinti a jogilag kötelező rendelkezésekből fakadó kötelezettségeket.
- (24) Lehetővé kell tenni, hogy Bizottság egyes nem szabályozási jellegű feladatainak ellátásához esetenként a szükséges mértékben igénybe vehesse bizonyos külső felek technikai segítségnyújtását. Ugyanebben a technikai segítségnyújtásban a program központi irányításában részt vevő egyéb jogalanyok is részesülhetnek az e rendelet alapján rájuk bízott feladatok ellátásához.
- (25) Ez a rendelet meghatározza a program teljes időtartamára vonatkozó pénzügyi keretösszeget, amely az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽⁶⁾ 18. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget kell, hogy képezze az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (26) Az Unió fontosnak tartja azt, hogy az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye alapján elfogadott Párizsi Megállapodásnak ⁽⁷⁾ és az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak a végrehajtására tett kötelezettségvállalásával összhangban fellépjen az éghajlatváltozással szemben; ennek megfelelően az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek hozzá fognak járulni az éghajlati szempontok érvényesítéséhez és annak az átfogó célnak az eléréséhez, hogy az uniós költségvetési kiadások legalább 30 %-át éghajlat-politikai célkitűzések támogatására fordítsák. A releváns tevékenységek meghatározására a program előkészítése és végrehajtása során, újbóli értékelésükre pedig a vonatkozó értékelések és felülvizsgálatok keretében kerül sor. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság együtt fog működni egy, a Bizottság által meghatározandó hatékony, átlátható és átfogó módszer kidolgozásában annak érdekében, hogy fel lehessen mérni a többéves pénzügyi keret valamennyi programja keretében a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre fordított kiadásokat, figyelembe véve az éghajlat-politikai és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések közötti meglévő átfedéseket is.
- (27) Az Unió által előzetesen végrehajtott beruházások részleges kompenzálása érdekében a program komponensei által generált bevételeknek az Uniót kell illetniük, és ezeket a bevételeket a program célkitűzései megvalósításának támogatására kell felhasználni. Ugyanebből a megfontolásból lehetségesnek kell lennie annak is, hogy a magánszektorbeli szervezetekkel kötött szerződések bevételmegosztási mechanizmusokról rendelkezzenek.
- (28) A programra alkalmazandó a költségvetési rendelet. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a finanszírozási eszközökre és a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.

⁽⁶⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽⁷⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (29) Tekintettel arra, hogy a programot főszabályként az Unió finanszírozza, a program keretében a program által finanszírozott tevékenységekre vonatkozóan kötött beszerzési szerződéseknek tiszteletben kell tartaniuk az uniós szabályokat. Ezzel összefüggésben az Unió feladataként kell meghatározni a közbeszerzések célkitűzéseinek meghatározását is. A költségvetési rendelet úgy rendelkezik, hogy az előzetes értékelés eredményei alapján lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy igénybe vegye az uniós forrásokat felhasználó személyek vagy szervezetek rendszereit és eljárásait. E rendszerek és eljárások konkrét és szükséges kiigazításairól, valamint a meglévő szerződések meghosszabbítására vonatkozó szabályokról a kapcsolódó pénzügyi keret-partnerségi megállapodásban vagy hozzájárulási megállapodásban kell rendelkezni.
- (30) A program technológiai háttere összetett és folyamatosan változik. Ebből a technológiai háttérből bizonytalanságok és kockázatok fakadnak a program keretében kötött közbeszerzési szerződéseket illetően, annál is inkább, mert ezek a szerződések hosszú távú kötelezettségvállalásokat keletkeztetnek az érintett berendezések vagy szolgáltatások kapcsán. Emiatt a közbeszerzési szerződések területén a költségvetési rendeletben foglalt szabályokon túlmutató különös intézkedésekre van szükség. Lehetővé kell például tenni az ajánlatkérő szerv számára, hogy feltételhez kötött sávos szerződés formájában ítéljen oda szerződést, a szerződés teljesítése során bizonyos feltételek fennállása esetén módosítsa a szerződést, vagy előírja az alvállalkozásba adás minimális mértékét, különösen a kkv-k, valamint a startupok részvételének lehetővé tétele érdekében. Végezetül a program komponenseit jellemző technológiai bizonytalanságok miatt a szerződéses árak nem mindig jelezhetők előre pontosan, ezért lehetőséget kell biztosítani olyan szerződések kötésére, amelyek egyfelől nem határoznak meg végleges rögzített árat, másfelől pedig olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek biztosítják az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét.
- (31) A lakossági kereslet és az állami szektor innovációjának ösztönzése érdekében a programnak elő kell mozdítania adatainak, információinak és szolgáltatásainak felhasználását annak érdekében, hogy – a költségvetési rendelet 1. mellékletének 7. pontjában említettek szerint – a világűrrel kapcsolatos innovációs partnerségek révén regionális és helyi szinten támogassa testre szabott megoldásoknak az iparág és a kkv-k általi kifejlesztését, lehetővé téve, hogy az a közszolgáltatások számára kialakított, testre szabott, interoperábilis, világűrrel kapcsolatos megoldások fejlesztésétől az alkalmazásig és a beszerzésig minden szakaszra kiterjedjen.
- (32) A program célkitűzéseinek teljesülése szempontjából fontos, hogy a világűrhez kapcsolódó szakterületeken működő uniós köz- és magánszektorbeli jogalanyok kapacitása indokolt esetekben mozgósítható legyen, és emellett nemzetközi szinten együtt lehessen működni harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel. Ezért lehetővé kell tenni az EUMSZ-ben és a költségvetési rendeletben biztosított valamennyi releváns eszköz és irányítási módszer, valamint a közös közbeszerzési eljárások igénybevételét.
- (33) Konkrétabban a vissza nem térítendő támogatásokkal kapcsolatban a tapasztalatok azt mutatják, hogy a felhasználók és a piac mozgósítása, valamint az általános tájékoztatás céljából eredményesebben lehet fellépni decentralizált módon, mint felülről építkezve, a Bizottság irányításával. Az utalványok a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjei által harmadik feleknek adott pénzbeli támogatás egy formáját képezik, és az egyik legsikeresebb megoldásnak bizonyultak az új piaci szereplők, valamint a kkv-k körében. Alkalmazásukat azonban akadályozta a költségvetési rendeletben a pénzügyi támogatásokra előírt felső határ. Ezt a felső határt ezért a program esetében meg kell növelni annak érdekében, hogy lépést lehessen tartani az űrágazatban a piaci alkalmazásokban rejlő egyre nagyobb potenciállal.
- (34) E rendelet céljaira a finanszírozási formákat és a végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek biztosítani a fellépések egyedi célkitűzéseinek teljesülését és az eredmények elérését, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a meg nem felelés kockázatát. Ennek kapcsán – a költségvetési rendelet 125. cikke (1) bekezdésének megfelelően – meg kell fontolni az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányfinanszírozás és az egységköltség-alapú finanszírozás, valamint a költségektől független finanszírozás lehetőségét.
- (35) A 2013/755/EU tanácsi határozat⁽⁸⁾ alapján a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyeknek és szervezeteknek jogosultaknak kell lenniük finanszírozásra, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.
- (36) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének védelmét szolgáló általános feltételrendszert is magukban foglalnak.

⁽⁸⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

- (37) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/ EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁹⁾ és a 2988/95/ EK, Euratom ⁽¹⁰⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽¹¹⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽¹²⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált támogatások visszafizettetését, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabását. Így különösen Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK rendelettel összhangban igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezhet annak megállapítása céljából, hogy megvalósult-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség (EPPO) hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹³⁾ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki vagy amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint az (EU) 2017/1939 rendelet alapján a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében az EPPO számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós támogatások felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.
- (38) Az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek (EGT) is tagjai, csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, a saját megállapodásukban foglaltaknak megfelelően – a Galileo, az EGNOS, a GOVSATCOM és az SST-alkomponens kivételével – részt vehetnek a programban. Az EUMSZ 218. cikkének megfelelően megkötendő megállapodás alapján – a Galileo, az EGNOS, a GOVSATCOM és az SST-alkomponens kivételével – más harmadik országok is részt vehetnek a programban. A Galileónak és az EGNOS-nak nyitva kell állnia az EFTA azon tagjai számára, amelyek az EGT tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel. Az EUMSZ 218. cikkének megfelelően megkötendő megállapodás ⁽¹⁴⁾ alapján más harmadik országok is részt vehetnek a Galileo-ban és az EGNOS-ban. A GOVSATCOM csak az EUMSZ 218. cikkének megfelelően megkötendő megállapodás alapján állhat nyitva harmadik országok előtt.
- (39) E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (40) Az Unióban székhellyel nem rendelkező és a nyilvánosan nem elérhető SST-szolgáltatásokhoz hozzáférni kívánó nemzetközi szervezeteknek az EUMSZ 218. cikke szerinti megállapodást kell kötniük. Az Unióban székhellyel rendelkező azon nemzetközi szervezeteket, amelyek a közszféra üresköz-tulajdonosai és -üzemeltetői, SST-alap-felhasználóknak kell tekinteni.
- (41) Az SST-szolgáltatások tekintetében nyilvánosan hozzáférhető információknak kell tekinteni minden olyan információt, amelyet a felhasználók észszerű alapon jogszerűen hozzáférhetőnek tekintenek. Az ütközésselhárítással, a visszatéréssel és a szétválasztottsággal kapcsolatos SST-szolgáltatások a hozzáférés iránti kérelmet követően rendelkezésre álló, nyilvánosan hozzáférhető külső SST-információkon alapulnak. Következésképpen az ütközésselhárítással, a visszatéréssel és a szétválasztottsággal kapcsolatos SST-szolgáltatásokat nyilvánosan elérhető szolgáltatásoknak kell tekinteni, és nem kell igényelniük az EUMSZ 218. cikke szerinti megállapodás megkötését. A potenciális felhasználó általi kérelem alapján kell biztosítani az e szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹¹⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹²⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

⁽¹⁴⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

- (42) A program felelősségteljes központi irányítása szükségessé teszi, hogy a szükségtelen átfedések, valamint a költségtülpések és a késedelmek elkerülése érdekében világos felelősség- és feladatmegosztás érvényesüljön a különböző érintett szervezetek között. Az irányítás valamennyi szereplőjének a hatáskörébe tartozó területeken és felelősségi körének megfelelően támogatnia kell a program célkitűzéseinek megvalósítását.
- (43) A tagállamok régóta aktívan foglalkoznak a világűrrel. Rendszereket, infrastruktúrát, nemzeti ügynökségeket és szervezeteket hoztak létre a világűr területén. Ezért nagyban hozzájárulhatnak a programhoz és különösen annak végrehajtásához. Együttműködhetnek az Unióval a program szolgáltatásainak és alkalmazásainak előbbre vitelében. A Bizottság adott esetben lehetőséget kaphat arra, hogy mozgósítsa a tagállamok rendelkezésére álló eszközöket, igénybe vegye segítségüket, valamint hogy kölcsönösen elfogadott feltételek mellett nem szabályozási jellegű feladatokat bízjon a tagállamokra a program végrehajtásában. Az érintett tagállamoknak emellett minden olyan intézkedést meg kell hozniuk, amely ahhoz szükséges, hogy biztosítsák a területükön létesített földi állomások védelmét. A tagállamoknak és a Bizottságnak továbbá együtt kell működniük egymással és a megfelelő nemzetközi szervekkel és szabályozó hatóságokkal annak érdekében, hogy a program céljaira szükséges frekvenciák rendelkezésre álljanak és megfelelő szinten védettek legyenek, és ezáltal a 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽¹⁵⁾ összhangban maradéktalanul lehetővé váljék a kínált szolgáltatásokon alapuló alkalmazások fejlesztése és üzemeltetése.
- (44) Az Unió általános érdekének védelmezőjeként a Bizottságra hárul az a feladat, hogy végrehajtsa a programot, általános szinten viselje a felelősséget a programért és előmozdítsa igénybevételét. A különböző érdekeltkezők erőforrásainak és szakértelmének optimális kihasználása érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy indokolt körülmények esetén egyes feladatokkal más szervezeteket bízjon meg. Tekintettel arra, hogy általánosságban a Bizottság felel a programért, neki kell meghatároznia a rendszerek megvalósításához és a szolgáltatások fejlődéséhez szükséges fő műszaki és operatív követelményeket. Ehhez előzetesen konzultálnia kell a tagállami szakértőkkel, a felhasználókkal és más érdekelt felekkel. Végezetül, mivel az EUMSZ 4. cikkének (3) bekezdésével összhangban az űrkutatás területén az uniós hatáskör gyakorlása nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában, a Bizottságnak biztosítania kell a programmal összefüggésben végzett tevékenységek koherenciáját.
- (45) A 912/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁶⁾ létrehozott Európai GNSS Ügynökség helyett annak jogutódjaként létrejövő Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (a továbbiakban: Ügynökség) feladata, hogy – különösen a biztonsági akkreditáció, valamint a piac és a downstream alkalmazások fejlesztése tekintetében – hozzájáruljon a program megvalósításához. Az említett területekhez kapcsolódó bizonyos feladatokkal ezért az Ügynökséget indokolt megbízni. A biztonság területén – figyelemmel az ezen a területen szerzett tapasztalataira – az Ügynökségnek kell viselnie a felelősséget az űrágazatban végrehajtott összes uniós fellépés biztonsági akkreditációjával összefüggő feladatokért. A Galileónak és az EGNOS-nak a felhasználók körében és a piacon való elterjedésének előmozdítása terén elért kedvező eredményeire építve az Ügynökséget meg kell bízni a program Galileón és EGNOS-on kívüli komponenseinek a felhasználók körében való elterjesztésével kapcsolatos tevékenységekkel, valamint a program valamennyi komponensére kiterjedő downstream alkalmazásfejlesztési tevékenységekkel is. Ez lehetővé tenné az Ügynökség számára a méretgazdaságosság előnyeinek kihasználását, és lehetőséget biztosítana a több programkomponensen alapuló alkalmazások (integrált alkalmazások) fejlesztésére. Az említett tevékenységek azonban nem sérthetik a Kopernikusz-program Bizottság által megbízott szervezeteire ruházott szolgáltatási és felhasználók általi igénybevétellel kapcsolatos tevékenységeket. A downstream alkalmazások fejlesztésének az Ügynökséghez való utalása nem akadályozhat más megbízott szervezeteket a downstream alkalmazások fejlesztésében. Az Ügynökségnek el kell látnia emellett mindazokat a feladatokat, amelyeket a Bizottság egy vagy több, a programmal kapcsolatos további konkrét feladatokat meghatározó pénzügyi keret-partnerségi megállapodás szerinti hozzájárulási megállapodással átad neki. Az Ügynökség feladatokkal történő megbízása esetén megfelelő humán-, adminisztratív és pénzügyi erőforrásokat kell számára rendelkezésre bocsátani.
- (46) Bizonyos kellően indokolt körülmények esetén lehetővé kell tenni, hogy az Ügynökség egyes meghatározott feladatokkal tagállamokat vagy tagállamok csoportját bízassa meg. A megbízásnak azokra a tevékenységekre kell korlátozódnia, amelyeket az Ügynökség maga nem képes végrehajtani, és az nem sértheti a program irányítását és a feladatok e rendeletben meghatározottak szerinti elosztását.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 912/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) az Európai GNSS Ügynökség létrehozásáról, az európai műholdas rádió navigációs programokat üzemeltető struktúrák létrehozásáról szóló 1321/2004/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről és a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 276., 2010.10.20., 11. o.).

- (47) A Galileo és az EGNOS olyan összetett rendszerek, amelyek intenzív koordinációt igényelnek. Mivel a Galileo és az EGNOS programkomponensek, ezt a koordinációt uniós intézménynek vagy szervnek kell végeznie. Az elmúlt évek alatt szerzett szakértelemre építve az Ügynökség a legalkalmasabb szerv az említett rendszerek hasznosításával kapcsolatos valamennyi operatív feladat koordinálására, a nemzetközi együttműködés kivételével. Az Ügynökséget ezért meg kell bízni az EGNOS és a Galileo hasznosításának irányításával. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az említett rendszerek hasznosításával kapcsolatos feladatokat az Ügynökségnek egyedül kell végeznie. Más szervezetek – különösen az ESA – szakértelmére is támaszkodhatna. Ennek magában kell foglalnia a rendszerfejlesztésre, valamint a földi szegmens és a műholdak egyes részeinek tervezésére és fejlesztésére irányuló tevékenységeket, amelyeket az ESA-ra kell bízni. A feladatok más szervezetekhez rendelése az ilyen szervezetek kompetenciájára épül, és el kell kerülni a párhuzamos munkavégzést.
- (48) Az ESA egy, a világűr területén széles körű szakértelemmel rendelkező nemzetközi szervezet, amely 2004-ben keretmegállapodást kötött az Európai Közösséggel (a továbbiakban: 2004. évi keretmegállapodás) ⁽¹⁷⁾. Az ESA ebből kifolyólag fontos partner a program végrehajtásában, és megfelelő kapcsolatot kell vele kialakítani. Ezzel összefüggésben a Bizottságnak a költségvetési rendeletnek megfelelően olyan pénzügyi keret-partnerségi megállapodást kell kötnie az ESA-val, amely a Bizottság, az Ügynökség és az ESA közötti összes pénzügyi kapcsolatot szabályozza, biztosítja azok összhangját, valamint megfelel a 2004. évi keretmegállapodásnak és különösen e keretmegállapodás 2. és 5. cikkének. Mivel azonban az ESA nem uniós szerv és nem áll az uniós jog hatálya alatt, elengedhetetlen annak kikötése, hogy az ESA megfelelő intézkedéseket tegyen az Unió és az uniós tagállamok érdekeinek védelme érdekében, valamint hogy a költségvetés végrehajtása tekintetében a rá ruházott feladatok feleljenek meg a Bizottság által meghozott határozatoknak. A megállapodásnak tartalmaznia továbbá kell mindazokat a rendelkezéseket, amelyeket az Unió pénzügyi érdekeinek védelme megkíván.
- (49) Az 541/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽¹⁸⁾ végrehajtása során már elismerést nyert, hogy az Európai Unió Műholdközpontja (SATCEN) a releváns üreszközök és kiegészítő adatok felhasználásával információkhoz és szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító autonóm európai képességgént működik.
- (50) Annak érdekében, hogy a GOVSATCOM irányításában strukturálisan biztosított legyen a felhasználók képviselete és a felhasználói igényeknek és elvárásoknak a tagállamokon, valamint a polgári és a katonai szakterületeken átívelő egysége, a felhasználókhöz szoros szálakkal kötődő uniós szervezetek, például az Európai Védelmi Ügynökség, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex), az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség, az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal, a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége, a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat / Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálat és a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ meghatározott felhasználói csoportokkal kapcsolatban koordinációs feladatokat láthatnának el. Összesített szinten az Ügynökségnek koordinálnia kell a polgári felhasználói közösségek számára a felhasználói vonatkozású aspektusokat, és nyomonkövetési feladatokat láthatna el az operatív felhasználás, az igények, az elvárásoknak való megfelelés, valamint az igények és az elvárások változásai területén.
- (51) A világűrrel kapcsolatos tevékenységeknek az Unió gazdasága és az Unió polgárainak élete szempontjából vett fontossága, valamint az érintett rendszerek és az érintett rendszereken alapuló alkalmazások kettős felhasználású természete miatt a programnak – különösen az Unió és az uniós tagállamok érdekeinek védelme érdekében, ideértve a minősített adatok és más nem minősített érzékeny adatok védelmét is – kiemelten törekednie kell a fokozott biztonsági elérésére és fenntartására.
- (52) A tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos előjogainak sérelme nélkül a Bizottságnak és a főképviselőnek – hatáskörükhöz igazodva, e rendelettel, valamint adott esetben a (KKBP) 2021/... tanácsi határozattal ⁽¹⁹⁾ (*) összhangban – gondoskodnia kell a program biztonságáról.
- (53) Tekintettel az Európai Külügyi Szolgálatnál (EKSZ) rendelkezésre álló különleges szakértelemre, valamint annak harmadik országok hatóságaival és a nemzetközi szervezetekkel való rendszeres kapcsolattartására, az EKSZ a 2010/427/EU tanácsi határozattal ⁽²⁰⁾ összhangban a külkapcsolatok terén segítséget nyújthat a Bizottságnak a program biztonságával összefüggő egyes feladatok ellátásában.

⁽¹⁷⁾ HL L 261., 2004.8.6., 64. o.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 541/2014/EU határozata (2014. április 16.) az űrfigyelést és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követését támogató keret létrehozásáról (HL L 158., 2014.5.27., 227. o.).

⁽¹⁹⁾ A Tanács (KKBP) 2021/... határozata (...) az uniós űrprogram keretében kiépített, üzemeltetett és használt, az Unió biztonságát esetleg befolyásoló rendszerek és szolgáltatások biztonságáról és a 2014/496/KKBP tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L ...).

(*) Az ST 10108/19 dokumentumban szereplő határozat száma.

⁽²⁰⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (2010/427/EU) (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

- (54) A tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos, az EUSZ 4. cikkének (2) bekezdésében említett kizárólagos feladatkörének, valamint a tagállamok alapvető biztonsági érdekeik védelméhez való, az EUMSZ 346. cikke szerinti jogának sérelme nélkül, a program zökkenőmentes végrehajtása érdekében a biztonsági vonatkozásokkal kapcsolatos egyedi irányítási rendszert kell létrehozni. Ennek az irányításnak három fő elven kell nyugodnia. Először: kiemelten fontos a tagállamok által a biztonsági kérdésekben szerzett széles körű és pótolhatatlan tapasztalatok lehető legnagyobb mértékű figyelembevétele. Másodszor: az összeférhetlenség eseteinek megelőzése és a biztonsági szabályok hiányos alkalmazásának kiküszöbölése érdekében az operatív funkciókat el kell különíteni a biztonsági akkreditációval összefüggő funkcióktól. Harmadszor: helyzeténél fogva a program teljes egészével vagy egyes komponenseivel kapcsolatban igazgatási feladatokat ellátó szerv a legalkalmasabb arra, hogy egyben a feladatköréhez kapcsolódó biztonsági kérdéseket is kezelje. A program biztonsága a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz program végrehajtása során az elmúlt években szerzett tapasztalatokra épülne. A biztonság területén a felelősségteljes irányítás azt is megköveteli, hogy a feladatok megfelelően szét legyenek osztva az egyes szereplők között. A programért felelős szervként a Bizottságnak kell meghatároznia a program egyes komponenseire alkalmazandó általános biztonsági követelményeket, a tagállamok nemzetbiztonsággal kapcsolatos előjogainak sérelme nélkül.
- (55) Az európai – földi és világűrbe telepített – űrinfrastruktúra kiberbiztonsága kulcsfontosságú szerepet játszik a rendszerek és szolgáltatásaik folyamatos működésének biztosításában. A biztonsági követelmények megállapítása során ezért megfelelően figyelembe kell venni a rendszerek és szolgáltatásaik kibertámadásokkal szembeni – többek között új technológiák alkalmazása révén történő – védelmének szükségességét.
- (56) A Bizottság kockázat- és fenyegetettség-elemzést követően adott esetben létrehoz egy, a biztonság figyelemmel kísérésére szolgáló struktúrát. Az említett biztonsági megfigyelő szervnek a (KKBP) 2021/... határozat (*) hatálya alatt kidolgozott utasításokat követő szervnek kell lennie. A Galileo esetében ez a szerv a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont. A Biztonsági Akkreditációs Tanács szerepének a (KKBP) 2021/... határozat (*) végrehajtása tekintetében arra kell korlátozódnia, hogy a Tanács vagy a főképviselő számára biztosítsa a rendszer biztonsági akkreditációjával kapcsolatos információkat.
- (57) A program különleges jellege és összetettsége, valamint a biztonság területével fennálló kapcsolata miatt a biztonsági akkreditáció területén elismert és jól megalapozott elveket kell követni. Ezért elengedhetetlen, hogy a biztonsági akkreditációs tevékenységek végzése az Unió és az uniós tagállamok biztonsága iránti kollektív felelősség elve alapján, konszenzusra törekedve, a biztonsági kérdésekben érintett valamennyi szereplő részvételével történjék, és kialakításra kerüljön a folyamatos kockázatmonitoring eljárása. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy a műszaki biztonsági akkreditációval kapcsolatos feladatokat olyan szakemberek lássák el, akik az összetett rendszerek akkreditálása területén kellő felkészültséggel, valamint megfelelő szintű biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.
- (58) Az EU-minősített adatokat a 2013/488/EU tanácsi határozatban ⁽²¹⁾ és az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatban ⁽²²⁾ foglalt biztonsági szabályokkal összhangban kell kezelni. A 2013/488/EU határozattal összhangban a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az abban megállapított alapelveket és minimumszabályokat annak biztosítása érdekében, hogy az EU-minősített adatok az említett határozatban meghatározottal egyenértékű védelemben részesüljenek.
- (59) A biztonságos információcseréje biztosítása érdekében megfelelő megállapodásokat kell létrehozni a programmal összefüggésben a harmadik országok és a nemzetközi szervezetek rendelkezésére bocsátott EU-minősített adatok védelmének biztosítására.
- (60) A program egyik fontos célkitűzése, hogy a legfontosabb technológiákkal és értékláncokkal szavatolni lehessen a program biztonságát és fokozni lehessen stratégiai autonómiáját, megőrizve ugyanakkor a nyitott gazdaságot – így például a szabad és tisztességes kereskedelmet –, valamint kiaknázva a világűr által az Unió és tagállamai biztonsága tekintetében nyújtott lehetőségeket. Az említett célkitűzéshez bizonyos esetekben meg kell határozni az Unió operatív rendszerei sérthetlenségének, biztonságának és rezilienciájának biztosításához szükséges kötelező támogathatósági és részvételi feltételeket. Ez nem áthatja alá a versenyképesség és a költséghatékonyság szükségességét. Harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alá tartozó jogalanyok értékelése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie az (EU) 2019/452 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²³⁾ előírt elveket és kritériumokat.

(*) Az ST 10108/19 sz. dokumentumban szereplő határozat száma.

⁽²¹⁾ A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o.).

⁽²²⁾ A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/452 rendelete (2019. március 19.) az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról (HL L 79L., 2019.3.21., 1. o.).

- (61) A programmal összefüggésben léteznek olyan információk, amelyeket – bár nem minősítettek – a már hatályban lévő uniós jogi aktusokkal vagy a nemzeti törvényekkel, szabályokkal és rendelkezésekkel összhangban kell kezelni, többek között terjesztési korlátozások révén.
- (62) Egyre több kulcsfontosságú gazdasági ágazat – különösen a közlekedési, a távközlési, a mezőgazdasági és az energetikai ágazat – növekvő mértékben használ műholdas navigációs és Föld-megfigyelési rendszereket. A programnak ki kell aknáznia az ezen ágazatok közötti szinergiákat, figyelembe véve az új technológiák által az említett ágazatok számára biztosított előnyöket, támogatnia kell a kompatibilis berendezések kifejlesztését, valamint elő kell mozdítania a vonatkozó szabványok és tanúsítványok kidolgozását. Az űrtevékenységek, valamint az Unió és az uniós tagállamok biztonságához és védelméhez kapcsolódó tevékenységek közötti szinergiák szintén egyre növekednek. A műholdas navigáció feletti teljes körű ellenőrzés ezért garancia az Unió technológiai függetlenségére – ideértve hosszabb távon az infrastruktúrát alkotó berendezések komponenseivel kapcsolatos függetlenséget is –, és biztosítja az Unió stratégiai autonómiájának.
- (63) A Galileo célja, hogy létrehozza és üzemeltesse az első olyan, kifejezetten polgári célokra tervezett globális műholdas navigációs és helymeghatározó infrastruktúrát, amelyet Európában és világszerte a köz- és a magán-szektor különféle szereplői vehetnek igénybe. A Galileo függetlenül működik a már kialakított vagy potenciálisan kialakítandó más rendszerektől, így többek között hozzájárul az Unió stratégiai autonómiájához. A Galileo második generációja a tervek szerint még 2030 előtt fokozatosan kiépítésre kerül, kezdetben csökkentett üzemi kapacitással.
- (64) Az EGNOS célja a meglévő globális navigációs műholdrendszerek, különösen pedig a Galileo által a nyilvános szolgáltatás keretében sugárzott jelek minőségének javítása. Az EGNOS program által nyújtott szolgáltatásoknak 2026 végére elsődlegesen ki kell terjedniük a tagállamok földrajzilag Európában található területeire, ebben a tekintetben ideértve Ciprust, az Azori-szigeteket, a Kanári-szigeteket és Madeirát. A légi közlekedés területén valamennyi említett területnek részesülnie kell az EGNOS keretében nyújtott léginavigációs szolgáltatások előnyeiből az EGNOS által támogatott valamennyi teljesítményszinten. Az EGNOS szolgáltatásainak földrajzi lefedettsége a műszaki kivitelezhetőség függvényében – az életbiztonsági szolgáltatás esetében nemzetközi megállapodások alapján – kiterjeszthető lehet a világ más területeire is. Az (EU) 2018/1139 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁴⁾ és a Galileo által nyújtott szolgáltatások minőségére vonatkozóan a légi közlekedés szempontjából szükséges ellenőrzéseknek a sérelme nélkül megjegyzendő, hogy bár a Galileo által kibocsátott jelek valóban segíthetik a légi járművek helyzetének meghatározását a repülés valamennyi szakaszában, a szükséges kiegészítő (pontosító) rendszeren keresztül, ideértve a helyi, regionális és fedélzeti repülőelektronikát is, légiforgalmi szolgáltatásnak (ATM) és léginavigációs szolgáltatásnak (ANS) kizárólag a regionális vagy helyi kiegészítő (pontosító) rendszerek, mint például Európában az EGNOS tekinthetők. Az EGNOS életbiztonsági szolgáltatását a vonatkozó Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet szabványainak (ICAO-szabványok) megfelelően kell biztosítani.
- (65) Különösen fontos biztosítani a Galileo és az EGNOS fenntarthatóságát és az általuk nyújtott szolgáltatások folyamatosságát, rendelkezésre állását, pontosságát, megbízhatóságát és biztonságát. A változó környezetben és a gyorsan fejlődő piacon e rendszerek fejlesztésének a továbbiakban is folytatódnia kell, és e rendszerek új generációit – beleértve a földi és az űrszegmentum fejlődését – is elő kell készíteni.
- (66) Az 1285/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁽²⁵⁾ szereplő „kereskedelmi szolgáltatás” kifejezés a szolgáltatás időközben bekövetkezett fejlődésének tükrében már nem megfelelő. Helyette két külön szolgáltatást különböztetünk meg a Bizottság (EU) 2017/224 végrehajtási határozatában⁽²⁶⁾, nevezetesen a nagy pontosságú szolgáltatást és a hitelesítési szolgáltatást.
- (67) A nyújtott szolgáltatások igénybevételének optimalizálása érdekében a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatásoknak – az Unió stratégiai autonómiájára vonatkozó célkitűzés sérelme nélkül – felhasználói szinten is kompatibiliseknek és interoperábilisaknak kell lenniük egymással, valamint – amennyiben erről nemzetközi megállapodás rendelkezik – lehetőség szerint más műholdas navigációs rendszerekkel és a hagyományos műholdas rádió navigációs eszközökkel is.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.2.22., 1. o.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1285/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az európai műholdas navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről, valamint a 876/2002/EK tanácsi rendelet és a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 1. o.).

⁽²⁶⁾ A Bizottság (EU) 2017/224 végrehajtási határozata (2017. február 8.) a Galileo program keretében létrehozott rendszer által nyújtott kereskedelmi szolgáltatás részére az 1285/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikke (4) bekezdésének c) pontja szerinti funkció ellátásához szükséges műszaki és üzemeltetési előírások megállapításáról (HL L 34., 2017.2.9., 36. o.).

- (68) A földi infrastruktúrának a Galileo és az EGNOS szempontjából vett jelentősége, valamint a Galileo és az EGNOS biztonságára gyakorolt hatása miatt az infrastruktúra helyét a Bizottságnak kell meghatározni. A rendszerek földi infrastruktúráját továbbra is nyílt és átlátható folyamat keretében kell kiépíteni, amelybe adott esetben – hatáskörének keretei között – be lehet vonni az Ügynökséget.
- (69) Azokban az esetekben, amikor az indokolt és előnyös, szabályozási eszközökkel is elő kell mozdítani az EGNOS és a Galileo által kínált szolgáltatások igénybevételét az Unió más szakpolitikáiban, így biztosítva a Galileo és az EGNOS által kínált társadalmi-gazdasági előnyök minél fokozottabb kihasználását, egyúttal pedig hozzájárulva az Unió stratégiai autonómiájához, különösen az érzékeny ágazatokban, valamint a biztonság és a védelem területén. Fontos részét képezik e folyamatnak az említett szolgáltatások igénybevételének valamennyi tagállamban történő ösztönzésére irányuló intézkedések is.
- (70) A Kopernikusz keretében önálló hozzáférést kell biztosítani a környezeti ismeretekhez, valamint a Föld-megfigyelési és a geoinformációs szolgáltatások legfontosabb technológiához, így segítve az Unió független döntéshozatalát és fellépését, a környezetvédelem, az éghajlatváltozás, a tengeri, tengerészeti, mezőgazdasági és vidékfejlesztés, a kulturális örökség megőrzése, a polgári védelem, a szárazföld- és infrastruktúra-monitoring, a biztonság, valamint a digitális gazdaság területén.
- (71) A program komponenseinek ösztönözniük kell a digitális technológia alkalmazását az ürrendszerekben, az adatok és szolgáltatások terjesztésében és a downstream fejlesztésben. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani a Bizottságnak „Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgálatában: Úton a gigabit alapú európai információs társadalom felé” című, 2016. szeptember 14-i közleményében, valamint az „5G Európa számára: cselekvési terv” című, 2016. szeptember 14-i közleményében javasolt kezdeményezésekre és intézkedésekre.
- (72) A Kopernikusz keretében – a Föld-megfigyeléssel kapcsolatos kutatás, műszaki eredmények és innováció legújabb tendenciáinak, valamint a Bizottságnak a mesterséges intelligenciáról szóló, 2020. február 19-i „Fehér könyv a mesterséges intelligenciáról: a kiválóság és a bizalom európai megközelítése” című és 2020. február 19-i „Európai adatstratégia” című közleményében felvázoltak szerint a nagy adathalmazok elemzése és a mesterséges intelligencia területén bekövetkezett fejleményeknek és az azokkal kapcsolatos uniós szintű stratégiáknak és kezdeményezéseknek a figyelembevételével – tovább kell vinni és fokozni kell az uniós Föld-megfigyelési programot (Kopernikusz) létrehozó 377/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁷⁾, továbbá a Kopernikusz elődprogramját, a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés programját (GMES) létrehozó és az annak kezdeti működésére irányadó végrehajtási szabályokról rendelkező, a 911/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁸⁾ alapján végzett tevékenységeket és azok eredményeit, valamint biztosítani kell az azokkal való folytonosságot. Az új eszközök kifejlesztése során a Bizottságnak szorosan együtt kell működnie a tagállamokkal, az ESA-val, a Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezetével (EUMETSAT) és adott esetben lokális, valamint a világűrbe telepített releváns eszközökkel rendelkező egyéb szervezetekkel. A Kopernikusznak a lehető legnagyobb mértékben ki kell aknáznia a tagállamoknak, az ESA-nak, az EUMETSAT-nak és más szervezeteknek – az uniós kereskedelmi kezdeményezéseket is ideértve – a világűrből végzett Föld-megfigyeléssel kapcsolatos kapacitásait, hozzájárulva ezáltal egy életképes európai kereskedelmi űragazat kialakításához is. Azokban az esetekben, amikor lehetséges és helyénvaló, a Kopernikusznak fel kell használnia továbbá az elsősorban a tagállamok által a 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁹⁾ alapján szolgáltatott, hozzáférhető lokális és kiegészítő adatokat is. Annak érdekében, hogy biztosítsa a helyszíni adatkészletekhez a Kopernikusz céljaira történő hatékony hozzáférést és az érintett adatok hatékony felhasználását, a Bizottságnak együttműködést kell folytatnia a tagállamokkal és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel.
- (73) A Kopernikuszt a 2003/98/EK európai parlament és tanácsi irányelv⁽³⁰⁾ célkitűzéseivel, köztük különösen az átláthatóság, a szolgáltatások fejlődését eredményező feltételek kialakítása, valamint az Unión belüli gazdasági növekedéshez és munkahelyteremtéshez való hozzájárulás célkitűzésével összhangban kell végrehajtani. A Kopernikusz-adatoknak és a Kopernikusz-információknak díjmentesen és nyílt módon kell rendelkezésre állniuk.
- (74) Az uniós társadalom és gazdaság szempontjából a Kopernikuszban rejlő lehetőségeket a közvetlen kedvezményezettek túlmenően teljeskörűen ki kell aknázni, mégpedig a felhasználók körében történő elterjedésre irányuló intézkedések fokozása révén, amihez további intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy az adatokat nem szakemberek is használni tudják, ösztönözve ezáltal a növekedést, a munkahelyteremtést és a tudástranszfert.

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 377/2014/EU rendelete (2014. április 3.) a Kopernikusz program létrehozásáról és a 911/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 122., 2014.4.24., 44. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 911/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről (2011–2013) (HL L 276., 2010.10.20., 1. o.).

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/98/EK irányelve (2003. november 17.) a közzsféra információinak további felhasználásáról (HL L 345., 2003.12.31., 90. o.).

- (75) A Kopernikusz felhasználó-központú program. Jövőjét ezért a Kopernikusz-alapfelhasználók változó elvárásainak kell meghatározni, figyelemmel ugyanakkor – mind a köz-, mind a magánszektorra kiterjedően – az új felhasználói közösségek megjelenésére is. A Kopernikusz keretében a változó felhasználói igények kielégítésére – ideértve az Unió szakpolitikáinak végrehajtásával és nyomon követésével kapcsolatos igények kielégítését is – rendelkezésre álló lehetőségek elemzéséből kell kiindulni, ami szükségessé teszi a felhasználók folyamatos és tényleges részvételét különösen a követelmények meghatározásában és validálásában.
- (76) A Kopernikusz már üzemel. Ezért fontos biztosítani a már meglévő infrastruktúra és szolgáltatások folyamatoságát, de eközben – különösen a magánszektor világűrrel kapcsolatos szerepvállalásával és a gyors reakciót igénylő társadalmi-politikai fejleményekkel összefüggésben – a változó felhasználói igényekhez és a piaci környezethez is alkalmazkodni kell. Ehhez tovább kell fejleszteni a Kopernikusz funkcionális felépítését, hogy az jobban tükrözze az operatív szolgáltatások első szakaszáról az új felhasználói közösségeknek nyújtott fejlett és célirányosabb szolgáltatásokra való áttérést, valamint a hozzáadott értéket képviselő felhasználói piacok bővítésére irányuló törekvést. Ennek jegyében a további végrehajtásnak az adatok értékláncát kell követnie (adatbeszerzés, adat- és információfeldolgozás, -terjesztés és -hasznosítás, a felhasználói kör és a piac bővítésére, valamint a kapacitás-építésre irányuló tevékenységek), miközben a Horizont Európa keretében zajló stratégiai tervezési folyamat azonosítaná azokat a kutatási és innovációs tevékenységeket, amelyeknek indokolt igénybe venniük a Kopernikusz szolgáltatásait.
- (77) Ami az adatbeszerzés területét illeti, a Kopernikusz keretében végzett tevékenységek céljaként azt kell kitűzni, hogy azok kiegészítsék és fenntartsák a meglévő világűr-infrastruktúrát, előkészítsék a műholdak hosszú távú élettartam végi lecserélését, továbbá hogy új megfigyelési rendszerekkel kapcsolatos új küldetéseket kezdeményezzenek, különösen a globális éghajlatváltozással összefüggő kihívások kezelésének támogatása, például az emberi tevékenységből eredő szén-dioxid-kibocsátás és más üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követése céljából. A Kopernikusz-tevékenységek keretében ki kell terjeszteni a globális megfigyelést a sarkkörüli területekre, továbbá a Kopernikusz-tevékenységekkel támogatni kell a környezetvédelmi szabályok betartatását, a jogszabályokon alapuló környezetvédelmi nyomon követést és jelentéstételt, valamint az innovatív környezeti alkalmazásokat a mezőgazdaság, az erdő-, a víz- és a tengerierőforrás-gazdálkodás és a kulturális örökség terén, például a növénytermesztési hozammonitoringot, a vízgazdálkodást és a korszerű tűzvédelmi megfigyelést illetően. Ennek keretében a Kopernikusz-nak a lehető legnagyobb mértékben ki kell aknáznia az előző finanszírozási időszakban (2014–2020) végrehajtott beruházásokat – beleértve a tagállamok, az ESA és az EUMETSAT által végrehajtott beruházásokat is –, és élnie kell azok multiplikátorhatásával, miközben kapacitásainak további kiegészítése céljából új működési és üzleti modellekkel is kísérleteznie kell. A biztonság területén jelentkező változó felhasználói igények kielégítése érdekében a Kopernikusz a tagállamokkal meglévő sikeres partnerségekre építve és megfelelő irányítási mechanizmusok alkalmazásával továbbfejlesztheti biztonsági dimenzióját.
- (78) Az adat- és információfeldolgozással kapcsolatos funkció részeként a Kopernikusz-nak biztosítania kell a Kopernikusz szolgáltatásainak hosszú távú fenntarthatóságát és továbbfejlesztését, információszolgáltatást biztosítva a közszektorban jelentkező és az Unió nemzetközi kötelezettségeiből fakadó igények kielégítése, valamint a kereskedelmi hasznosítás lehetőségeinek maximalizálása érdekében. Ezen belül a Kopernikusz-nak – európai, nemzeti, helyi és globális szinten – információkat kell szolgáltatnia a légkör összetételéről és azon belül a levegőtminőségről; az óceánok állapotáról és dinamikájáról; az európai, a nemzeti, a helyi és az uniós szakpolitikák végrehajtását elősegítő szárazföld- és jégmonitoring céljára; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklésének céljára; továbbá a többek között a megelőzés révén megvalósuló veszélyhelyzet-kezelést, a környezetvédelmi szabályok betartatását, valamint a polgári biztonságot és az Unió ilyen irányú külső tevékenységét szolgáló térinformatikai adatokat kell biztosítania. A Bizottságnak azonosítania kell a szolgáltatásnyújtás fenntarthatóságát elősegítő megfelelő szerződéses megállapodásokat.
- (79) A Kopernikusz szolgáltatások megvalósításához a Bizottságnak igénybe kell vennie az illetékes szervezetek, az érintett uniós ügynökségek, a nemzeti szervek tömörítő csoportosulások és konzorciumok, illetve a hozzájárulási megállapodás feleként szóba jövő egyéb érintett szervek segítségét. Az említett szervezetek kiválasztása során a Bizottságnak biztosítania kell, hogy ne következzen be zavar a rendszer működésében és a szolgáltatásokban, valamint hogy a biztonsági szempontból érzékeny adatokkal kapcsolatban az érintett szervezetek – a közös kül- és biztonságpolitika és különösen a közös biztonság- és védelempolitika összefüggésében – korai előrejelző és válságfigyelő képességekkel rendelkezzenek. A költségvetési rendelet 154. cikkének (2) bekezdésével összhangban az uniós források kezelésével megbízott személyek és szervezetek kötelesek minden tagállammal szemben megfelelni a megkülönböztetésmentesség elvének. Az említett elvnek való megfelelést a Kopernikusz program szolgáltatásainak nyújtásával kapcsolatos vonatkozó hozzájárulási megállapodások révén kell biztosítani.
- (80) A várakozások szerint a Kopernikusz szolgáltatások megvalósítása egyrészt elő fogja segíteni, hogy ezek a szolgáltatások elterjedjenek a felhasználók körében, tekintettel arra, hogy a felhasználók előre tisztában lesznek a szolgáltatások elérhetőségével és fejlődési irányával, másrészt pedig elő fogja mozdítani a tagállamokkal és más felekkel való együttműködést. Ehhez a Bizottságnak és a hozzá tartozó, szolgáltatásokat nyújtó megbízott

szervezeteknek – a változó közszektorbeli és szakpolitikai igények kielégítésének és ezzel együtt a Föld-megfigyelési adatok minél szélesebb körű felhasználásának a biztosítása érdekében – szorosan együtt kell működniük Európá-szerte a Kopernikusz alapfelhasználói közösségeivel a Kopernikusz szolgáltatási és információs portfóliójának a továbbfejlesztésében. A Bizottságnak és a tagállamoknak együtt kell működniük egymással annak érdekében, hogy kialakítsák a Kopernikusz lokális komponensét, és a továbbfejlesztett Kopernikusz szolgáltatások céljaira elősegítsék a Kopernikusz helyszíni adatainak a világűrbeli származó adatkészletekkel való integrációját.

- (81) A Kopernikusz szabad, teljes körű és nyílt adatpolitikáját a Kopernikusz végrehajtásának egyik legsikeresebb elemeként értékelték, és az alapvető szerepet játszott abban, hogy a belőle származó adatok és információk iránti erőteljes kereslet ösztönzése révén a Kopernikusz program a világ egyik legnagyobb Föld-megfigyelési adatszolgálatójává váljon. Egyértelműen garantálni kell az ingyenes, teljes körű és nyílt adatszolgáltatás hosszú távú folytonosságát, és az európai űrstratégiában kitűzött nagyratörő célok megvalósításához meg kell őrizni az ahhoz való hozzáférést. A Kopernikusz-adatokat elsősorban abból a célból hozzák létre, hogy az európaiak javát szolgálják; ezeknek az adatoknak a szabad hozzáférhetővé tétele az egész világra kiterjedően maximalizálja az együttműködési lehetőségeket az uniós vállalkozások és tudományos szakemberek számára, és ezek az együttműködési lehetőségek hozzájárulnak egy hatékony európai űrökoszisztéma létrejöttéhez. A Kopernikusz-adatokhoz és a Kopernikusz-információkhoz való hozzáférésre vonatkozó bármely korlátozás bevezetése esetén annak összhangban kell lennie a Kopernikusz e rendeletben és az 1159/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben ⁽³¹⁾ meghatározott adatpolitikájával.
- (82) Felhasználásuk és megosztásuk előmozdítása, valamint az európai Föld-megfigyelési piacok és különösen a felhasználói ágazat megerősítése, mindezekben keresztül pedig az Unión belüli gazdasági növekedés és munkahelyteremtés megalapozása érdekében a Kopernikusz keretében előállított adatokhoz és információkhoz – megfelelő feltételek és korlátozások mellett – teljes körű, nyílt és ingyenes hozzáférést kell biztosítani. Ennek keretében az adatokat és az információkat továbbra is magas fokú következtetésség, folyamatosság, megbízhatóság és minőség mellett kell szolgáltatni. Ez a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk tekintetében széles körű és felhasználóbarát hozzáférést, valamint feldolgozási és hasznosítási lehetőségeket tesz szükségessé különböző időhorizontokon, aminek érdekében a Bizottságnak továbbra is integrált megközelítést kell követnie mind az Unió, mind pedig a tagállamok szintjén, továbbá biztosítania kell a más forrásokból származó adatokkal és információkkal való integrációját. Ezért a Bizottságnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a Kopernikusz-adatok és -információk könnyen és hatékonyan hozzáférhetők és felhasználhatók legyenek, különösen az adat- és információ-hozzáférési szolgáltatásoknak (DIAS) a tagállamokon belüli népszerűsítésével, továbbá lehetőség szerint előmozdítva a meglévő európai Föld-megfigyelési adatinfrastrukturákkal való interoperabilitást, hogy a Kopernikusz-adatok és Kopernikusz-információk piaci elterjedésének maximalizálása és megerősítése érdekében szinergiák jöjjenek létre ezekkel az eszközökkel.
- (83) Annak érdekében, hogy megkönnyítse a harmadik felektől származó adatok felhasználását a Kopernikusz keretei között, a Bizottságnak az adatszolgáltatókkal közösen – az e rendeletben foglaltakat és a harmadik felek alkalmazandó jogait tiszteletben tartva – ki kell dolgoznia a szóban forgó adatok felhasználására vonatkozó engedélyezési feltételeket. Mivel egyes Kopernikusz-adatok és Kopernikusz-információk, ideértve a nagy felbontású képeket is, hatással lehetnek az Unió vagy a tagállamok biztonságára, kellően indokolt esetekben intézkedéseket lehet hozni az Unió vagy a tagállamok biztonságát veszélyeztető kockázatok és fenyegetések kezelése érdekében.
- (84) Annak előmozdítása és megkönnyítése érdekében, hogy a Föld-megfigyelési adatokat és technológiákat nemzeti, regionális és helyi hatóságok, kkv-k, valamint tudományos szakemberek és kutatók felhasználják, a felhasználókat célzó intézkedések révén ösztönözni kell a Kopernikusz-adatok terjesztését szolgáló, nemzeti és regionális szerveket is magukban foglaló célzott hálózatok – mint például a Copernicus Relays és a Copernicus Academies – kialakítását. Az említett célból a Bizottságnak és a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy szorosabb kapcsolatokat alakítsanak ki a Kopernikusz és az uniós és a nemzeti szakpolitikák között, és ezáltal ösztönözzék a kereslet bővülését a kereskedelmi alkalmazások és szolgáltatások iránt, valamint lehetővé tegyék a vállalkozások – különösen a kkv-k és a startupok – számára a Kopernikusz-adatokon és Kopernikusz-információkon alapuló alkalmazások kifejlesztését, hogy ezáltal versenyképes adatökoszisztéma jöhessen létre Európában a Föld-megfigyelési adatokat illetően.
- (85) Ami a nemzetközi kapcsolatok területét illeti, a Kopernikusz keretében pontos és megbízható információkat kell szolgáltatni a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködéshez, valamint az Unió külpolitikájának és fejlesztési együttműködési politikájának a támogatásához. A Kopernikuszra úgy kell tekinteni, hogy azzal Európa hozzájárul a Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszeréhez, a Föld-megfigyelő Műholdak Bizottsága és az ENSZ 1992. évi Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelő Konferenciája keretében végzett tevékenységekhez, az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez, valamint a sendai katasztrófakockázat-csökkentési kerethez. A Kopernikusz révén a Bizottságnak megfelelő együttműködést kell kialakítani és fenntartani az ENSZ ágazati szerveivel és a Meteorológiai Világszervezettel.

⁽³¹⁾ A Bizottság 1159/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. július 12.) az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) szóló 911/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a GMES-felhasználókra vonatkozó nyilvántartásbavételi és engedélyezési feltételek és a különös GMES-adatokhoz és a GMES-szolgáltatásokból származó információkhoz való hozzáférés korlátozására vonatkozó kritériumok meghatározása révén történő kiegészítéséről (HL L 309., 2013.11.19., 1. o.).

- (86) A Kopernikusz végrehajtása során a Bizottságnak az űreszközök fejlesztésével, koordinálásával, alkalmazásával és továbbfejlesztésével, adott esetben a harmadik felek adataihoz való hozzáféréssel, valamint – ha ezt nem más szervezet végzi – a célzott küldetések végrehajtásával kapcsolatban adott esetben azokra az európai nemzetközi szervezetekre – különösen az ESA-ra – kell támaszkodnia, amelyekkel korábban már partnerséget alakított ki. Emellett a Bizottságnak a célzott küldetések vagy azok részeinek a végrehajtásával kapcsolatban, valamint adott esetben a támogató programokból származó adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban az EUMETSAT-ra is támaszkodnia kell, annak szakértelmével és feladatkörével összhangban.
- (87) A szolgáltatások területén a Bizottságnak megfelelő módon ki kell aknáznia az uniós ügynökségek, köztük az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség, Frontex, a SATCEN és a kormányközi alapon működő, Középtávú Időjárás-előrejelzések Európai Központja speciális kapacitáit, valamint élnie kell a tengeri környezetre irányuló monitoringszolgáltatások területén a Mercator Ocean cégen keresztül már megvalósított európai beruházások adta lehetőségekkel. A biztonság vonatkozásában – a főképviselővel együtt – átfogó uniós szintű megközelítés kialakítására kell törekedni. A Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) már a kezdetektől fogva aktív szerepet játszott a GMES-kezdeményezésben, és támogatást nyújtott a Galileo és az SWE-alkomponens területén folytatott fejlesztési tevékenységekhez. A 377/2014/EU rendelet értelmében a JRC működteti a Kopernikusz veszélyhelyzet-kezelési szolgáltatását és a Kopernikusz szárazföldmonitoring-szolgáltatásának globális komponensét, továbbá részt vesz az adatok és az információk minőségének és a célnak való megfelelésének az értékelésében, valamint a jövőorientált fejlesztésekben. A Bizottságnak a program végrehajtásához a továbbiakban is támaszkodnia kell a JRC tudományos és műszaki szakvéleményére.
- (88) Az Európai Parlament és a Tanács kérése nyomán az Unió a 541/2014/EU határozattal keretet hozott létre az űrmegfigyelésnek és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésének (SST) a támogatására. Az űrszemét ma már komolyan veszélyezteti az űrtevékenységek biztonságát, védelmét és fenntarthatóságát. Az SST-alkomponens ezért alapvető a program komponenseinek és az azok által az uniós szakpolitikák számára nyújtott támogatásnak a fenntartásához. Azáltal, hogy elősegíti az űrszemét képződésének megelőzését, az SST-alkomponens hozzájárul annak biztosításához, hogy a világűrhez fenntartható és garantált módon lehessen hozzáférni és azt fenntartható és garantált módon lehessen hasznosítani, ami közös célkitűzést jelent globális szinten. Ezzel összefüggésben segíthetné a Föld körüli pályán mozgó űrszemét „takarítását” célzó európai projektek előkészítését is.
- (89) Az SST-alkomponens keretén belüli képességek teljesítményét és autonómiáját tovább kell javítani. Az említett célból az SST-alkomponensnek azt kell eredményeznie, hogy az SST-érzékelők hálózatából származó adatokra támaszkodva létrejöjjön egy autonóm európai jegyzék az űrobjektumokról. Az Unió adott esetben megfontolhatja egyes adatainak kereskedelmi, nem kereskedelmi és kutatási célú rendelkezésre bocsátását. Az SST-alkomponensnek emellett továbbra is támogatnia kell az SST-szolgáltatások működését és nyújtását. Mivel az SST szolgáltatásai felhasználó-központúak, megfelelő mechanizmusokat kell kialakítani a felhasználói igények összegyűjtésére, ideértve a biztonsággal, valamint a releváns információk közintézmények számára és közintézményektől történő, a rendszer hatékonyságának fokozását célzó és egyúttal a nemzeti biztonsági és védelmi politikákat tiszteletben tartó továbbításával kapcsolatos igényeket is.
- (90) Az SST-szolgáltatások nyújtásának az Unió és a tagállamok együttműködésén kell alapulnia, és ahhoz fel kell használni a tagállamokban már meglévő és a jövőben létrehozandó szaktudást és eszközöket, ideértve az ESA és az Unió keretei között létrehozottakat is. Lehetővé kell tenni az új SST-érzékelők kifejlesztésének pénzügyi támogatását. Az SST érzékeny jellegére való tekintettel mind a tagállami érzékelők feletti ellenőrzésnek, mind pedig azok működtetésének, karbantartásának és cseréjének, valamint az SST-szolgáltatások nyújtását lehetővé tévő adatfeldolgozásnak az SST-alkomponensben részt vevő tagállamok hatáskörében kell maradnia.
- (91) Biztosítani kell, hogy az SST-alkomponens céljára rendelkezésre álló megfelelő képességekkel összefüggésben tulajdonosi vagy hozzáférési jogokkal rendelkező tagállamok részt vehessenek az SST-szolgáltatások nyújtásában. Úgy kell tekinteni, hogy az 541/2014/EU határozattal létrehozott konzorciumban részt vevő tagállamok rendelkeznek az SST-alkomponens céljára rendelkezésre álló megfelelő képességekkel összefüggésben tulajdonosi vagy hozzáférési jogokkal. Az SST-szolgáltatások nyújtásában részt venni kívánó tagállamoknak egyetlen közös javaslatot kell előterjeszteniük, amelyben igazolják az operatív felépítés további elemeivel kapcsolatos követelmények teljesülését. Megfelelő szabályokat kell megállapítani az említett tagállamok kiválasztására és a részvétel szervezeti hátterére vonatkozóan.

- (92) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a tagállamoknak az SST-szolgáltatások nyújtásában való részvételének létrejöttére vonatkozó részletes eljárások és elemek elfogadása céljából. Amennyiben nem került sor az SST-szolgáltatások nyújtásában részt venni kívánó tagállamok részéről közös javaslat benyújtására, vagy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a benyújtott közös javaslat nem felel meg a megállapított kritériumoknak, a Bizottság egy második szakaszt indíthat a tagállamoknak az SST-szolgáltatások nyújtásában való részvétele létrejöttének érdekében. E második szakasz eljárásainak és elemeinek meg kell határozniuk a lefedett keringési pályákat, és figyelembe kell venniük annak szükségességét, hogy a tagállamok a lehető legnagyobb mértékben vegyenek részt az SST-szolgáltatások nyújtásában. Amennyiben ezek az eljárások és elemek lehetővé teszik a Bizottság számára, hogy az összes keringési pálya lefedése érdekében több javaslatot válasszon ki, a tagállamok csoportjai közötti megfelelő koordinációs mechanizmusokat és az összes SST-szolgáltatás lefedéséhez szükséges hatékony megoldást is biztosítani kell. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³²⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (93) Létrehozása után az SST-alkomponensnek tiszteletben kell tartania a tevékenységek egymást kiegészítő jellegével, valamint a kiváló minőségű, felhasználó-központú SST-szolgáltatások folyamatosságával kapcsolatos elveket, és a lehető legjobb szaktudáson kell alapulnia. Az SST-alkomponensnek tehát el kell kerülnie a szükségtelen átfedéseket. A redundáns kapacitásoknak az SST-szolgáltatások folyamatosságának, minőségének és megbízhatóságának biztosítását kell szolgálniuk. A szakértői csoportok tevékenységének segítenie kell az ilyen szükségtelen átfedések elkerülését.
- (94) Emellett az SST-alkomponensnek – az űrtevékenységek védelmének, biztonságának és fenntarthatóságának biztosítása érdekében – segítenie kell a meglévő enyhítő intézkedéseket, köztük a COPUOS-nak az űrszemét csökkentéséről szóló iránymutatását és az űrtevékenységek hosszú távú fenntarthatóságáról szóló iránymutatását, valamint más kezdeményezéseket. Az összeütközések kockázatának csökkentése érdekében az SST-alkomponensnek emellett törekednie kell szinergiák kialakítására az űrszemét aktív eltávolítását és semlegesítését célzó kezdeményezésekkel. Az SST-alkomponensnek hozzá kell járulnia a világűr békés célú igénybevételének és megismerésének biztosításához. Az űrtevékenységek intenzívebbé válása kihat az űrforgalom-irányítással kapcsolatos nemzetközi kezdeményezésekre. Az Uniónak figyelemmel kell kísérnie az említett fejleményeket, és szükség esetén figyelembe veheti azokat a jelenlegi többéves pénzügyi keret félidős értékelésében.
- (95) A világűrbeli összeütközések elkerülése, az űrszemétképződés megelőzése, valamint a szélsőséges űridőjárási események és a földközeli objektumok jelenlétének hatásaival kapcsolatos készütség fokozása érdekében az SST-, az SWE- és a NEO-alkomponens keretén belüli tevékenységek során tekintettel kell lenni a nemzetközi partnerekkel – köztük különösen az Egyesült Államokkal –, a nemzetközi szervezetekkel és más harmadik felekkel folytatott együttműködésre.
- (96) A Tanács Biztonsági Bizottsága kockázatkezelési struktúra létrehozását javasolta annak érdekében, hogy az 541/2014/EU határozat végrehajtása során kellő figyelmet kapjanak az adatbiztonsági kérdések. Ebből a célból az SST-szolgáltatások nyújtásában részt vevő tagállamoknak a már elvégzett munka figyelembevételével megfelelő kockázatkezelési struktúrákat és eljárásokat kell kialakítaniuk.
- (97) A szélsőséges és intenzívebb űridőjárási események veszélyeztethetik a polgárok biztonságát, és zavart idézhetnek elő a világűrbe telepített és a földi infrastruktúra működésében. Ezért a program részeként létre kell hozni egy SWE-alkomponens, amelynek célja az űridőjárási kockázatok és a kapcsolódó felhasználói igények értékelése, az űridőjárási kockázatokkal kapcsolatos tájékoztatás, a felhasználó-központú SWE-szolgáltatások nyújtásának biztosítása, valamint a tagállami képességek javítása az SWE-szolgáltatások nyújtása terén. A Bizottságnak a felhasználói igények, a kockázatok és a műszaki felkészültség figyelembevételével meg kell határoznia, hogy mely ágazatok élveznek előnyt az SWE-vel kapcsolatos operatív szolgáltatások igénybevételében. Hosszú távon más ágazatok igényei is kielégíthetők lehetnek. A szolgáltatások felhasználói igényekhez igazodó uniós szintű nyújtása célzott, koordinált és folyamatos kutatási-fejlesztési tevékenységeket igényelne az SWE-szolgáltatások fejlődésének támogatása céljából. Az SWE-szolgáltatások nyújtásának a meglévő nemzeti és uniós képességeken kell alapulnia, és lehetővé kell tennie a tagállamok, valamint európai és nemzetközi szervezetek széles körű részvételét, továbbá a magánszektor bekapcsolódását a folyamatba.

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (98) A Bizottságnak a 2017. március 1-jei, az Európa jövőjéről szóló fehér könyve, a 27 uniós tagállam állam- és kormányfőinek 2017. március 25-i Római Nyilatkozata, valamint az Európai Parlament több állásfoglalása emlékeztet arra, hogy az Unióra-ra fontos szerep hárul egy olyan biztonságos és reziliens Európa kialakításában, amely képes kezelni a regionális konfliktusokat, a terrorizmusveszélyt, a kiberfenyegetettséget, az erősödő migrációs nyomást és más hasonló kihívásokat. A műholdas kommunikációhoz való biztonságos és garantált hozzáférés elengedhetetlen eszköz a biztonságpolitikai szereplők számára, és az említett kulcsfontosságú biztonsági erőforrás uniós szintű összevonása és megosztása erősíti a polgárainak védelmet nyújtó Uniót.
- (99) A 2013. december 19–20-i ülésén elfogadott európai tanácsi következtetések üdvözlétként, hogy a tagállamok, a Bizottság és az ESA szoros együttműködésében megkezdődött a felkészülés az állami műholdas kommunikáció (GOVSATCOM) következő generációjának a kialakítására. A GOVSATCOM az Európai Unió kül- és biztonságpolitikára vonatkozó, 2016. júniusi globális stratégiájának az elemei között is szerepel. A GOVSATCOM-nak hozzá kell járulnia az EU hibrid fenyegetésekkel kapcsolatos fellépéséhez, valamint támogatnia kell az EU biztonsági tengerstratégiájának és az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos politikájának a végrehajtását.
- (100) A GOVSATCOM hangsúlyos biztonsági dimenzióval bír, felhasználó-központú program. A GOVSATCOM igénybevételenek esetei az érintett szereplők részéről három fő csoportra tagolhatók: válságkezelés, amely a közös biztonság- és védelempolitika keretében tartozó polgári és katonai missziókra és műveletekre, természeti katasztrófákra és ember által előidézett katasztrófahelyzetekre, humanitárius válsághelyzetekre, valamint tengeri veszélyhelyzetekre terjedhet ki; térfigyelés, amely a határőrizetet, a határövezetek felügyeletét, a tengeri határőrizetet, a tengerfelügyeletet és az illegális kereskedelem felügyeletét foglalhatja magában; valamint kulcsfontosságú infrastruktúrák, amelyek a diplomáciai hálózatokat, a rendőrség által folytatott kommunikációt, a digitális infrastruktúrát, így például adatközpontokat, szervereket, a kritikus infrastruktúrát, így például energia- és közlekedési infrastruktúrát, valamint vízzárókat, többek között gátakat továbbá a világűrbe telepített infrastruktúrákat foglalhatják magukban.
- (101) A GOVSATCOM-kapacitást és -szolgáltatásokat uniós és tagállami szereplőknek kell használni biztonsági és védelmi szempontból kritikus missziókban és műveletekben. Ezért megfelelő szintű függetlenségre van szükség a harmadik felektől (harmadik országoktól és harmadik országok szerveitől), mégpedig az összes GOVSATCOM-elemre, mint például az űr- és földi technológiákra komponensi, alrendszeri és rendszerszinten, az előállító iparágakra, az űrrendszerek tulajdonosaira és üzemeltetőire, valamint a földi rendszerkomponensek fizikai elhelyezkedésére kiterjedően.
- (102) A műholdas kommunikáció véges erőforrás, amelyet mennyiségileg korlátoz a műholdak kapacitása, a frekvencia és a földrajzi lefedettség. Ezért a költséghatékonyság és a méretgazdaságosság kihasználása azt kívánja, hogy a GOVSATCOM optimális egyensúlyt alakítson ki, a GOVSATCOM-felhasználóktól származó kereslet, valamint a GOVSATCOM-kapacitásokra és -szolgáltatásokra vonatkozó szerződések alapján biztosított kínálat között. Mivel mind a keresletet, mind a potenciális kínálatot időbeli változás jellemzi, ehhez folyamatos nyomon követés és a GOVSATCOM-szolgáltatások kiigazíthatóságát lehetővé tevő rugalmasság szükséges.
- (103) Az operatív követelményeknek az igénybevétel eseteinek elemzésén kell alapulnia. Ezekből az operatív követelményekből kiindulva kell kidolgozni – a biztonsági követelmények figyelembevételével – a szolgáltatásportfóliót. A szolgáltatásportfólióban meg kell határozni az alkalmazandó GOVSATCOM-alapszolgáltatásokat. A kereslet és a kínált szolgáltatások közötti lehető legjobb egyensúly fenntartása érdekében szükséges lehet a GOVSATCOM-szolgáltatások szolgáltatásportfóliójának rendszeres frissítése.
- (104) A GOVSATCOM kiépítésének első szakaszában - hozzávetőlegesen 2025-ig - a szolgáltatás a meglévő kapacitásokon fog alapulni. Ebben az összefüggésben a Bizottságnak a GOVSATCOM-kapacitásokat az Unió alapvető biztonsági érdekeit szem előtt tartva kell beszereznie a nemzeti rendszerekkel és űrkapacitással rendelkező tagállamoktól, valamint a kereskedelmi műholdas kommunikációs vagy műholdas szolgáltatóktól. Az említett első szakaszban a GOVSATCOM-szolgáltatások fokozatosan kerülnek bevezetésre. Amennyiben az első szakasz folyamán a jövőbeli kínálat és kereslet részletes elemzése azt mutatja, hogy ez a megközelítés a kereslet alakulása tükrében nem elegendő, a Bizottság olyan döntést hozhat, amelynek értelmében a rendszer a második szakaszba lép, és egy vagy több köz-magán társuláson keresztül – például uniós műhold-üzemeltetők részvételével – megkezdődik az igényekre szabott kiegészítő űrinfrastruktúra vagy űrkapacitások létrehozása.

- (105) A műholdas kommunikáció céljára rendelkezésre álló erőforrások optimalizálása, az előre nem látható helyzetekben, például természeti katasztrófák esetén szükségessé váló hozzáférés garantálása, valamint a működési hatékonyság és a rövid szolgáltatásidők biztosítása érdekében ki kell alakítani a szükséges földi szegmenst, így például GOVSATCOM-központokat és esetleges egyéb földi elemeket. A földi szegmenst a működési és a biztonsági követelményekből kiindulva kell megtervezni. A kockázatok mérséklése érdekében a GOVSATCOM-központ fizikailag több helyen osztható. A földi szegmenshez egyéb elemekre, például bázisállomásokra is szükség lehet.
- (106) A műholdas kommunikáció igénybevevői számára a legfontosabb üzemi interfész a felhasználói berendezés. A GOVSATCOM kapcsán alkalmazott megközelítésnek lehetővé kell tennie, hogy a GOVSATCOM-szolgáltatások igénybevételére a legtöbb felhasználó a meglévő felhasználói berendezéseit használhassa.
- (107) A felhasználók jelezték, hogy a működési hatékonyság érdekében fontos törekedni a felhasználói berendezések interoperabilitására és olyan felhasználói berendezések alkalmazására, amelyek különböző műholdas rendszerekkel is működőképesek. Ezen a területen kutatási-fejlesztési tevékenységekre lehet szükség.
- (108) A végrehajtás szintjén a feladatokat és a felelősségi köröket az érintett szakosított szervezetek, köztük az EDA, az EKSZ, az ESA, az Ügynökség és más uniós ügynökségek között kell megosztani annak biztosításával, hogy – különösen a felhasználókat érintő vonatkozásokkal összefüggésben – minden részt vevő szervezet az elsődleges szerepének megfelelő feladatokat kapja.
- (109) Az illetékes GOVSATCOM-hatóságra fontos szerep hárul annak figyelemmel kísérésében, hogy a felhasználók és a GOVSATCOM-mal összefüggésben feladatokat ellátó más nemzeti szervezetek betartják-e a megosztási és az elsőbbségi szabályokat, és követik-e a biztonsági követelményekben meghatározott biztonsági eljárásokat. Azoknak a tagállamoknak, amelyek nem jelölték ki illetékes GOVSATCOM-hatóságot, mindenképpen ki kell jelölniük egy kapcsolattartót a GOVSATCOM-ra kiható észlelt zavarások kezelésére.
- (110) A tagállamok, a Tanács, a Bizottság és az EKSZ annyiban válhatnak GOVSATCOM-résztvevőkké, amennyiben felhatalmazást adnak GOVSATCOM-felhasználók számára, vagy kapacitásokat, helyszíneket vagy létesítményeket biztosítanak. Figyelemmel arra, hogy a tagállam maga dönti el, hogy felhatalmazást ad-e a GOVSATCOM-felhasználók számára, vagy kapacitásokat, helyszíneket vagy létesítményeket biztosít-e, a tagállamok nem lennének kötelezhetők a GOVSATCOM-ban való részvételre, vagy GOVSATCOM-infrastruktúra biztosítására. A GOVSATCOM-komponens ezért nem érintené a tagállamoknak azt a jogát, hogy – többek között az el nem köteleződéssel vagy a katonai szövetségekből való kimaradással kapcsolatos nemzeti jogukkal vagy alkotmányos követelményeikkel összhangban – ne vegyenek részt a GOVSATCOM-ban.
- (111) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra a GOVSATCOM-szolgáltatásokra és a GOVSATCOM-szolgáltatások szolgáltatásportfóliójára vonatkozó működési követelmények elfogadásával kapcsolatban végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (112) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a GOVSATCOM összevont műholdas kommunikációs kapacitásainak igénybevételére irányadó részletes megosztási és elsőbbségi szabályok elfogadásával kapcsolatban. A részletes megosztási és elsőbbségi szabályok meghatározása során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a működési és a biztonsági követelményeket, valamint a GOVSATCOM-résztvevők részéről jelentkező kockázatok és várható kereslet elemzését. Bár a GOVSATCOM-szolgáltatásokat elvben ingyenesen kell biztosítani a GOVSATCOM-felhasználók részére, ha az említett elemzés kapacitáshiányt állapít meg, továbbá a piac torzulásának elkerülése érdekében a részletes megosztási és elsőbbségi szabályok részeként árképzési politika alakítható ki. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

- (113) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a GOVSATCOM földi szegmensét alkotó infrastruktúra földrajzi helyével kapcsolatban. Az adott földrajzi helyek kiválasztása során a Bizottságnak képesnek kell lennie figyelembe venni a működési és biztonsági követelményeket, valamint a meglévő infrastruktúrát. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (114) A 912/2010/EU rendelet a Galileo és az EGNOS műholdas navigációs programok egyes aspektusaival kapcsolatos igazgatási feladatok ellátására létrehozott egy uniós ügynökséget, az Európai GNSS Ügynökséget. E rendelet új feladatokkal ruházza fel az Európai GNSS Ügynökséget, különösen a biztonsági akkreditáció területén, mégpedig nemcsak a Galileót és az EGNOS-t, hanem a program más komponenseit illetően is. Az Európai GNSS Ügynökség elnevezését, feladatait és szervezeti felépítését ezért megfelelő módon módosítani kell.
- (115) A 2010/803/EU határozatnak ⁽³³⁾ megfelelően az Ügynökség székhelye Prága. Az Ügynökség feladatainak végrehajtásához az Ügynökség személyzete az (EU) 2016/413 bizottsági végrehajtási határozatban ⁽³⁴⁾ említett valamely Galileo vagy EGNOS földi központban is elhelyezhető a vonatkozó megállapodásban meghatározott programtevékenységek végrehajtása céljából. Emellett az Ügynökség lehető leghatékonyabb és legeredményesebb működése érdekében korlátozott számú munkatárs helyi irodákba is beosztható egy vagy több tagállamban. A személyzetnek az Ügynökség székhelyén vagy a Galileo és EGNOS földi központjain kívüli ilyen elhelyezése nem vezethet az Ügynökség alaptevékenységeinek az említett helyi irodákhoz való áthelyezéséhez.
- (116) Feladatainak kibővítésére tekintettel, amelyek már nem csupán a Galileo és az EGNOS rendszereihez kapcsolódhatnak, az Európai GNSS Ügynökség nevét meg kell változtatni. Mindazonáltal az Ügynökség keretében biztosítani kell az Európai GNSS Ügynökség tevékenységének folytonosságát, ideértve a jogoknak és a kötelezettségeknek, a személyi állománynak, valamint a már meghozott döntések érvényességének a folytonosságát is.
- (117) Az Ügynökség megbízatását és a Bizottságnak a program végrehajtásában betöltött szerepét figyelembe véve célszerű úgy rendelkezni, hogy az Igazgatótanács egyes határozatait csak a Bizottság képviselőinek ígennő szavazatával fogadhatók el.
- (118) A Bizottság hatásköreinek sérelme nélkül az Igazgatótanácsnak, a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak és az ügyvezető igazgatónak a feladatai ellátása során függetlennek kell lennie, és a közérdeket szem előtt tartva kell eljárnia.
- (119) Lehetséges, sőt, valószínű, hogy a program egyes komponensei érzékeny vagy biztonsági vonatkozású nemzeti infrastruktúra igénybevételére támaszkodnak. Ezért nemzetbiztonsági okokból úgy volna szükséges rendelkezni, hogy ilyen esetekben az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein a tagállamok képviselői és a Bizottság képviselői csak a szükséges ismeret elve alapján vehessenek részt. Az Igazgatótanácsban a szavazásban csak az említett infrastruktúrával rendelkező tagállamok képviselői, valamint a Bizottság képviselője vehetnek részt. Az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzatában meg kell határozni azokat a helyzeteket, amelyekben az említett eljárás alkalmazandó.
- (120) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ⁽³⁵⁾ (22) és (23) pontja értelmében a programot konkrét nyomonkövetési követelmények szerint összegyűjtött információk alapján kell értékelni, ugyanakkor elkerülve a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, főként a tagállamokra nehezedőket. Adott esetben e követelményeknek mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján a helyszínen értékelhetők a program hatásai.

⁽³³⁾ A tagállamok kormányainak képviselői által közös megegyezéssel elfogadott 2010/803/EU határozat (2010. december 10.) az Európai GNSS Ügynökség székhelyéről (HL L 342., 2010.12.28., 15. o.).

⁽³⁴⁾ A Bizottság (EU) 2016/413 végrehajtási határozata (2016. március 18.) a Galileo program alapján létrehozott rendszer földi infrastruktúrája földrajzi helyének meghatározásáról, az infrastruktúra működéséhez szükséges intézkedések meghozataláról, valamint a 2012/117/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 74., 2016.3.19., 45. o.).

⁽³⁵⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (121) Az előrejelzések szerint a Kopernikusz- és a Galileo-alapú szolgáltatások használata általánosságban jelentős hatással lesz az európai gazdaságra. Mindazonáltal a jelek szerint jelenleg még az ad hoc mérések és esettanulmányok a leggyakoribbak. A Bizottságnak (Eurostat) meg kell határoznia azokat a releváns statisztikai méréseket és mutatókat, amelyek az uniós ürtevékenységek által gyakorolt hatás szisztematikus és hiteles nyomon követésének alapjául fognak szolgálni.
- (122) Az Európai Parlamentet és a Tanácsot haladéktalanul tájékoztatni kell a munkaprogramokról,
- (123) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következőkkel kapcsolatban: a támogatásoknak a program kiadási kategóriái közötti átcsoportosítása; a hozzájárulási megállapodásokra vonatkozó hozzájárulási határozatok elfogadása; a program komponenseinek és az általuk nyújtott szolgáltatásoknak a végrehajtásához és továbbfejlesztéséhez szükséges műszaki és operatív követelmények meghatározása; pénzügyi keret-partnerségi megállapodásról való döntés; a Galileo és az EGNOS zavartalan működése és piaci fogadtatása szempontjából szükséges intézkedések elfogadása; az uniós SST-szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel és a vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos részletes rendelkezések elfogadása; az uniós SST-szolgáltatások fejlesztését szolgáló többéves terv és fő teljesítménymutatók elfogadása; a tagállamok SST-alkomponensben való részvétele szervezeti keretének működéséről meghatározó részletes szabályok elfogadása; az SWE-szolgáltatások kiválasztása; valamint a munkaprogramok elfogadása. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni. A Bizottság munkáját a programbizottság segíti, amely meghatározott összetételben ülésezik.
- (124) Mivel a program komponensei felhasználó-központúak, ez a végrehajtásukhoz és a fejlesztésükhöz szükségessé teszi a felhasználók folyamatos, tényleges bevonását, különös tekintettel a szolgáltatási követelmények meghatározására és validálására. A felhasználók számára képviselt érték növelése érdekében a tagállamokban és adott esetben a nemzetközi szervezetekben a köz- és magánszféra végfelhasználóival folytatott rendszeres konzultációk révén aktívan törekedni kell javaslataik meghallgatására. Az említett célból munkacsoportot (a továbbiakban: a felhasználói fórum) kell létrehozni, amelynek feladata, hogy segítse a programbizottságot a felhasználói igények azonosításában, a szolgáltatások megfelelőségének ellenőrzésében, valamint a nyújtott szolgáltatások hiányosságainak feltárásában. A programbizottság eljárási szabályzatában úgy kell meghatározni a felhasználói fórum szervezeti felépítését, hogy az figyelembe vegye az egyes programkomponensek és a komponenseken belüli egyes szolgáltatások sajátosságait. Amennyiben lehetséges, a tagállamoknak a felhasználókkal nemzeti szinten folytatott szisztematikus és koordinált konzultáció alapján hozzá kell járulniuk a felhasználói fórumhoz.
- (125) Tekintettel arra, hogy a felelősségteljes központi irányítás megköveteli a program egységes igazgatását, a gyorsabb döntéshozatalt és az információkhoz való egyenlő hozzáférést, a programmal összefüggésben feladatokat ellátó szervezetek képviselői adott esetben megfigyelőként részt vehetnek a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően létrehozott programbizottság munkájában. Ugyanebből a megfontolásból azon harmadik országok és nemzetközi szervezetek képviselői, amelyek az Unióval a programhoz vagy annak komponenseihez vagy alkomponenseihez kapcsolódó nemzetközi megállapodást kötöttek, meghatározott biztonsági korlátozások, illetve az említett megállapodásban előírt feltételek mellett adott esetben szintén részt vehetnek a bizottság munkájában. A programmal összefüggésben feladatokat ellátó szervezeteknek, a harmadik országoknak és a nemzetközi szervezeteknek a képviselői a programbizottság szavazásain nem vehetnek részt. A programbizottság eljárási szabályzatában meg kell határozni a megfigyelők és az eseti résztvevők részvételének feltételeit.
- (126) Annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a program által a célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredményeket, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a Kopernikusz felhasználóknak nyújtott Kopernikusz-adatokról és Kopernikusz-információkról szóló rendelkezéseknek az ilyen adatokhoz és információkhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozó előírások, feltételek és eljárások tekintetében történő kiegészítése, az e rendelet X. mellékletének módosítására vonatkozóan a mutatók tekintetében, valamint e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel való kiegészítése céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (127) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e cél jobban megvalósítható, mivel a program terjedelme és hatásai meghaladják bármely egyedül fellépő tagállam pénzügyi és műszaki képességeit, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubsidiaritási elvnek megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (128) A programra vonatkozó biztonsági követelmények végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok teljes körű ellenőrzést gyakorolhassanak a program biztonsági követelményei felett. A program biztonságának területére vonatkozó végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottságot egy programbizottságnak kell segítenie, amely egy erre a célra szolgáló biztonsági konfigurációban ülésezik. A biztonsági kérdések érzékeny jellegére tekintettel a programbizottság elnökének törekednie kell arra, hogy megtalálja a bizottságon belül a lehető legnagyobb támogatottságot élvező megoldásokat. A Bizottság nem fogadhat el a program általános biztonsági követelményeit meghatározó végrehajtási jogi aktusokat olyan esetekben, amikor a programbizottság nem nyilvánított véleményt.
- (129) A programot hétéves időtartamra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽³⁶⁾ meghatározott többéves pénzügyi keret 2021-től 2027-ig terjedő időtartamához (a továbbiakban: az MFF 2021–2027). Az Ügynökségre – amely a saját feladatait látja el – nem vonatkozik ez az időbeli korlátozás.
- (130) Az érintett szakpolitikai területen nyújtott támogatás folytonosságának biztosítása, valamint annak lehetővé tétele érdekében, hogy a program végrehajtása az MFF 2021–2027 kezdetétől megkezdődhessen, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt 2021. január 1-jétől kezdődő visszaható hatállyal kell alkalmazni,
- (131) A 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendeletet, valamint az 541/2014/EU határozatot ezért hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet az MFF 2021–2027 időtartamára létrehozza az uniós űrprogramot (a továbbiakban: a program). Meghatározza a program célkitűzéseit, a 2021-től 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit és a finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat, valamint a program végrehajtásának szabályait.

Ez a rendelet létrehozza az Európai Unió Űrprogramügynökségét (a továbbiakban: az Ügynökség), amely a 912/2010/EU rendelettel létrehozott Európai GNSS Ügynökség helyett jön létre annak jogutódjaként, továbbá meghatározza az Ügynökség működésének szabályait.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „űreszköz”: meghatározott, például kommunikációs, navigációs vagy Föld-megfigyelési funkció vagy küldetés, betöltésére szolgáló, Föld körüli pályán keringő objektum, beleértve a műholdakat szállító hordozórakéták utolsó fokozatát és a visszatérő egységeket is; a tervezett küldetését teljesíteni már nem képes űreszköz működésképtelennek minősül; az esetleges újbóli aktiválásra váró, tartalék vagy készenléti üzemmódban lévő űreszköz működő űreszköznek minősül;

⁽³⁶⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 347., 2013.12.20., 884. o.).

2. „űrobjektum”: a világűrben található, ember által előállított objektum;
3. „földközeli objektumok vagy NEO”: a Naprendszerben található olyan természetes objektumok, amelyek megközelítik a Földet;
4. „űrszemét”: minden olyan, a Föld körül keringő vagy a Föld légkörébe visszatérő űrobjektum, beleértve az űreszközöket és azok darabjait és elemeit is, amely működésképtelen vagy már nem szolgál konkrét célt, ideértve a rakéták és a műholdak részeit és a nem működő műholdakat is;
5. „űridőjárási esemény vagy SWE”: a Nap és a Föld körüli világűrbeli környezet természetes változásai, beleértve a napkitöréseket, a napenergia-részecskék, a napszél változásai, a koronakitörések, geomágneses viharok és dinamika, sugárviharok és ionoszféra-zavarok, amelyek potenciálisan kihatnak a földi és a világűrbe telepített infrastruktúrákra;
6. „világűr-megfigyelés vagy SSA”: olyan holisztikus megközelítés a világűrben rejlő legfontosabb kockázati tényezőkkel kapcsolatban – beleértve ezek átfogó ismeretét és megértését –, amely kiterjed az űrobjektumok közötti ütközésre, az űrobjektumok fragmentálódására és légkörbe való visszatérésére, az űridőjárás eseményeire és a földközeli objektumokra;
7. „űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló rendszer vagy SST-rendszer”: egy olyan, földi és a világűrbe telepített érzékelőkből álló hálózat, amely képes az űrobjektumok megfigyelésére és nyomon követésére, és ezzel együtt adatfeldolgozási képességekkel rendelkezik a Föld körüli pályán haladó űrobjektumokra vonatkozó adatok, információk és szolgáltatások biztosítása céljából;
8. „SST-érzékelő”: olyan eszköz vagy eszközök, mint például a földfelszínre vagy a világűrbe telepített radarok, lézerek vagy teleszkópok olyan együttese, amely képes űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésének elvégzésére és az űrobjektumok fizikai paramétereinek, például méretének, helyzetének és sebességének mérésére;
9. „SST-adat”: az SST-alkomponens keretében az űrobjektumoknak, többek között az űrszemétnek az SST-érzékelők által rögzített fizikai paraméterei és az űrobjektumok keringési pályájára vonatkozóan az SST-érzékelők által észlelt adatok alapján meghatározott paraméterek;
10. „SST-információ”: olyan feldolgozott SST-adat, amely a szolgáltatás igénybevevője számára közvetlenül értelmezhető;
11. „visszajelzés”: a Galileo kutató-mentő támogatási szolgáltatásának funkcionális kapacitása; a Galileo kutató-mentő szolgáltatása a légi járműveknek a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által meghatározott globális nyomon követését fogja segíteni;
12. „Kopernikusz-Sentinelek”: a Kopernikusz program keretében a világűrből Föld-megfigyelést végző, kifejezetten erre a célra szolgáló műholdak, űreszközök és űreszköz-hasznosterhek;
13. „Kopernikusz-adatok”: a Kopernikusz-Sentinelek által szolgáltatott adatok, beleértve a metaadatokat is
14. „harmadik felektől származó Kopernikusz-adatok és -információk”: a Kopernikusz-Sentineleken kívüli forrásból származó olyan térbeli adatok és információk, amelyeket a Kopernikusz program keretei között történő felhasználás céljából engedélyeztek vagy hozzáférhetővé tettek;
15. „lokális Kopernikusz-adatok”: a földfelszínen, a tengeren és a levegőben telepített érzékelőkből származó megfigyelési adatok, valamint a Kopernikusz program keretei között történő felhasználás céljából átadott vagy felhasználásra engedélyezett referencia- és kiegészítő adatok;
16. „Kopernikusz-információk”: a Kopernikusz szolgáltatások által feldolgozás vagy modellezés útján előállított információk, beleértve az ezekre az információkra vonatkozó metaadatokat is;
17. „Kopernikusz programban részt vevő államok”: olyan harmadik országok, amelyek az Unióval kötött nemzetközi megállapodás feltételei szerint pénzügyileg hozzájárulnak a Kopernikusz programhoz és részt vesznek abban;

18. „Kopernikusz-alapfelhasználók”: az Unió azon intézményei és szervei és azon európai, nemzeti és regionális közjogi szervek az Unióban vagy a Kopernikusz programban részt vevő államokban, amelyek közszolgálati feladataik keretében polgári közpolitikák, például a környezetvédelmi politika, a polgári védelmi politika vagy a biztonságpolitika – beleértve az infrastruktúra-biztonságot – területén a szakpolitika meghatározásával, végrehajtásával, érvényesítésével vagy nyomon követésével vannak megbízva és amelyek élvezik a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk előnyeit, és emellett szerepet játszanak a Kopernikusz program fejlődési irányának meghatározásában;
19. az „egyéb Kopernikusz-felhasználók”, azon kutatási, oktatási, kereskedelmi, magánjogi, jótékonyági, nem kormányzati, valamint nemzetközi szervezetek, amelyek élvezik a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk előnyeit;
20. „Kopernikusz-felhasználók”: Kopernikusz-alapfelhasználók és Kopernikusz-felhasználók;
21. „Kopernikusz szolgáltatások”: olyan, hozzáadott értékkel rendelkező általános és közös érdekű szolgáltatások az Unió és a tagállamok számára, amelyeket a program finanszíroz, és amelyek a Föld-megfigyelési adatokat, a lokális Kopernikusz-adatokat és egyéb Kopernikusz kiegészítő adatokat a Kopernikusz-felhasználók igényeire szabott feldolgozott, összesített és értelmezett információkká alakítják át;
22. „GOVSATCOM-felhasználó”: olyan hatóság, közhatalmi feladat ellátásával megbízott szerv, nemzetközi szervezet vagy természetes vagy jogi személy, aki vagy amely kellő felhatalmazással vagy megbízással rendelkezik biztonsági szempontból kritikus missziók, műveletek és infrastruktúrák felügyeletével és irányításával összefüggő feladatok elvégzésére;
23. „GOVSATCOM-központ”: műveleti központ, amelynek fő feladata a GOVSATCOM-felhasználók és a GOVSATCOM-kapacitások és szolgáltatások nyújtóinak biztonságos módon történő összekapcsolása, és ezáltal a kínálat és a kereslet optimalizálása bármely adott pillanatban;
24. „a GOVSATCOM igénybevételének esete”: olyan, meghatározott környezethez tartozó üzemi forgatókönyv, amely szerint GOVSATCOM-szolgáltatásokra van szükség;
25. „EU-minősített adat”: bármely olyan EU biztonsági minősítéssel ellátott adat és anyag, amelynek engedély nélküli hozzáférhetővé tétele különböző mértékben sértheti az Unió vagy egy vagy több tagállam érdekeit;
26. „nem minősített érzékeny adat”: az (EU, Euratom) 2015/443 bizottsági határozat ⁽³⁷⁾ 9. cikke szerinti, olyan nem minősített adat, amely olyan kötelezettséget keletkeztet a nem minősített érzékeny adatok védelmére, amely csak a Bizottságra és azokra az uniós ügynökségekre és szervekre alkalmazandó, amelyeket jogszabály kötelez a Bizottság biztonsági szabályainak alkalmazására;
27. „vegyesfinanszírozási műveletek”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének (6) bekezdése szerinti vegyes finanszírozási eszközök keretében – támogatott olyan tevékenységek, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat vagy finanszírozási eszközöket vagy költségvetési biztosítékokat ötvöznak fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
28. „jogalany”: olyan természetes személy, valamint az uniós jog, a nemzeti jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és elismert olyan, jogi személyiséggel rendelkező jogi személy, amely saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat vagy a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
29. „megbízott jogalany”: a Bizottságtól vagy egy harmadik féltől független olyan jogalany, amely a Bizottságtól vagy a harmadik féltől biztonságos tárolás és kezelés céljából adatokat kap.

⁽³⁷⁾ A Bizottság (EU, Euratom) 2015/443 határozata (2015. március 13.) a Bizottságon belüli biztonságról (HL L 72., 2015.3.17., 41. o.).

3. cikk

A program komponensei

(1) A program a következő komponensekből áll:

- a) a „Galileo”, amely egy polgári irányítás alatt álló, autonóm, polgári célú globális navigációs műholdrendszer (GNSS), amely műholdak konstellációját, valamint több központot és földi állomások globális hálózatát foglalja magában, és amely – a biztonsági elvárások és előírások integrációja mellett – helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási szolgáltatásokat nyújt;
- b) az „európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás vagy EGNOS”, amely egy földi központokból és állomásokból, valamint geoszinkron műholdakon elhelyezett több jeladóból álló, polgári irányítás alatt álló polgári regionális navigációs műholdrendszer, amely pontosítja és korrigálja a Galileo és egyéb GNSS-ek által kiadott nyílt jeleket, többek között légiforgalmi szolgáltatások, a léginavigációs szolgáltatások és más közlekedési rendszerek céljára;
- c) a „Kopernikusz”, amely egy geoinformációs adatokat és szolgáltatásokat nyújtó, működő, autonóm, felhasználóközpontú, polgári irányítás alatt álló, a meglévő nemzeti és európai kapacitásokra épülő polgári Föld-megfigyelési rendszer, és amely műholdakból, földi infrastruktúrából, adat- és információfeldolgozó létesítményekből, valamint elosztási infrastruktúrából áll, ingyenes, teljes körű és nyílt adatpolitikán alapul és a biztonsági elvárásokat és előírásokat adott esetben integrálja;
- d) a „világűr-megfigyelés” vagy „SSA”, amely a következő alkomponenseket foglalja magában:
 - i. az „SST-alkomponens”, amely űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló olyan rendszer, amely a Föld körüli pályán haladó űrobjektumok megfigyelésével és nyomon követésével kapcsolatban hivatott adatokat, információkat és szolgáltatásokat fejleszteni, kezelni és biztosítani;
 - ii. az „SWE-alkomponens”, amelyek az űridőjárási események megfigyelési paraméterei; és
 - iii. a „NEO-alkomponens”, amely a Földet megközelítő földközeli objektumok által jelentett kockázat nyomon követését végzi;
- e) a „GOVSATCOM”, amely polgári és kormányzati irányítás alatt álló műholdas hírközlési szolgáltatás, és amely műholdas hírközlési kapacitások és szolgáltatások biztosítását teszi lehetővé a biztonsági szempontból kritikus missziókat teljesítő és infrastruktúrákat kezelő uniós és tagállami hatóságok számára.

(2) A program olyan további intézkedéseket is magában foglal, amelyek hatékony és autonóm hozzáférést biztosítanak a világűrhez a program számára, és támogatják az innovatív és versenyképes európai űrágazatot, upstream és downstream területen is, erősítik az Unió világűrbeli ökoszisztémáját és megerősítik az Uniót mint globális szereplőt.

4. cikk

Célkitűzések

(1) A program általános célkitűzései a következők:

- a) jó minőségű, naprakész és adott esetben biztonságos, űrrrel kapcsolatos adatok, információk és szolgáltatások megszerzése nélküli – lehetőleg globális szinten történő – nyújtása vagy az ehhez való hozzájárulás, a meglévő és a jövőbeli igényeket kielégítve, valamint az Unió politikai prioritásainak és ehhez kapcsolódóan a bizonyítékokon alapuló és független döntéshozatalának a támogatására való képesség, többek között az éghajlatváltozással, a közlekedéssel és a biztonsággal kapcsolatban;
- b) a társadalmi-gazdasági előnyök maximális kiaknázása, különösen az innovatív és versenyképes európai upstream és downstream ágazatok – többek között a kkv-k és a startupok – fejlődésének elősegítése révén, lehetővé téve ezáltal a növekedést és a munkahelyteremtést az Unióban, valamint a program komponensei által nyújtott adatok, információk és szolgáltatások lehető legszélesebb körű elterjedésének és felhasználásának előmozdítását az Unión belül és azon kívül egyaránt; biztosítva emellett az (EU) .../... rendelet (*) keretében végzett uniós kutatási és technológiafejlesztési tevékenységekkel való szinergiákat és kiegészítő jellegét is;

(*) Az ST 7064/20 (2018/0224 (COD)) sz. dokumentumban szereplő rendelet száma.

- c) az Unió és tagállamai védelmének és biztonságának fokozása, valamint az Unió autonómiájának a megerősítése, különösen a technológiai vonatkozásban;
- d) az Unió űrágazatban betöltött globális szerepének támogatása, a nemzetközi együttműködés ösztönzése, az európai űrdiplomácia megerősítése – egyebek mellett a kölcsönösség és a tisztességes verseny elvének előmozdítása révén –, valamint a globális kihívásokkal szembeni fellépésben és a globális kezdeményezések támogatásában vállalt szerepének megerősítése többek között a fenntartható fejlődés, valamint annak tudatosítása területén, hogy a világűr az emberiség közös öröksége;
- e) az űrobjektumokkal és az űrszemét képződésével kapcsolatos valamennyi űrtevékenység, valamint a világűrbeli környezet biztonságának, védelmének és fenntarthatóságának fokozása megfelelő intézkedések végrehajtásával, beleértve az űreszközöknek az üzemi élettartamuk végén történő ártalmatlanítására és az űrszemét ártalmatlanítására szolgáló technológiák kifejlesztését és alkalmazását.

(2) A program egyedi célkitűzései a következők:

- a) a Galileo és az EGNOS vonatkozásában: a lehető legkorszerűbb és biztonságos helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási szolgáltatások hosszú távú nyújtása, a szolgáltatások folytonosságának és megbízhatóságának biztosítása mellett;
- b) a Kopernikusz vonatkozásában: pontos és megbízható Föld-megfigyelési adatok és információk, valamint más adatforrásokat integráló szolgáltatások hosszú távon és fenntartható módon történő biztosítása az uniós és tagállami szakpolitikák és a felhasználói igényeken alapuló fellépések kialakításának, végrehajtásának és nyomon követésének támogatása érdekében;
- c) az SSA vonatkozásában: az űrobjektumok és az űrszemét megfigyelésére, nyomon követésére és azonosítására irányuló képességek javítása az SST-alkomponensen belüli képességek uniós szintű teljesítményének és autonómiájának további növelése érdekében, SWE-szolgáltatások nyújtása és a tagállamok NEO-alkomponensen belüli kapacitásainak feltérképezése és hálózatba szervezése;
- d) a GOVSATCOM vonatkozásában: megbízható, biztonságos és költséghatékony műholdas hírközlési szolgáltatások hosszú távú elérhetőségének biztosítása a GOVSATCOM-felhasználók számára;
- e) a világűrhez való autonóm, biztonságos és költséghatékony hozzáférés képességének támogatása, figyelembe véve az Unió alapvető biztonsági érdekeit;
- f) egy erős uniós űrgazdaság kialakulásának elősegítése az űrökoszisztéma támogatása és a versenyképesség, az innováció, a vállalkozó kedv, a készségek és kapacitásépítés minden tagállamban és uniós régióban való megerősítése révén, különös tekintettel a kkv-kre, valamint a startupokra, továbbá az ágazatban már tevékeny vagy aktív szerepvállalásra készülő, az Unióban letelepedett vagy lakóhellyel rendelkező természetes és jogi személyekre.

5. cikk

Hozzáférés a világűrhez

- (1) A programnak támogatnia kell a felbocsátási szolgáltatások beszerzését és aggregálását a program szükségleteinek ellátása érdekében, valamint – kérésükre – a tagállamok és nemzetközi szervezetek esetében az aggregálást.
- (2) Szinergiában egyéb uniós programokkal és támogatási rendszerekkel, valamint az ESA által a világűrhez való hozzáférés terén végzett tevékenységek sérelme nélkül a program támogathatja a következőket:
 - a) a program komponenseinek megvalósítása érdekében a műholdak felbocsátásához szükséges indítórendszerek kiigazításai – a technológiafejlesztésre is kiterjedően –, beleértve az űrhez való hozzáféréssel kapcsolatos alternatív technológiákat és innovatív rendszereket is;
 - b) a földi űrinfrastruktúrájának a program végrehajtásához szükséges kiigazításai, az új fejlesztéseket is beleértve.

6. cikk

Az innovatív és versenyképes uniós űrágazatot támogató intézkedések

- (1) A programnak Uniós-szerte elő kell mozdítania a kapacitásépítést a következők támogatásával:
- a) az űrtechnológiák, -infrastruktúrák vagy -szolgáltatások lehető legjobb felhasználására irányuló innovációs tevékenységek, valamint intézkedések a kutatási és innovációs tevékenységekből származó innovatív megoldások alkalmazásának megkönnyítésére, továbbá a downstream ágazat fejlődésének támogatására, különösen a más uniós programokkal és finanszírozási eszközökkel – többek között az InvestEU programmal – való szinergiák révén;
 - b) olyan tevékenységek, amelyek célja a lakossági kereslet és az állami szektor innovációjának ösztönzése, a polgárok és a vállalkozások számára a közszolgáltatásokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében;
 - c) vállalkozó kedv, beleértve a kezdetektől a növekedési szakaszig terjedő időszakot a 21. cikknek megfelelően, a III. cím I. fejezetében és a 18. cikkben említett, a finanszírozási eszközökhöz való egyéb hozzáféréssel kapcsolatos rendelkezésekre támaszkodva, valamint alkalmazva az „első szerződés” elvet;
 - d) egy vállalkozásbarát űrökoszisztéma létrehozása a vállalkozások közötti, olyan űrtechnológiai központok hálózata formájában történő együttműködés révén, amelyek
 - i. nemzeti és regionális szinten összehozzák az űrtechnológiai, a digitális és az egyéb ágazatokat, valamint a felhasználókat;
 - ii. a polgároknak és a vállalkozásoknak a vállalkozó kedv és a vállalkozói készségek előmozdítása, továbbá a downstream ágazaton belüli szinergiák fokozása és az (EU) 2021/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁸⁾ (*) létrehozott Digitális Európa program keretében létrehozott digitális innovációs központokkal való együttműködés előmozdítása érdekében támogatás, létesítmények és szolgáltatások nyújtására törekszenek;
 - e) oktatási és képzési tevékenységek biztosítása a magas szintű készségek fejlesztése érdekében különösen szakemberek, vállalkozók, diplomások és hallgatók számára, különösen a nemzeti és regionális szintű kezdeményezésekkel való szinergiák révén;
 - f) hozzáférés a feldolgozó és tesztelő létesítményekhez a magán- és közszférabeli szakemberek, egyetemi hallgatók és vállalkozók számára;
 - g) tanúsítási és szabványosítási tevékenységek;
 - h) az európai ellátási láncok megerősítése Uniós-szerte a vállalkozásoknak, különösen a kkv-knak és a startupoknak a program valamennyi komponensében való széles körű részvétele révén, amire különösen a 14. cikkben foglalt rendelkezések, valamint a vállalkozások globális szintű versenyképességét alátámasztó intézkedések útján kerül sor.
- (2) Az (1) bekezdésben említett tevékenységek végrehajtása során támogatni kell a kibontakozóban lévő úriparral rendelkező tagállamokban a kapacitásfejlesztést annak érdekében, hogy valamennyi tagállam egyenlő lehetőséget kapjon a programban való részvételre.

7. cikk

Harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek a programban való részvétele

- (1) A Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz, valamint az SWE- és a NEO- alkomponens – az SST-alkomponens kivételével – nyitva állnak az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon tagjainak részvétele előtt, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek (EGT) is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban.

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/... rendelete (...) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L ..., ..., ... o.).

(*) Az ST 6789/20 (2018/0227(COD)) sz. dokumentumban szereplő rendelet száma.

A Kopernikuszban, valamint az SWE- és a NEO-alkomponensben – az SST-alkomponens kivételével – az alábbi harmadik országok vehetnek részt:

- a) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- b) az európai szomszédságpolitikában részt vevő tartozó országok, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban.

(2) Az adott harmadik ország vagy nemzetközi szervezet uniós programokban való részvételét szabályozó, az EUMSZ 218. cikkével összhangban megkötött egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban

- a) a Galileo és az EGNOS nyitva áll az (1) bekezdés második albekezdésének a) és b) pontjában említett harmadik országok részvétele előtt,
- b) a GOVSATCOM nyitva áll egyrészt az EFTA azon tagjainak részvétele előtt, amelyek az EGT-nek is tagjai, másrészt az (1) bekezdés második albekezdésének a) és b) pontjában említett harmadik országok részvétele előtt; továbbá
- c) a Galileo, az EGNOS, a Kopernikusz, a GOVSATCOM, az SWE- és a NEO-alkomponens – az SST alkomponens kivételével – nyitva áll az (1) bekezdés hatálya alá tartozó harmadik országoktól eltérő harmadik országok és a nemzetközi szervezetek részvétele előtt.

Az e bekezdés első albekezdésében említett egyedi megállapodás:

- a) méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország vagy nemzetközi szervezet hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei között;
- b) megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;
- c) nem ruház a harmadik országra vagy a nemzetközi szervezetre döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;
- d) garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

Az e cikk második albekezdésének b) pontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

(3) A program komponensei és alkomponensei – az SST alkomponens kivételével – kizárólag akkor állhatnak nyitva az e cikkszerű harmadik országok és nemzetközi szervezetek részvétele előtt, amennyiben nem sérülnek az Unió és az uniós tagállamok alapvető biztonsági érdekei, a minősített adatok 43. cikk szerinti védelmét is ideértve.

8. cikk

Harmadik országok és nemzetközi szervezetek hozzáférése az SST-szolgáltatásokhoz, a GOVSATCOM-szolgáltatásokhoz és a Galileo kormányzati ellenőrzésű szolgáltatáshoz

(1) Harmadik országok és nemzetközi szervezetek hozzáférhetnek a GOVSATCOM-szolgáltatásokhoz, feltéve, hogy:

a) az EUMSZ 218. cikkével összhangban olyan megállapodást kötnek, amely meghatározza a GOVSATCOM-szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeit; valamint

b) megfelelnek az e rendelet 43. cikke rendelkezéseinek.

(2) Harmadik országok és az Unióban székhellyel nem rendelkező nemzetközi szervezetek hozzáférhetnek az 55. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett SST-szolgáltatásokhoz, feltéve, hogy:

a) az EUMSZ 218. cikkével összhangban olyan megállapodást kötnek, amely meghatározza az említett SST-szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeit; valamint

b) megfelelnek az e rendelet 43. cikke rendelkezéseinek.

(3) Az 55. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említettek szerinti, nyilvánosan elérhető SST-szolgáltatások esetében nincs szükség az EUMSZ 218. cikkével összhangban megkötött megállapodásra. A potenciális felhasználóknak az 56. cikkel összhangban kérelmezniük kell az említett szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

(4) A harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek a Galileo által biztosított kormányzati ellenőrzésű szolgáltatásokhoz való hozzáférést az 1104/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³⁹⁾ 3. cikkének (5) bekezdése szabályozza.

9. cikk

Tulajdonjog és az eszközök használata

(1) A (2) bekezdésben előírtak kivételével a program komponenseinek keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak tulajdonjoga az Uniót illeti. Ennek érdekében a Bizottság biztosítja, hogy a potenciálisan az említett eszközök vagy javak létrehozását vagy kifejlesztését eredményező tevékenységekkel kapcsolatos releváns szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények tartalmazzanak olyan rendelkezéseket, amelyek biztosítják az említett eszközök és javak uniós tulajdonját.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik a program komponensei keretében létrehozott vagy kifejlesztett olyan tárgyi eszközökre és immateriális javakra, amelyek esetében a potenciálisan ezen eszközök és javak létrehozását vagy kifejlesztését eredményező tevékenységek:

a) elvégzésére teljes mértékben az Unió által finanszírozott vissza nem térítendő támogatásoknak vagy pénzdíjnak köszönhetően került sor;

b) finanszírozását nem teljes mértékben az Unió végezte; vagy

c) EU-minősített adatokat magukban foglaló PRS-vevőkészülékek vagy ilyen vevőkészülékek alkatrészeinek kifejlesztéséhez, gyártásához vagy használatához kapcsolódnak.

(3) A Bizottság biztosítja, hogy az e cikk (2) bekezdésében említett tevékenységekkel kapcsolatos szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények tartalmazzanak olyan rendelkezéseket, amelyek meghatározzák az említett eszközök és javak megfelelő tulajdonjogi rendszerét, valamint hogy az e cikk (2) bekezdésének c) pontját illetően biztosítsák, hogy az Unió használhassa a PRS-vevőkészülékeket az 1104/2011/EU határozatnak megfelelően.

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1104/2011/EU határozata (2011. október 25.) a Galileo program keretében megvalósuló globális navigációs műholdrendszer nyújtotta kormányzati ellenőrzésű szolgáltatáshoz való hozzáférés szabályairól (HL L 287., 2011.11.4., 1. o.).

(4) A Bizottság törekszik szerződések, megállapodások vagy egyéb egyezmények harmadik felekkel történő megkötésére a következők tekintetében:

- a) a program komponenseinek keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak tekintetében előzetesen fennálló tulajdonjogok;
- b) a program végrehajtásához szükséges egyéb tárgyi eszközökre és immateriális javakra vonatkozó tulajdon- vagy használati jogok megszerzése.

(5) A Bizottság megfelelő keretrendszer révén gondoskodik az Unió tulajdonában lévő, az (1) és a (2) bekezdésben említett tárgyi eszközök és immateriális javak optimális alkalmazásáról.

(6) Amennyiben az (1) és a (2) bekezdésben említett javak szellemi tulajdon-jogokat testesítenek meg, a Bizottság a lehető leghatékonyabban kezeli ezeket a jogokat, figyelemmel:

- a) e javak védelemének szükségességére, és a lehető legjobb hasznosítására;
- b) minden érdekelt fél jogos érdekeire;
- c) a piacok és az új technológiák harmonikus fejlődésére; és
- d) a program komponensei által nyújtott szolgáltatások folyamatossága biztosításának szükségességére.

A Bizottság gondoskodik különösen arról, hogy a vonatkozó szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények lehetővé tegyék a szóban forgó szellemi tulajdon-jogok harmadik felekre történő átruházását vagy az említett jogok használatának harmadik felek számára történő engedélyezését, a szellemi tulajdon létrehozóját is beleértve, és hogy az Ügynökség szabadon élhessen az említett jogokkal, amennyiben az szükségesnek mutatkozik az e rendelet szerinti feladatai elvégzéséhez.

A 28. cikk (4) bekezdésében előírt pénzügyi keret-partnerségi megállapodásnak vagy a 32. cikk (1) bekezdésében említett hozzájárulási megállapodásoknak tartalmazniuk kell azokat a megfelelő rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik az e bekezdés első albekezdésében említett szellemi tulajdon-jogoknak az ESA és más megbízott szervezetek általi gyakorlását, ha ez szükséges az e rendelet szerinti feladataik teljesítéséhez, továbbá meg kell határozniuk e felhasználás feltételeit.

10. cikk

Szavatosság

(1) A jogilag kötelező rendelkezések által előírt kötelezettségek sérelme nélkül a program komponensei által nyújtott szolgáltatások, adatok és információk minőségére, pontosságára, elérhetőségére, megbízhatóságára, sebességére és bármilyen célra való alkalmasságára nem nyújtható sem kifejezett, sem hallgatóságos szavatosság.

(2) A Bizottság biztosítja, hogy az (1) bekezdésben említett szolgáltatások, adatok és információk felhasználói megfelelő tájékoztatásban részesüljenek.

II. CÍM

KÖLTSÉGVETÉSI HOZZÁJÁRULÁS ÉS KÖLTSÉGVETÉSI MECHANIZMUSOK

11. cikk

Költségvetés

(1) A program 2021. január 1-től 2027. december 31-ig tartó időszakában történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg – a kapcsolódó kockázatokat fedező összeget is beleértve – folyó áron 14,880 milliárd EUR.

Az első albekezdésben említett összeg az alábbi kiadási kategóriák között oszlik meg:

- a) Galileo és EGNOS: 9,017 milliárd EUR;
- b) Kopernikusz: 5,421 milliárd EUR;
- c) világűr-megfigyelés és GOVSATCOM: 0,442 milliárd EUR.

(2) A Bizottság az e cikk (1) bekezdésében említett kiadási kategóriák között támogatásokat csoportosíthat át a támogatásban részesülő vagy a támogatásokat biztosító kiadási kategória tekintetében előirányzott összeg legfeljebb 7,5 %-áig. A Bizottságvégrehajtási jogi aktusok útján támogatásokat csoportosíthat át az e cikk (1) bekezdésében említett kiadási kategóriák között, amennyiben az átcsoportosítás halmozott összege meghaladja a támogatásokban részesülő, valamint a támogatásokat biztosító kiadási kategória tekintetében előirányzott összeg 7,5 %-át. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A 3. cikk (2) bekezdésében előírt további intézkedéseket, nevezetesen az 5. és 6. cikkben említett tevékenységeket a program komponenseinek keretében kell finanszírozni.

(4) A programra elkülönített uniós költségvetési előirányzatokból kell fedezni a 4. cikkben említett célkitűzések megvalósításához szükséges valamennyi tevékenységet. Az ilyen kiadások a következőkre terjedhetnek ki:

- a) tanulmányok és szakértői találkozók, különös tekintettel a költség- és időbeli korlátoknak való megfelelésre;
- b) tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek, ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt is, amennyiben ezek e rendelet céljaival közvetlenül összefüggenek, különös tekintettel a más uniós szakpolitikákkal való szinergiák létrehozására;
- c) az információk feldolgozását és cseréjét szolgáló információtechnológiai hálózatok, valamint a Bizottság által többek között a biztonság területén végrehajtott adminisztratív irányítási intézkedések;
- d) a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtás, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységek, ideértve a vállalati információtechnológiai rendszereket is.

(5) A különböző uniós programokból kumulatív támogatásban részesülő intézkedéseket elég egyszer ellenőrizni, de az ellenőrzésnek az összes érintett programra és azok alkalmazandó szabályaira is ki kell terjednie.

(6) A programmal kapcsolatos olyan költségvetési kötelezettségvállalások, amelyek egy pénzügyi évnél hosszabb időszakra vonatkozó tevékenységeket fedeznek, felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.

(7) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz a közös rendelkezésekről szóló rendelet 26. cikkében meghatározott feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

12. cikk

Címzett bevételek

(1) A program komponenseiből származó bevételeket be kell fizetni az Unió költségvetésébe, és azon komponens finanszírozására kell felhasználni, amely révén a bevétel keletkezett.

(2) A tagállamok további pénzügyi hozzájárulást is elkülöníthetnek a program valamelyik komponense számára a többletelemelek költségeinek fedezésére, azzal a feltétellel, hogy az ilyen többletelemelek az érintett program tekintetében nem teremtenek pénzügyi vagy műszaki terhet, és nem vezetnek késedelemhez az adott komponens esetében. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határoz arról, hogy az említett feltételek teljesültek-e. Ezek a végrehajtási jogi aktusok a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kerülnek elfogadásra.

(3) Az e cikkben említett további pénzügyi hozzájárulás a költségvetési rendelet 21. cikkének (2) bekezdése szerinti külső címzett bevételnek minősül.

13. cikk

Az uniós támogatás végrehajtása és formái

(1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással vagy a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervek közreműködésével közvetett irányítással kell végrehajtani.

(2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatás, pénzdíj és közbeszerzés formájában – nyújthat támogatást. Vegyesfinanszírozási műveletek keretében finanszírozási eszköz formájában is nyújtható támogatás.

(3) Amennyiben a Kopernikusz költségvetését közvetett irányítás keretében hajtják végre, a költségvetés végrehajtásával megbízott szervezetek közbeszerzési szabályait a költségvetési rendelet 62. és 154. cikke szerint megengedhető mértékben lehet alkalmazni. Az említett közbeszerzési szabályok szükséges konkrét kiigazításairól a vonatkozó hozzájárulási megállapodásokban kell rendelkezni.

III. CÍM

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Közbeszerzés

14. cikk

A közbeszerzés alapelvei

(1) A program céljára végzett közbeszerzési eljárások során az ajánlatkérő szerv a következő alapelveknek megfelelően jár el:

- a) az egész Unióban valamennyi tagállamban és a teljes ellátási láncban elősegíti, hogy valamennyi gazdasági szereplő – különösen a startupok, az új belépők és a kkv-k – a lehető legnagyobb mértékben és legnyíltabb módon részt vegyenek az eljárásban, ideértve azt az esetet is, amikor az ajánlattevők alkalmaznak alvállalkozókat;
- b) biztosítja a tényleges versenyt, valamint lehetőség szerint kerüli az egyetlen beszállítótól való túlzott függést, különösen a kritikus berendezéseket és szolgáltatásokat illetően, figyelembe véve a technológiai függetlenség és a szolgáltatások folyamatosságának célkitűzését;
- c) a költségvetési rendelet 167. cikkétől eltérve adott esetben több beszerzési forrást használ, hogy összességében véve nagyobb ellenőrzést gyakoroljon a program komponensei, azok költségei és ütemterve felett;
- d) a teljes iparági beszállítói láncban követni kell a nyílt hozzáférés és a tisztességes verseny elvét, a pályázati kiírásnak átlátható és időszerű információkat kell tartalmaznia, világos tájékoztatást kell nyújtani a közbeszerzési eljárás során alkalmazandó szabályokról és eljárásokról, a kiválasztás és odaítélés kritériumairól, továbbá meg kell adni minden olyan információt, amelynek révén minden lehetséges ajánlattevő – a kkv-kat és a startupokat is beleértve – egyenlő eséllyel indulhat;
- e) megerősíti az Unió autonómiáját, különösen technológiai vonatkozásban;

- f) megfelel a program komponenseinek biztonságával kapcsolatos követelményeknek, és hozzájárul az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez;
- g) előmozdítja a szolgáltatás folytonosságát és megbízhatóságát;
- h) gondoskodik a megfelelő társadalmi és környezetvédelmi kritériumok teljesítéséről.

(2) A Bizottságon belül a közbeszerzési tanács megvizsgálja a közbeszerzési eljárást a program valamennyi komponensére vonatkozóan, és nyomon követi az uniós költségvetés megbízott szervezetekre ruházott, szerződés szerinti végrehajtását. Adott esetben meg kell hívni minden egyes megbízott szervezet képviselőjét.

15. cikk

Feltételhez kötött sávos szerződések

- (1) Az operatív és a konkrét infrastruktúrához kötődő tevékenységek tekintetében az ajánlatkérő szerv e cikkel összhangban feltételhez kötött sávos szerződés formájában is odaítélhet szerződést.
- (2) A feltételhez kötött sávos szerződés pályázati dokumentációja megjelöli a feltételhez kötött sávos szerződések egyedi elemeit. A pályázati dokumentáció minden egyes sávra meghatározza a szerződés tárgyát, árát vagy az ár kialakításának módozatait, valamint a munkák, áruk és szolgáltatások teljesítésének részleteit.
- (3) A feltételhez kötött sávos szerződésnek tartalmaznia kell a következőket:
 - a) az adott sávra szerződött munkák, áruk vagy szolgáltatások teljesítésére vonatkozó határozott kötelezettségvállalással kísért rögzített sávot; valamint
 - b) egy vagy több, költségvetési és teljesítési szempontból feltételhez kötött sávot.
- (4) A rögzített sávhoz tartozó kötelezettségeknek és az egyes feltételhez kötött sávokhoz tartozó kötelezettségeknek összefüggő egészet kell alkotniuk, figyelembe véve a megelőző vagy a következő sávokhoz tartozó kötelezettségeket.
- (5) Minden egyes feltételhez kötött sáv lehívása az ajánlatkérő szerv döntésétől függ, amelyről a vállalkozót a szerződésben kikötött feltételekkel összhangban kell értesíteni.

16. cikk

Ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződések

- (1) Az ajánlatkérő szerv a (3) bekezdésben foglalt feltételek mellett választhatja a teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott közbeszerzési szerződést is.
- (2) Az ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződésekben a fizetendő ár a következők megtérítéséből áll:
 - a) a szerződés teljesítésének eredményeképpen a vállalkozó által ténylegesen viselt összes közvetlen kiadás, mint például a szerződés teljesítéséhez szükséges, munkaerővel kapcsolatos, anyagjellegű és fogyóeszköz-kiadások, valamint a berendezések és infrastruktúrák használatával összefüggő kiadások;
 - b) a közvetett költségek;
 - c) egy fix nyereség; és
 - d) egy az eredménycélok és az ütemterv célkitűzéseinek betartásától függő érdekeltséget megtestesítő megfelelő felár.

(3) Azokban az esetekben, amikor a rögzített ár pontos meghatározása a szerződés teljesítésében rejlő bizonytalanságok miatt nehéz vagy nem praktikus, az ajánlatkérő szerv teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződést is választhat az alábbi okokból:

- a) a szerződés igen összetett vagy egy újszerű technológiát igénybe vevő elemekre vonatkozik, következésképpen számottevő műszaki kockázatot rejt magában; vagy
- b) a szerződés tárgyát képező tevékenységeket operatív okokból haladéktalanul meg kell kezdeni, miközben a pontos és végleges ár meghatározása összességében még nem lehetséges vagy azért, mert jelentős kockázatok állnak fenn, vagy pedig azért, mert a szerződés teljesítése részben más szerződések teljesítésétől függ.

(4) Az ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződésekben meg kell határozni a legfelső összeghatárt. A teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződés legfelső összeghatára a kifizethető legmagasabb összeg. A szerződéses árat a költségvetési rendelet 172. cikkének megfelelően módosítani lehet.

17. cikk

Alvállalkozó megbízása

(1) Az új belépők, a kkv-k és a startupok ösztönzése és határokon átnyúló részvételük bátorítása, a lehető legszélesebb földrajzi lefedettség biztosítása és ezzel egyidejűleg az Unió autonómiájának védelme érdekében az ajánlatkérő szervnek kérnie kell, hogy az ajánlattevő a szerződés egy részét versenyeztetés keretében adja ki megfelelő szintű alvállalkozásba olyan gazdasági társaságoknak, amelyek nem tartoznak az ajánlattevő vállalatcsoportjához.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kéréstől való bármely eltérést az ajánlattevőnek meg kell indokolnia.

(3) A 10 millió EUR-t meghaladó szerződések esetében az ajánlatkérő szervnek törekednie kell annak biztosítására, hogy a szerződés értékének legalább 30 %-át különböző szintű alvállalkozói versenyeztetéssel alvállalkozásba adják a fő ajánlattevő csoportján kívüli gazdasági társaságoknak, különösen a kkv-k határon átnyúló részvételének lehetővé tétele érdekében. A Bizottság tájékoztatja a 107. cikk (1) bekezdésében említett programbizottságot az említett célkitűzés teljesítéséről az e rendelet hatálybalépését követően aláírt szerződések tekintetében.

II. FEJEZET

Vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak és vegyesfinanszírozási műveletek

18. cikk

Vissza nem térítendő támogatások és pénzdíjak

(1) A társfinanszírozási elv sérelme nélkül az Unió az elszámolható költségek akár 100 %-át is fedezheti.

(2) A költségvetési rendelet 181. cikkének (6) bekezdésétől eltérve átalánydíjak alkalmazása esetén az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő engedélyezheti vagy előírhatja a kedvezményezett közvetett költségeinek finanszírozását az intézkedés összes támogatható közvetlen költségének legfeljebb 25 %-áig.

(3) Ha a 100. cikkben említett munkaprogram úgy rendelkezik, a közvetett költségek elszámolása – az e cikk (2) bekezdésétől eltérően – átalányösszeg formájában vagy egységköltség-alapon is történhet.

(4) A költségvetési rendelet 204. cikkétől eltérve a harmadik feleknek fizethető pénzügyi támogatás legfeljebb 200 000 EUR lehet.

19. cikk

Közös pályázati felhívások vissza nem térítendő támogatások elnyerésére

(1) A Bizottság vagy a program keretében megbízott szervezet közös pályázati felhívást tehet közzé a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervezetekkel, szervekkel vagy személyekkel.

- (2) Az e cikk (1) bekezdésében említett közös pályázati felhívás esetén:
- a) a költségvetési rendelet VIII. címében említett szabályokat kell alkalmazni;
 - b) az értékelési eljárásokban részt kell vennie egy kiegyensúlyozott összetételű, a felek által kijelölt szakértőkből álló csoportnak; és
 - c) az értékelési bizottságoknak meg kell felelniük a költségvetési rendelet 150. cikkének.
- (3) A támogatási megállapodásban meg kell határozni a szellemi tulajdon-jogokra alkalmazandó szabályokat.

20. cikk

A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésre és az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzésre vonatkozó vissza nem térítendő támogatások

(1) Az intézkedések magukban foglalhatnak a 2014/24/EU ⁽⁴⁰⁾, a 2014/25/EU ⁽⁴¹⁾ és a 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴²⁾ meghatározása szerinti ajánlatkérő szervnek vagy ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezett által megvalósított, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést vagy innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzést, illetőleg irányulhatnak elsődlegesen ilyen beszerzésekre.

(2) Az innovatív megoldásokra vonatkozó beszerzési eljárásokkal szemben támasztott követelmények a következők:

- a) meg kell felelniük az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az egyenlő bánásmód, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az arányosság elvének, valamint a versenyszabályoknak;
- b) kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés esetében külön feltételek is meghatározhatók, így például előírható, hogy a beszerzés tárgyát képező tevékenységek végrehajtásának helye csak a tagállamok és a programban részt vevő harmadik országok területén lehet;
- c) lehetővé tehetik egyazon eljáráson belül több nyertes ajánlat kiválasztását is („beszerzés több forrásból”); és
- d) biztosítaniuk kell, hogy az(ok) az ajánlat(ok) kerüljön (kerüljenek) nyertesként kiválasztásra, amely(ek) ár-érték aránya a legkedvezőbb, biztosítva egyúttal az összeférhetetlenség kizárását.

(3) A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés keretében eredményeket létrehozó vállalkozónak rendelkeznie kell legalább az eredményhez kapcsolódó szellemi tulajdon-jogokkal. Az ajánlatkérő szervezeteknek rendelkezniük kell legalább azzal a joggal, hogy saját célú felhasználás érdekében jogdíjmentesen hozzáférjenek az eredményekhez, továbbá hogy – méltányos és észszerű feltételek mellett, a használati jog továbbadásának kizárásával, az eredményeknek az ajánlatkérő szerv javára történő hasznosítása céljából – harmadik feleknek nem kizárólagos használati engedélyt adjanak vagy a vállalkozót ilyen engedély adására kötelezzék. Ha egy vállalkozó a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést követően a szerződésben megállapított határidőn belül nem hasznosítja kereskedelmileg az eredményeket, akkor az ajánlatkérő szerv kötelezheti ez utóbbit arra, hogy az eredmények tulajdonjogát átruházza az ajánlatkérő szerve.

21. cikk

Vegyesfinanszírozási műveletek

E program keretében a vegyesfinanszírozási műveleteket az (EU) 2021/523 rendelettel és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

⁽⁴²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve (2009. július 13.) a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

III. FEJEZET

Egyéb pénzügyi rendelkezések

22. cikk

Kumulatív és alternatív finanszírozás

(1) Azon intézkedés, amely a program keretében hozzájárulásban részesült, más uniós programból is kaphat hozzájárulást, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazon költségeket fedezik. Az intézkedéshez nyújtott hozzájárulásokra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(2) Az e program keretében kiválósági védjegyet elnyerő intézkedések támogatásban részesülhetnek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy az Európai Szociális Alap Pluszból a közös rendelkezésekről szóló rendelet 73. cikkének (4) bekezdésével összhangban, feltéve, hogy megfelelnek az alábbi kumulatív feltételeknek:

- a) értékelésükre a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján került sor;
- b) megfelelnek az adott pályázati felhívás minőségre vonatkozó minimumkövetelményeinek;
- c) költségvetési korlátok miatt nem támogathatók az adott pályázati felhívás keretében.

23. cikk

Közös közbeszerzés

(1) A költségvetési rendelet 165. cikkének rendelkezésein túlmenően a Bizottság vagy az Ügynökség az ESA-val vagy a program komponenseinek végrehajtásában részt vevő más nemzetközi szervezetekkel közös közbeszerzési eljárásokat is végezhet.

(2) A költségvetési rendelet 165. cikke szerinti közbeszerzésre vonatkozó rendelkezések értelemszerűen alkalmazandók, feltéve, hogy az uniós intézményekre vonatkozó eljárási rendelkezések minden esetben alkalmazásra kerülnek.

24. cikk

Az Unió operatív rendszerei biztonságának, sértetlenségének és rezilienciájának megőrzéséhez szükséges támogathatósági és részvételi feltételek

(1) A Bizottság alkalmazza a (2) bekezdésben meghatározott, az e cím hatálya alá tartozó közbeszerzésre, vissza nem térítendő támogatásokra vagy pénzdíjakra vonatkozó támogathatósági és részvételi feltételeket, amennyiben úgy ítéli meg, hogy ez szükséges és helyénvaló az operatív uniós rendszerek biztonságának, sértetlenségének és rezilienciájának a megőrzéséhez, figyelembe véve az Unió stratégiai autonómiájának előmozdítására vonatkozó célkitűzést, különösen a legfontosabb technológiákkal és értékláncokkal kapcsolatos technológia tekintetében, megőrizve ugyanakkor a nyitott gazdaságot.

A támogathatósági és részvételi feltételeknek az e bekezdés első albekezdésével összhangban való alkalmazását megelőzően a Bizottság tájékoztatja a 107. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett bizottságot és a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a tagállamoknak az említett támogathatósági és részvételi feltételek alkalmazási körével és indokolásával kapcsolatos véleményét.

(2) A támogathatósági és részvételi feltételek a következők:

- a) a támogatható jogalanynak valamely tagállamban kell letelepedettnek lennie, és az ügyvezetési struktúráik székhelyének az adott tagállamban kell lennie;
- b) a támogatható jogalanynak kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy minden kapcsolódó tevékenységet egy vagy több tagállamban végez, valamint
- c) a támogatható jogalany nem állhat valamely harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt.

E cikk alkalmazásában a jogalanyok feletti ellenőrzés vagy közvetlenül, vagy egy vagy több köztes jogalanyon keresztül közvetve meghatározó befolyás gyakorlására való képességet jelenti.

E cikk alkalmazásában az ügyvezetési struktúra a jogalany olyan, a nemzeti jognak megfelelően kijelölt és adott esetben a vezérigazgatónak – vagy bármely más, hasonló döntéshozatali jogkörrel rendelkező személynek – beszámolni köteles testületét jelenti, amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy meghatározza a jogalany stratégiáját, céljait és általános irányítását, és amely felügyeli és nyomon követi a vezetői döntéshozatalt.

(3) A Bizottság a következő, egyidejűleg teljesítendő kumulatív kritériumokon alapuló értékelés nyomán egy adott jogalany tekintetében eltekinthet a (2) bekezdés első albekezdésének a) vagy b) pontja szerinti feltételektől:

- a) bizonyos, az (1) bekezdésben említett tevékenységekhez szükséges technológiáknak, termékeknek vagy szolgáltatásoknak a tagállamokban nem létezik könnyen igénybe vehető alternatívájuk;
- b) a jogalany egy olyan országban telepedett le, amely tagja az EGT-nek vagy az EFTA-nak, és amely a 7. cikkben említettek szerinti nemzetközi megállapodást kötött az Unióval, az ügyvezetési struktúrájának székhelye az adott országban van, a közbeszerzéshez, vissza nem térítendő támogatásokhoz vagy pénzdíjakhoz kapcsolódó tevékenységeket pedig az említett harmadik országban vagy egy vagy több ilyen országban végzi; és
- c) a jogalany megfelelő intézkedéseket hozott az EU-minősített adatok 43. cikk szerinti védelmének, valamint a program komponensei, azok működése és szolgáltatásai sértetlenségének, biztonságának és rezilienciájának a biztosítására.

Az e bekezdés első albekezdésének b) pontjától eltérve, a Bizottság eltekinthet a (2) bekezdés első albekezdésének a) vagy b) pontja szerinti feltételektől EEA vagy EFTA tagsággal nem rendelkező, harmadik országban letelepedett jogalanyok esetében, amennyiben azoknak nincsen könnyen elérhető, EGT vagy EFTA tagsággal rendelkező országokban alternatívájuk, valamint az első albekezdés a) és a c) pontjában szereplő feltételek is teljesülnek.

(4) A Bizottság eltekinthet a (2) bekezdés első albekezdésének c) pontja szerinti feltételektől, ha a valamely tagállamban székhellyel rendelkező jogalany garanciát nyújt a következőkről:

- a) a jogalany feletti ellenőrzésre oly módon kerül sor, hogy az nem akadályozza vagy korlátozza a jogalany:
 - i. közbeszerzéshez, vissza nem térítendő támogatásokhoz vagy pénzdíjakhoz kapcsolódó tevékenységeinek a végrehajtását; és
 - ii. eredményeinek elérését, különösen a jelentéstételi kötelezettségek révén;
- b) az ellenőrzést gyakorló harmadik ország vagy harmadik országbeli szervezet kötelezettséget vállal arra, hogy tartózkodik attól, hogy bármilyen ellenőrzési jogot gyakoroljon a jogalany felett vagy jelentéstételi kötelezettséget írjon elő a számára a közbeszerzésre, vissza nem térítendő támogatásokra vagy pénzdíjakra vonatkozóan; és
- c) a jogalany a 34. cikk (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el.

(5) A jogalany letelepedési helye szerinti tagállam illetékes hatóságainak meg kell vizsgálniuk, hogy a jogalany tiszteltben tartja-e a (3) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételeket és a (4) bekezdésben említett garanciákat. A Bizottság e vizsgálat eredményeinek megfelelően jár el.

(6) A Bizottság a 107. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett programbizottság rendelkezésére bocsátja a következőket:

- a) az e cikk (1) bekezdésében említett támogathatósági és részvételi feltételek alkalmazási köre;
- b) az e cikknek megfelelően adott mentességek részletes adatai és az indokolásuk; és

- c) a mentesség megadásának alapját képező értékelés – figyelemmel e cikk (3) és (4) bekezdésére is –, elkerülve azonban bizalmas üzleti adatok nyilvánosságra hozatalát.

(7) A (2) és a (3) bekezdésben meghatározott feltételeket, valamint a (4) bekezdésben meghatározott garanciákat az esetnek megfelelően a közbeszerzésre, a vissza nem térítendő támogatásra vagy a pénzdíjra vonatkozó dokumentumokban rögzíteni kell, és közbeszerzés esetében azokat a létrejövő szerződés teljes életciklusán keresztül alkalmazni kell.

(8) E cikk nem érinti az 1104/2011/EU határozatot, a 2015.9.15-i felhatalmazáson alapuló bizottsági határozatot ⁽⁴³⁾, az (EU) 2019/452 rendeletet, a 2013/488/EU határozatot és az (EU, Euratom) 2015/444 határozatot, valamint a tagállamok által – az alkalmazandó nemzeti törvények és rendelkezések függvényében – az olyan tevékenységekben részt vevő jogalanyokkal kapcsolatban végzett biztonsági ellenőrzést, amelyekhez szükség van EU-minősített adatokhoz való hozzáférésre.

Amennyiben az e cikk alkalmazásának keretében minősített szerződéseket kötnek, a Bizottság által az (1) bekezdéssel összhangban alkalmazott támogathatósági és részvételi feltételek nem érintik a nemzeti biztonsági hatóságok hatáskörét.

Ez a cikk nem befolyásolhatja a tagállamokban esetlegesen meglévő, telephelybiztonsági tanúsítvánnyal és személyi biztonsági tanúsítvánnyal kapcsolatos eljárásokat, továbbá nem módosíthatja azokat és nem lehet ellentétes azokkal.

25. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján hozott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik az 883/2013/EU, Euratom rendelet szerinti vizsgálatok lefolytatásához való jog is.

IV. CÍM

A PROGRAM IRÁNYÍTÁSA

26. cikk

Az irányítás alapelvei

A program irányításának a következő elveken kell alapulnia:

- a) a program egyes komponenseinek és intézkedéseinek végrehajtásában részt vevő szervezetek, különösen a tagállamok, a Bizottság, az Ügynökség és az ESA, valamint az EUMETSAT közötti világos feladat- és felelősségmegosztás a hatáskörök szabta keretekre építve és elkerülve a feladatok és felelőségek közötti átfedéseket;
- b) a program egyes komponenseinek és intézkedéseinek egyedi igényeihez illő, megfelelő irányítási struktúra;
- c) a program alapos ellenőrzése, amely arra is kiterjed, hogy a részt vevő szervezetek mindegyike szigorúan tartja-e magát a költségekhez, az ütemtervhez és a teljesítményhez az e rendelet szerinti szerepének és feladatainak megfelelően;
- d) átlátható és költséghatékony irányítás;
- e) a szolgáltatás folytonossága és a szükséges infrastruktúra folytonossága, beleértve a releváns fenyegetésekkel szembeni védelmet is;

⁽⁴³⁾ A Bizottság felhatalmazáson alapuló határozata (2015.9.15.) az 1104/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozatnak a felelős PRS-hatóságok által betartandó közös minimumszabályok tekintetében történő kiegészítéséről C(2015) 6123.

- f) szisztematikus és strukturált figyelembevétele egyrészt annak, hogy a program komponensei által nyújtott adatok, információk és szolgáltatások felhasználóinak mire van szükségük, másrészt pedig annak, hogy a kapcsolódó tudományos és technológiai fejleményeknek;
- g) folyamatos erőfeszítések a kockázatok ellenőrzésére és csökkentésére.

27. cikk

A tagállamok szerepe

- (1) A tagállamok részt vehetnek a programban. A programban részt vevő tagállamok a programhoz – különösen a biztonság és a védelem területével kapcsolatos – műszaki tudás, szakismeretek vagy egyéb támogatás biztosításával vagy adott esetben és lehetőség szerint a birtokukban lévő vagy a területükön található adatoknak, információknak, szolgáltatásoknak, illetve infrastruktúrájának az Unió rendelkezésére bocsátásával járulnak hozzá, ideértve a lokális Kopernikusz-adatok hatékony és akadálymentes hozzáférhetővé tételét és használatát, valamint a Bizottsággal a programhoz szükséges lokális Kopernikusz-adatok elérhetőségének javítása érdekében folytatott együttműködést, figyelembe véve a vonatkozó engedélyeket és kötelezettségeket.
- (2) A Bizottság hozzájárulási megállapodások útján meghatározott feladatokkal bízhat meg tagállami szervezeteket, amennyiben az említett szervezetet az érintett tagállam kijelölte. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján hozzájárulási megállapodásokra vonatkozó hozzájárulási határozatokat hoz. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárásnak megfelelően fogadja el.
- (3) Bizonyos megfelelően indokolt körülmények esetén a 29. cikkben említett feladatok tekintetében az Ügynökség hozzájárulási megállapodások útján meghatározott feladatokkal bízhat meg tagállami szervezeteket, amennyiben az említett szervezetet az érintett tagállam kijelölte.
- (4) A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést a program zökkenőmentes működésének biztosítása érdekében, beleértve a programhoz szükséges frekvenciák megfelelő szintű védelméhez való hozzájárulást.
- (5) A tagállamok és a Bizottság együttműködhetnek annak érdekében, hogy széles körben elterjesszék a program komponensei által biztosított adatokat, információkat és szolgáltatásokat.
- (6) A tagállamok a 107. cikk (6) bekezdésében említett felhasználói fórumhoz lehetőség szerint a végfelhasználók nemzeti szintű közösségeivel folytatott szisztematikus és összehangolt konzultáció alapján járulnak hozzá, különösen a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz tekintetében.
- (7) A tagállamoknak és a Bizottságnak együtt kell működniük annak érdekében, hogy kialakítsák az űrrendszerek elterjesztéséhez szükséges lokális Kopernikusz-komponens és földi kalibrációs szolgáltatásokat, és hogy a meglévő kapacitásokra építve elősegítsék a lokális Kopernikusz-adatokban és a referencia-adatkészletekben rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázását.
- (8) A biztonság területén a tagállamok elvégzik a 34. cikk (6) bekezdésében említett feladatokat.

28. cikk

A Bizottság szerepe

- (1) A program végrehajtásáért a Bizottságot terheli általános felelősség, beleértve – a tagállamokat a nemzetbiztonság területén megillető előjogok sérelme nélkül – a biztonság területét is. A Bizottság e rendeletnek megfelelően, a felhasználói igényekkel összhangban meghatározza a program prioritásait és hosszú távú fejlődési irányát, valamint felügyeli annak a többi uniós szakpolitika sérelme nélkül történő végrehajtását.
- (2) A Bizottság végzi a program valamennyi olyan komponensének vagy alkomponensének irányítását, amellyel más szervezetet nem bíztak meg, különösen a GOVSATCOM, a NEO-alkomponens, az SWE-alkomponens és az 55. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett tevékenységek tekintetében.
- (3) A Bizottság gondoskodik a programban részt vevő különféle szervezetek közötti egyértelmű feladat- és felelősség-megosztásról, és koordinálja e szervezetek tevékenységeit. A Bizottság gondoskodik arról is, hogy a program végrehajtásában részt vevő megbízott szervezetek védjék az Unió érdekeit, garantálják az uniós pénzeszközökkel való hatékony és eredményes gazdálkodást, valamint tiszteletben tartásuk a költségvetési rendeletnek és e rendeletnek a rendelkezéseit.

(4) A Bizottság a költségvetési rendelet 130. cikke rendelkezéseinek megfelelően pénzügyi keret-partnerségi megállapodást köt az Ügynökséggel és a 2004. évi keretmegállapodás figyelembevételével az ESA-val.

(5) Amennyiben az a program zökkenőmentes működéséhez és a program komponensei általi zavartalan szolgáltatásnyújtáshoz szükséges, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a szóban forgó komponensek és az általuk nyújtott szolgáltatások végrehajtásához és továbbfejlesztéséhez szükséges műszaki és operatív követelményeket, miután konzultációt folytatott a felhasználókkal – többek között a 107. cikk (6) bekezdésében említett felhasználói fórum útján – és az összes többi releváns érdekelt féllel. A műszaki és operatív követelmények meghatározása során a Bizottság törekszik arra, hogy ne csökkenjen az általános biztonság szintje, és kötelező jelleggel elegendő tesz a visszamenőleges kompatibilitás követelményének.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(6) A Bizottság az Ügynökség és az egyéb megbízott szervezetek feladatainak sérelme nélkül mind a köz-, mind a magánszektorban biztosítja a program komponensei által nyújtott adatok és szolgáltatások elterjedésének és használatának népszerűsítését és maximalizálását, többek között azáltal, hogy támogatja a szóban forgó szolgáltatások és a felhasználóbarát interfészek megfelelő fejlesztését, és erősíti a hosszú távú környezet stabilitását. Megfelelő szinergiákat alakít ki a program egyes komponenseinek alkalmazásai között. Biztosítja, hogy a program és az egyéb uniós intézkedések és programok kiegészítsék egymást, összhangban legyenek, valamint szinergiákat és a kapcsolódási pontokat hoz létre közöttük.

(7) Szükség esetén a Bizottság gondoskodik a program keretében végzett tevékenységeknek az uniós, nemzeti vagy nemzetközi szinten az űrágazatban folytatott tevékenységekkel való összhangjáról. A Bizottság ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést, és ha ez a program szempontjából helyénvaló, elősegíti technológiai képességeik és az űrágazatban zajló fejlesztések konvergenciáját. E célból a Bizottság – adott esetben és vonatkozó hatásköreik keretein belül – együttműködik az Ügynökséggel és az ESA-val.

(8) A Bizottság tájékoztatja a 107. cikkben említett programbizottságot a közbeszerzési eljárások értékelésének időközi és végleges eredményéről és a köz- és a magánszektorba tartozó jogalanyokkal kötött szerződésekről, ideértve az alvállalkozói szerződéseket is.

29. cikk

Az Ügynökség szerepe

(1) Az Ügynökségnek a következő saját feladatokat kell ellátnia:

- a) Biztonsági Akkreditációs Tanácsa révén gondoskodik a program minden komponensének biztonsági tanúsításáról az V. cím II. fejezetének megfelelően;
- b) a 34. cikk (3) és (5) bekezdésében említett egyéb feladatokat;
- c) a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos kommunikációs, piacfejlesztési és promóciós tevékenységeket folytat, különösen piaci elterjesztéssel és felhasználói igények koordinálásával kapcsolatos tevékenységeken keresztül;
- d) a Kopernikusz által biztosított adatokkal, információkkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos kommunikációs, piacfejlesztési és promóciós tevékenységeket folytat, az egyéb megbízott szervezetek és a Bizottság által végzett tevékenységek sérelme nélkül;
- e) szakértelmével segíti a Bizottságot, többek között a világűrrel kapcsolatos downstream kutatási prioritások előkészítése tekintetében.

(2) A Bizottság a következő feladatokat bízta az Ügynökségre:

- a) az EGNOS és a Galileo hasznosításának irányítása, a 44. cikkben előírtaknak megfelelően;
- b) a GOVSATCOM felhasználói vonatkozású aspektusainak átfogó koordinációja, szoros együttműködésben a tagállamokkal, az érintett uniós ügynökségekkel, az EKSZ-szel és egyéb szervezetekkel a válságkezelési missziók és műveletek céljából;

- c) a program komponensein és a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz által nyújtott adatokon és szolgáltatásokon alapuló alapvető elemeken és integrált alkalmazásokon alapuló downstream alkalmazások fejlesztésével kapcsolatos végrehajtási tevékenységek, ideértve azt is, amikor e tevékenységekre a finanszírozást a Horizont Európa program keretében bocsátották rendelkezésre, vagy ha ez a 4. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzések eléréséhez szükséges;
- d) a programnak a Galileótól és az EGNOS-tól eltérő komponensei által kínált adatok, információk és szolgáltatások felhasználók körében való elterjesztéséhez kapcsolódó tevékenységek végzése, a Kopernikusz program tevékenységeinek és a más szervezetekre bízott Kopernikusz-szolgáltatásoknak a sérelme nélkül;
- e) a 6. cikkben említett konkrét intézkedések.

(3) A Bizottság a 102. cikk (5) bekezdésében említett értékelések alapján más feladatokkal is megbízhatja az Ügynökséget, feltéve, hogy ez nem eredményez párhuzamos munkavégzést a más megbízott szervezetek által a program keretében végzett tevékenységekkel, továbbá feltéve, hogy azok célja a program keretében végzett tevékenységek végrehajtásának hatékonyabbá tétele.

(4) Az Ügynökségre bízott feladatok tekintetében minden esetben gondoskodni kell a végrehajtásukhoz szükséges megfelelő pénzügyi, emberi és igazgatási erőforrások biztosításáról.

(5) A költségvetési rendelet 62. cikkének (1) bekezdésétől eltérve és a Bizottságnak az Unió érdekeinek védelmére vonatkozó értékelésére is figyelemmel, az Ügynökség hozzájárulási megállapodások útján meghatározott tevékenységeket más szervezetekre bízhat a hatáskörükbe tartozó területeken, a Bizottságra alkalmazandó közvetett irányítási feltételek szerint.

30. cikk

Az ESA szerepe

(1) Amennyiben biztosított az Unió érdekeinek védelme, az ESA megbízást kap a következő feladatok elvégzésére:

a) a Kopernikusz tekintetében:

- i. az űrkomponens koordinálása és az űrkomponens végrehajtása és továbbfejlesztése;
- ii. a Kopernikusz űrinfrastruktúrájának tervezése, kialakítása és megépítése, ideértve az adott infrastruktúra üzemeltetését, valamint a kapcsolódó közbeszerzéseket – kivéve, ha az említett üzemeltetését más szervezetek végzik –; továbbá
- iii. adott esetben a harmadik felek adataihoz való hozzáférés biztosítása;

b) a Galileo és az EGNOS tekintetében: rendszerfejlesztés, a földi szegmens és a műholdak egyes részeinek tervezése és fejlesztése, a tesztelésre és a validálásra is kiterjedően;

c) a program valamennyi komponense tekintetében: upstream kutatási és fejlesztési tevékenységek az ESA szakterületén.

(2) A Bizottság értékelése alapján az ESA-t meg lehet bízni a program igényei szerinti más feladatokkal is, feltéve, hogy az említett feladatok nem eredményeznek párhuzamos munkavégzést a más megbízott szervezetek által a program keretében végzett tevékenységekkel, és azok célja a program keretében végzett tevékenységek végrehajtásának hatékonyabbá tétele.

(3) A 31. cikkben meghatározott pénzügyi keret-partnerségi megállapodás sérelme nélkül a Bizottság vagy az Ügynökség kérheti az ESA-t, hogy kölcsönösen elfogadott feltételek mellett biztosítsa számukra az e rendelet által rájuk ruházott feladatok elvégzéséhez szükséges műszaki szakértelmet és információkat.

31. cikk

A pénzügyi keret-partnerségi megállapodás

(1) A 28. cikk (4) bekezdésében említett pénzügyi keret-partnerségi megállapodásban:

- a) egyértelműen meg kell határozni a Bizottságnak, az Ügynökségnek és az ESA-nak a program minden egyes komponense tekintetében fennálló szerepét, feladatait és kötelezettségeit, valamint a szükséges koordinációs és ellenőrzési mechanizmusokat;
- b) elő kell írni az ESA számára, hogy alkalmazza az Unió, intézményei és ügynökségei, valamint az ESA között megkötött biztonsági megállapodásokban meghatározott uniós biztonsági szabályokat, különösen a minősített adatok kezelése tekintetében;
- c) rögzíteni kell az ESA-ra bízott pénzeszközök kezelésének feltételeit, különösen a közbeszerzések tekintetében, ideértve az Unió nevében és részéről történő beszerzésre vonatkozó szabályok alkalmazását, vagy a megbízott szervezetekre vonatkozó szabályoknak a költségvetési rendelet 154. cikkének megfelelő alkalmazását, az irányítási eljárásokat, a teljesítménymutatókkal mért várható eredményeket, a szerződéseknek a költségek, az ütemterv és az eredmények tekintetében hiányos vagy csalárd teljesítése esetén alkalmazandó intézkedéseket, továbbá a kommunikációs stratégiát, valamint a tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos tulajdonjogi szabályokat; az említett feltételeknek összhangban kell lenniük e rendelet III. és V. címével, valamint a költségvetési rendelettel;
- d) elő kell írni, hogy amennyiben az Ügynökség vagy az ESA a pénzügyi keret-partnerségi megállapodás alapján lefolytatott közbeszerzés céljából bírálóbizottságot hoz létre, a Bizottság és adott esetben a másik megbízott szervezet szakértőinek tagként részt kell venniük a bírálóbizottság ülésein. Ez a részvétel nem érinti a bírálóbizottság szakértői függetlenségét;
- e) meg kell állapítani azokat a nyomonkövetési és ellenőrzési intézkedéseket, melyeknek különösen a következőket kell magukban foglalniuk:
 - i. költség-előrejelzési rendszer;
 - ii. a Bizottságnak vagy adott esetben az Ügynökségnek a költségek és az ütemterv alakulásáról való rendszeres tájékoztatásban részesítése; valamint
 - iii. a költségvetési előirányzat, a teljesítmény és az ütemterv közötti eltérés esetében a feladatoknak az előirányzott költségvetés keretein belüli elvégzését biztosító korrekciós intézkedések;
- f) a program minden egyes komponense tekintetében meg kell állapítani az ESA javadalmazásának elveit, amelyeknek tükrözniük kell azokat a feltételeket, amelyek mellett az intézkedések végrehajtásra kerülnek, megfelelően figyelembe véve a válsághelyzeteket és az instabilitás jellemezte helyzeteket, és adott esetben teljesítményalapúnak kell lenniük; a javadalmazás csak olyan általános költségeket foglalhat magában, amelyek összefüggenek az Unió által az ESA-ra bízott tevékenységekkel;
- g) rendelkezni kell arról, hogy az ESA megfelelő intézkedéseket hozzon az Unió érdekei védelmének biztosítása, valamint annak céljából, hogy e rendelet alkalmazása során megfeleljen a Bizottság által az egyes programkomponensekre vonatkozóan hozott határozatoknak.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, határoz a pénzügyi keret-partnerségi megállapodásról. Ezek a végrehajtási jogi aktusok a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kerülnek elfogadásra. A megkötendő pénzügyi keret-partnerségi megállapodásról és annak végrehajtásáról jó előre teljeskörűen tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keret-partnerségi megállapodás értelmében a 29. cikk (2) és (3) bekezdésében említett feladatokkal az Ügynökséget, a 30. cikk (1) bekezdésében említett feladatokkal pedig az ESA-t kell megbízni hozzájárulási megállapodások útján. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el a hozzájárulási megállapodásokra vonatkozó hozzájárulási határozatot. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A megkötendő hozzájárulási megállapodásokról és azok végrehajtásáról jó előre teljeskörűen tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

32. cikk

Az EUMETSAT és az egyéb szervezetek szerepe

- (1) A Bizottság hozzájárulási megállapodásokkal – részben vagy egészben – megbízhat a 29. és a 30. cikkben említettektől eltérő szervezeteket a következő feladatok végrehajtásával:
- a) az EUMETSAT megbízható a Kopernikusz űrinfrastruktúrájának vagy részeinek korszerűsítése, üzemeltetésük előkészítése és üzemeltetésük, valamint – adott esetben – a támogató programokból származó adatokhoz való hozzáférés kezelése;
 - b) megfelelő ügynökségek, szervek vagy szervezetek – mint például az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, a Frontex, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség, a SATCEN és a Középtávú Időjárás Előrejelzések Európai Központja – megbízhatók a Kopernikusz szolgáltatások vagy azok részeinek végrehajtásával; az ezen ügynökségekre, szervekre vagy szervezetekre ruházott feladatokat az Unió területén található helyszíneken kell végrehajtani; azon ügynökségek, szervek vagy szervezetek, amelyek már megkezdték a rájuk ruházott feladatok végrehajtásának az Unióba való áthelyezésére irányuló folyamatot, korlátozott ideig – legkésőbb 2023. december 31-ig – még folytathatják az említett feladatoknak az Unió területén kívül található helyszíneken történő végrehajtását.
- (2) A megbízandó szervezetek kiválasztásakor különösen azt kell figyelembe venni, hogy képesek legyenek biztosítani a műveletek folytonosságát és adott esetben biztonságát, a programtevékenységek megzavarása nélkül.
- (3) Amennyiben lehetséges, az e cikk első bekezdésében említett hozzájárulási megállapodásokban szereplő feltételeknek összhangban kell lenniük a 31. cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keret-partnerségi megállapodásban foglalt feltételekkel.
- (4) Az e cikk (1) bekezdésében említett hozzájárulási megállapodásra vonatkozó hozzájárulási határozatról a 107. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárással összhangban konzultálni kell a programbizottsággal. A programbizottságot előzetesen tájékoztatni kell az Unió képviselőjében a Bizottság és az e cikk (1) bekezdésében említett szervezetek között kötendő hozzájárulási megállapodásokról.

V. CÍM

A PROGRAM BIZTONSÁGA

I. FEJEZET

A program biztonsága

33. cikk

Biztonsági alapelvek

A program biztonságának a következő elveken kell alapulnia:

- a) a tagállamok biztonsági területén szerzett tapasztalatainak figyelembevétele és legjobban bevált módszereik kamatoztatása;
- b) a többek között az operatív funkciók és az akkreditációhoz kapcsolódó tevékenységek szétválasztását előíró tanácsi és bizottsági biztonsági szabályok alkalmazása.

34. cikk

A biztonsággal kapcsolatos irányítás

- (1) A Bizottság a hatáskörébe tartozó területen és az Ügynökség támogatásával magas fokú biztonságról gondoskodik, különösen a következők tekintetében:
- a) mind a földi, mind pedig a világűrbe telepített infrastruktúra, valamint a szolgáltatásnyújtás védelme különösen fizikai vagy kibertámadásokkal – így például az adatáramlásokkal való interferenciával – szemben;
 - b) a technológiatranszferek ellenőrzése és irányítása;

c) a megszerzett szakértelem és know-how Unión belüli fejlesztése és megőrzése;

d) a nem minősített adatok és a minősített érzékeny adatok védelme.

(2) E cikk (1) bekezdése alkalmazásában, a Bizottság e célból gondoskodik arról, hogy a program minden komponensére vonatkozóan kockázat- és fenyegetettség-elemzésre kerüljön sor. Az említettelelmzés alapján a Bizottság 2023 végéig végrehajtási jogi aktusok révén a program minden egyes komponensére vonatkozóan meghatározza az általános biztonsági követelményeket. Ennek során a Bizottság figyelembe veszi azt is, hogy az említett követelmények milyen hatást gyakorolnak az adott komponens zökkenőmentes működésére, különösen a költségek, a kockázatkezelés és az ütemterv tekintetében, valamint gondoskodik arról, hogy ne csökkenjen az általános biztonsági szint és ne keletkezzen zavar az adott komponensen alapuló meglévő berendezés működésében, továbbá figyelembe veszi a kiberbiztonsági kockázatokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

E rendelet hatálybalépését követően a Bizottság rendelkezésre bocsátja a biztonsági formációban ülésező programbizottsághoz benyújtandó és e bizottság által megvitatandó végrehajtási jogi aktusok indikatív jegyzékét. Az említett jegyzék az említett végrehajtási jogi aktusok benyújtására vonatkozó indikatív ütemtervnek kell kísérnie.

(3) A program egy adott komponensének irányításáért felelős szervezet felel az adott komponens üzembiztonságáért, és e célból kockázat- és fenyegetettség-elemzést kell készítenie, valamint el kell végeznie minden olyan tevékenységet, amely az adott komponens biztonságának szavatolásához és nyomon követéséhez szükséges, különösen a műszaki előírások és az üzemeltetési eljárások meghatározását, valamint figyelemmel kell kísérnie, hogy azok megfelelnek-e az e cikk (2) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek. A 29. cikk értelmében a Galileo és az EGNOS esetében ez a szervezet az Ügynökség.

(4) A kockázat- és fenyegetettség-elemzés alapján a Bizottság adott esetben kijelöl egy, a biztonság figyelemmel kísérésére szolgáló struktúrát, amely követi a (KKBP) 2021/... határozat (*) hatálya alatt kidolgozott utasításokat. E struktúrának a (2) bekezdésben említett biztonsági követelményekkel összhangban kell működnie. A Galileo esetében ez a struktúra a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont.

(5) Az Ügynökségnek:

a) e cím II. fejezetével összhangban és a tagállamok hatásköreinek sérelme nélkül gondoskodnia kell a program összes komponensének biztonsági akkreditációjáról;

b) gondoskodnia kell a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpontnak az e cikk (2) bekezdésében említett követelmények és a (KKBP) 2021/... határozat (*) hatálya alapján kidolgozott utasítások szerinti üzemeltetéséről;

c) el kell végeznie az 1104/2011/EU határozat alapján számára kijelölt feladatokat;

d) műszaki szakértelmet kell biztosítani a Bizottság számára és el kell látnia a Bizottságot az e rendelet szerinti feladatainak elvégzéséhez szükséges információkkal.

(6) A program szerves részét képező és a területükön található földi infrastruktúra védelmének biztosítása érdekében a tagállamok:

a) a következőkhöz szükséges intézkedésekkel legalább egyenértékű intézkedéseket hoznak:

i. a 2008/114/EK tanácsi irányelv⁽⁴⁴⁾ értelmében vett, európai kritikus infrastruktúrák védelme;

ii. a saját nemzeti kritikus infrastruktúráik védelme;

(*) Az ST 10108/19 sz. dokumentumban szereplő határozat száma.

⁽⁴⁴⁾ A Tanács 2008/114/EK irányelve (2008. december 8.) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről (HL L 345., 2008.12.23., 75. o.).

b) ellátják az e rendelet 42. cikkében említett biztonsági akkreditációs feladatokat.

(7) A programban részt vevő szervezeteknek minden szükséges intézkedést meg kell hozniuk a program biztonsága érdekében, többek között a kockázatelemzésben azonosított problémák tekintetében is.

35. cikk

A kiépített rendszerek és szolgáltatások biztonsága

Minden olyan esetben, amikor a rendszerek üzemeltetése veszélyeztetheti az Unió vagy a tagállamok biztonságát, a (KKBP) 2021/... határozatban (*) meghatározott eljárások alkalmazandók.

II. FEJEZET

Biztonsági akkreditáció

36. cikk

Biztonsági akkreditációs hatóság

Az Ügynökség keretében létrehozott Biztonsági Akkreditációs Tanács a program valamennyi komponense tekintetében a biztonsági akkreditációs hatóság.

37. cikk

A biztonsági akkreditáció általános elvei

A biztonsági akkreditációs tevékenységeket a program minden komponense tekintetében a következő elvek szerint kell végezni:

- a) a biztonsági akkreditációs tevékenységekre és határozatokra az Unió és a tagállamok biztonsága iránti kollektív felelősséggel összefüggésben kerül sor;
- b) törekedni kell arra, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatai konszenzussal szülessenek;
- c) a biztonsági akkreditációs tevékenységeket kockázatértékelési és -kezelési megközelítés alkalmazásával kell végezni, mérlegelve az adott komponens biztonságát érintő kockázatokat, valamint a kockázatcsökkentést célzó intézkedések által a költségekre vagy az ütemtervre gyakorolt hatást, figyelembe véve azt a célt, hogy az adott komponens általános biztonsági szintje ne csökkenjen;
- d) a Biztonsági Akkreditációs Tanács biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatait az összetett rendszerek akkreditációja terén megfelelő képesítéssel és megfelelő szintű személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező, objektív módon eljáró szakembereknek kell előkészíteniük és meghozniuk;
- e) törekedni kell arra, hogy az adott komponenssel kapcsolatos biztonsági kérdésekben érintett valamennyi érdekelt féllel sor kerüljön konzultációra;
- f) a biztonsági akkreditációs tevékenységeket a komponenssel kapcsolatban érdekeltséggel bíró valamennyi félnek egy biztonsági akkreditációs stratégiával összhangban kell végeznie, a Bizottság szerepének sérelme nélkül;
- g) a Biztonsági Akkreditációs Tanács biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatait – az általa a vonatkozó biztonsági akkreditációs stratégiában meghatározott eljárásnak megfelelően – a tagállami nemzeti biztonsági akkreditációs hatóságok által hozott helyi biztonsági akkreditációs határozatokra kell alapozni;

(*) Az ST 10108/19 sz. dokumentumban szereplő határozat száma.

- h) folyamatos, átlátható és teljes mértékben érthető monitoringfolyamattal kell biztosítani, hogy az adott komponens érintő biztonsági kockázatok ismertek legyenek, hogy a kockázatok elfogadható szintre történő csökkentése érdekében biztonsági intézkedéseket határozzanak meg tekintettel az Unió és tagállamai biztonsági igényeire, valamint a komponens zökkenőmentes működésére, továbbá hogy ezen intézkedések alkalmazására a mélységi védelem koncepciójával összhangban kerüljön sor. A fenti intézkedések hatékonyságát folyamatosan értékelni kell. A biztonsági kockázatok értékelésére és kezelésére vonatkozó folyamatot az adott komponenssel kapcsolatban érdekeltséggel bíró feleknek közösen, ismétlődő folyamatként kell elvégezniük;
- i) a Biztonsági Akkreditációs Tanács a biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatait a Bizottságtól, valamint az adott komponens végrehajtásáért és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásáért felelős egyéb szervektől, továbbá az Ügynökség ügyvezető igazgatójától és igazgatótanácsától szigorúan függetlenül kell, hogy meghozza;
- j) a biztonsági akkreditációs tevékenységek végzésekor kellőképpen figyelembe kell venni, hogy megfelelő koordinációra van szükség a Bizottság és a biztonsági szabályok végrehajtásáért felelős hatóságok között;
- k) az EGNOS-nak a Biztonsági Akkreditációs Tanács által végzett biztonsági akkreditációja nem érintheti az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség által végzett, légi közlekedésre vonatkozó akkreditációs tevékenységeket.

38. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács feladatai

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács a Bizottság feladatköreinek, valamint az Ügynökség egyéb szerveire ruházott, különösen a biztonságot érintő ügyekkel kapcsolatos feladatköröknek, továbbá a biztonsági akkreditáció tekintetében fennálló tagállami hatásköröknek a sérelme nélkül kell, hogy ellássa feladatait.

(2) A Biztonsági Akkreditációs Tanács feladatai a következők:

- a) biztonsági akkreditációs stratégia meghatározása és jóváhagyása, amelynek keretében megállapításra kerülnek az alábbiak:
 - i. azon tevékenységek köre, amelyek szükségesek a program komponenseinek vagy az említett komponensek részeinek, valamint az azok és más rendszerek vagy komponensek közötti kapcsolódási pontok akkreditációjának elvégzéséhez és fenntartásához;
 - ii. a program komponenseinek vagy e komponensek részeinek biztonsági akkreditációs folyamata, olyan részletezettségi szinten, amely arányos a kívánt konfidenciaszinttel, és amelyben az akkreditációs feltételek egyértelműen meghatározásra kerülnek;
 - iii. az akkreditációs eljárásban részt vevő érdekelt felek szerepe;
 - iv. a program komponenseinek különböző szakaszaihoz illeszkedő akkreditációs ütemterv, különös tekintettel az infrastruktúra kiépítésére, a szolgáltatásnyújtásra és a fejlesztésre;
 - v. a program komponensei alapján létrehozott rendszerekhez kapcsolódó hálózatok vagy e komponensek részei, valamint az említett komponensek által létrehozott rendszerekhez kapcsolódó berendezések biztonsági akkreditációjának elvei; az akkreditációt a tagállamok biztonsági ügyekben illetékes nemzeti szervezeteinek kell végrehajtaniuk;
- b) a biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatok meghozatala, különösen a következőkkel kapcsolatban: műholdak felbocsátásának jóváhagyása, a program komponensei alapján létrehozott rendszerek vagy az említett komponensek elemeinek különböző konfigurációkban és különböző, általuk nyújtott szolgáltatások tekintetében történő üzemeltetésének engedélyezése, az úrbeli jeladással bezárólag, valamint a földi állomások üzemeltetésének engedélyezése;

- c) határozatok meghozatala a 45. cikkben említett PRS-szolgáltatáshoz vagy a program komponenseiből eredő bármely más biztonságos szolgáltatáshoz kapcsolódó hálózatok és berendezések tekintetében kizárólag azzal kapcsolatosan, hogy mely szervezetnek engedélyezi az érzékeny PRS-technológiák, PRS-vevőkészülékek vagy PRS biztonsági modulok kifejlesztését vagy gyártását vagy bármely más olyan technológia vagy berendezés kifejlesztését vagy gyártását, amelyet a 34. cikk (2) bekezdésében említett általános biztonsági követelmények alapján ellenőrizni kell, figyelembe véve a biztonsági ügyekben illetékes nemzeti szervezetek által nyújtott tanácsokat és az általános biztonsági kockázatokat;
- d) a biztonsági akkreditációhoz kapcsolódó minden dokumentum megvizsgálása és jóváhagyása azon dokumentumok kivételével, amelyeket a Bizottság fogad el e rendelet 34. cikkének (2) bekezdése és az 1104/2011/EU határozat 8. cikke alapján;
- e) hatáskörén belüli tanácsadás a Bizottságnak az e rendelet 34. cikkének (2) bekezdésében és az 1104/2011/EU határozat 8. cikkében említett jogi aktusok szövegtervezetének a kidolgozásához, beleértve a biztonsági üzemeltetési eljárások létrehozását, és álláspontjához nyilatkozat csatolása;
- f) az e rendelet 37. cikkének h) pontjában említett monitoringfolyamattal összhangban kidolgozott biztonságikockázat-értékelés vizsgálata és jóváhagyása, figyelembe véve az e bekezdés c) pontjában említett dokumentumoknak, valamint az e rendelet 34. cikke (2) bekezdésének és az 1104/2011/EU határozat 8. cikkének megfelelően kidolgozott dokumentumoknak való megfelelést; továbbá a Bizottsággal a kockázatsökkentési intézkedések meghatározása érdekében folytatott együttműködést;
- g) a program komponenseinek biztonsági akkreditációjával összefüggő biztonsági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése biztonsági értékelések, ellenőrzések, vizsgálatok vagy felülvizsgálatok elvégzésével vagy támogatásával, e rendelet 42. cikke (2) bekezdésének megfelelően;
- h) az elektronikus lehallgatás ellen védelmet biztosító engedélyezett termékek (TEMPEST) és intézkedések, valamint a program komponenseinek biztonságát szolgáló jóváhagyott kriptográfiai termékek kiválasztásának jóváhagyása;
- i) a program komponensei alapján létrehozott rendszerek vagy az említett komponensek részei és más rendszerek közötti kapcsolódási pontok jóváhagyása, vagy adott esetben részvétel a biztonsági kérdésekben illetékes szervezetekkel együtt történő közös jóváhagyási folyamatban;
- j) megállapodás az érintett tagállammal a 42. cikk (4) bekezdésében említett, a hozzáférés ellenőrzését szolgáló formanyomtatványról;
- k) kockázati jelentések készítése, valamint a Bizottság, az igazgatótanács és az ügyvezető igazgató tájékoztatása a kockázatértékelésről és tanácsadás az adott biztonsági akkreditációs határozat tekintetében a maradék kockázat kezelésével kapcsolatban;
- l) a Tanács vagy a főképviselő külön kérésére, a Bizottsággal egyeztetve segítségnyújtás a Tanácsnak és a főképviselőnek a (KKBP) 2021/... határozat (*) végrehajtásában;
- m) a feladatai végzéséhez szükséges konzultációk lefolytatása;
- n) eljárási szabályzatának elfogadása és közzététele.

(3) A Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete alatt – a tagállamok hatáskörének és feladatainak sérelme nélkül – a tagállamokat képviselő különleges alárendelt szervet kell létrehozni különösen a következő feladatok elvégzésére:

- a) a programhoz tartozó repülési rejtjelkulcsok kezelése;
- b) a Galileo PRS-kulcsainak könyvelésére, biztonságos kezelésére, tárolására, terjesztésére és megsemmisítésére vonatkozó eljárások kialakításának és végrehajtásának ellenőrzése, nyomon követése és értékelése.

(*) Az ST 10108/19 sz. dokumentumban szereplő határozat száma.

39. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács összetétele

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács tagállamonként egy-egy képviselőből, a Bizottság képviselőjéből és a főképviselőből áll. A Biztonsági Akkreditációs Tanács tagjainak hivatali ideje négy év, amely megújítható.

(2) A Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein való részvételnek a szükséges ismeret elvén kell alapulnia. Adott esetben az ESA képviselői és az Ügynökségnek a biztonsági akkreditációban részt nem vevő képviselői meghívást kaphatnak a Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein megfigyelői minőségben való részvételre. Kivételes esetben uniós ügynökségek, harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői is meghívást kaphatnak arra, hogy megfigyelői minőségben részt vegyenek a Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein az adott harmadik országokat vagy nemzetközi szervezeteket közvetlenül érintő ügyek vonatkozásában, különösen a tulajdonukat képező vagy a területükön létrehozott infrastruktúrákat érintő kérdések esetén. A harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői említett részvételének szabályait és az ilyen részvétel feltételeit megfelelő megállapodásokban kell rögzíteni, és azoknak meg kell felelniük a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzatában foglaltaknak.

40. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács szavazási szabályai

Amennyiben nem alakul ki az e rendelet 37. cikkének b) pontjában említett általános elvek szerinti konszenzus, a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak az EUSZ16. cikkének megfelelően minősített többségi szavazással kell meghoznia határozatait. A Bizottság képviselője és a főképviselő képviselője nem vesz részt a szavazásban. A Biztonsági Akkreditációs Tanács által hozott határozatokat a Biztonsági Akkreditációs Tanács nevében a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke írja alá.

41. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatainak közlése és hatása

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatainak a Bizottság a címzettje.

(2) A Bizottság folyamatosan tájékoztatja a Biztonsági Akkreditációs Tanácsot arról, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács által tervezett határozatok milyen hatást gyakorolnak a programok komponenseinek megfelelő végrehajtására és a maradék kockázat kezelésére vonatkozó tervek végrehajtására. A Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak figyelembe kell vennie a Bizottságtól kapott minden ilyen jellegű tájékoztatást.

(3) A Bizottság késlekedés nélkül folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot arról, hogy a biztonsági akkreditációs határozatok elfogadása milyen hatást fejt ki a programok komponenseinek megfelelő végrehajtására. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács által hozott határozat jelentős hatással lehet az említett komponensek megfelelő végrehajtására, például a költségek, az ütemterv vagy a teljesítmény tekintetében, azonnal értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(4) Az igazgatótanácsot meghatározott időközönként tájékoztatni kell a Biztonsági Akkreditációs Tanácsban folyó munka állásáról.

(5) A Biztonsági Akkreditációs Tanács munkájának ütemterve nem akadályozhatja a 100. cikkben említett munkaprogramban meghatározott tevékenységek ütemezését.

42. cikk

A tagállamok szerepe a biztonsági akkreditációban

(1) A tagállamok továbbítanak a Biztonsági Akkreditációs Tanács számára minden olyan információt, amelyről úgy ítélik meg, hogy a biztonsági akkreditáció szempontjából lényeges.

(2) A biztonsági kérdésekben illetékes nemzeti szervek egyetértésével és azok felügyelete mellett a tagállamok nemzeti törvényeikkel és rendeleteikkel összhangban lehetővé teszik a Biztonsági Akkreditációs Tanács által kinevezett és megfelelő felhatalmazással rendelkező személyek számára, hogy a joghatóságuk alá tartozó rendszerek biztonságával kapcsolatos valamennyi információhoz, területhez és helyszínhez hozzáférjenek, többek között a Biztonsági Akkreditációs Tanács által meghatározott biztonsági ellenőrzések és tesztek, valamint a 37. cikk h) pontjában említett biztonsági kockázatok monitoringfolyamatának céljából. Az említett hozzáférés megadása a tagállamok állampolgárainak állampolgárság alapján való megkülönböztetése nélkül kell, hogy történjen.

(3) A (2) bekezdésben említett ellenőrzéseket és teszteket a következő elveknek megfelelően kell végezni:

a) hangsúlyozni kell a biztonság és a hatékony kockázatkezelés fontosságát az ellenőrzött szervezeteken belül;

b) ajánlásokat kell tenni olyan ellenintézkedésekre vonatkozóan, amelyekkel enyhíthető a minősített adatok bizalmas jellegének, sértetlenségének vagy rendelkezésre állásának sérülése által okozott hatás;

(4) Minden egyes tagállam a hozzáférés ellenőrzését szolgáló formanyomtatványt dolgoz ki, amelyben leírja vagy felsorolja az akkreditálandó területeket vagy helyszíneket. A hozzáférés ellenőrzését szolgáló formanyomtatvány vonatkozásában a tagállamok és a Biztonsági Akkreditációs Tanács között előzetes megállapodásnak kell születnie, ezzel biztosítva, hogy a hozzáférés ellenőrzését minden tagállam ugyanazon a szinten végezze.

(5) A tagállamok helyi szinten felelősek a területükön található és a program komponenseinek biztonsági akkreditációs területéhez tartozó helyszínek biztonsági akkreditációjáért, és erről jelentést tesznek a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak.

III. FEJEZET

A minősített adatok védelme

43. cikk

A minősített adatok védelme

(1) A programhoz kapcsolódó minősített adatok cseréjére az Unió és valamely harmadik ország vagy nemzetközi szervezet közötti, a minősített adatok cseréjéről szóló nemzetközi megállapodás vagy adott esetben az illetékes uniós intézmény vagy szerv és valamely harmadik országnak vagy nemzetközi szervezetnek a minősített adatok cseréje terén illetékes hatóságai által kötött megállapodás, valamint az abban meghatározott feltételek vonatkoznak.

(2) A harmadik országok területén lakóhellyel rendelkező természetes személyek és az ott letelepedett jogi személyek csak abban az esetben kezelhetnek a programra vonatkozó EU-minősített adatokat, ha az adott harmadik országban olyan biztonsági szabályozások vonatkoznak rájuk, amelyek az (EU, Euratom) 2015/444 határozatban foglalt bizottsági biztonsági szabályokkal és a 2013/488/EU határozat mellékleteiben foglalt tanácsi biztonsági szabályokkal legalább egyenértékű védelmet biztosítanak. A valamely harmadik ország vagy nemzetközi szervezet által alkalmazott biztonsági szabályozások egyenértékűségét az Unió és az adott harmadik ország vagy nemzetközi szervezet között – az EUMSZ 218. cikkében meghatározott eljárással összhangban és a 2013/488/EU határozat 13. cikkének figyelembevételével – kötött adatbiztonsági megállapodásban kell meghatározni, amely adott esetben iparbiztonsági kérdésekre is kiterjed.

(3) A 2013/488/EU határozat 13. cikkének és az iparbiztonság tekintetében az (EU, Euratom) 2015/444 határozat mellékletében meghatározott irányadó szabályok sérelme nélkül, természetes személyek vagy jogi személyek, harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek – szükségesnek ítélt esetben – eseti alapon hozzáférést kaphatnak EU-minősített adatokhoz, az ezen adatok jellegének és tartalmának, a címzett tekintetében a szükséges ismeret elvének és az Unió számára jelentkező előnyök mértékének megfelelően.

VI. CÍM

GALILEO ÉS EGNOS

44. cikk

Támogatható intézkedések

A Galileo és az EGNOS hasznosításának a következő támogatható intézkedésekre kell kiterjednie:

- a) a világűrbe telepített infrastruktúra irányítása, működtetése, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a korszerűsítéseket és az elavulás kezelését;
- b) a földi infrastruktúra – különösen az (EU) 2016/413 végrehajtási határozat vagy az (EU) 2017/1406 bizottsági végrehajtási határozatokban ⁽⁴⁵⁾ említett földi központok és állomások – és hálózatok irányítása, működtetése, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a korszerűsítéseket és az elavulás kezelését;
- c) a rendszerek jövőbeli generációinak kifejlesztése, valamint a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatások továbbfejlesztése, többek között a releváns érdekelt felek igényeinek figyelembevételével; mindez nem sértheti az Unió pénzügyi terveivel kapcsolatos jövőbeli határozatokat;
- d) a Galileo és az EGNOS downstream alkalmazásai fejlesztésének, valamint az alapvető technológiai elemek, így például a Galileo jeleket használó lapkakészletek és vevőkészülékek kialakításának és fejlesztésének a támogatása;
- e) a Galileóhoz és az EGNOS-hoz kapcsolódó tanúsítási és szabványosítási tevékenységek támogatása, különösen a közlekedési ágazatban;
- f) a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatások folyamatos biztosítása, valamint – a tagállami és a magánszektorbeli kezdeményezéseket kiegészítve –, e szolgáltatások piacának fejlesztése, különösen a 4. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett társadalmi-gazdasági előnyök maximális kiaknázása érdekében;
- g) együttműködés más regionális vagy globális műholdas navigációs rendszerekkel, többek között a kompatibilitás és az interoperabilitás elősegítése érdekében;
- h) a rendszerek megbízhatóságának és hasznosításuknak, valamint a szolgáltatások teljesítményének ellenőrzésére szolgáló elemek;
- i) a szolgáltatásnyújtással és a lefedettség növelésének koordinációjával kapcsolatos tevékenységek.

45. cikk

A Galileo által nyújtott szolgáltatások

(1) A Galileo által nyújtott szolgáltatások a következőket foglalják magukban:

- a) nyilvános Galileo szolgáltatás (Galileo open service – GOS): ingyenes a felhasználók számára, és főként a fogyasztók általi használatra szánt, nagy adatforgalmat lebonyolító műholdas navigációs alkalmazások által felhasználható helymeghatározási és szinkronizációs adatokat szolgáltat;
- b) nagy pontosságú szolgáltatás (high-accuracy service – HAS): ingyenes a felhasználók számára, és kiegészítő frekvenciasávban továbbított további adatok révén nagy pontosságú helymeghatározási és szinkronizációs adatokat biztosít, elsősorban professzionális vagy kereskedelmi célú műholdas navigációs alkalmazások céljára;
- c) jelhitelesítési szolgáltatás (signal authentication service – SAS): a jelekbe beépített titkosított kódokon alapul, elsősorban professzionális vagy kereskedelmi célú műholdas navigációs alkalmazások céljára;

⁽⁴⁵⁾ A Bizottság (EU) 2017/1406 végrehajtási határozata (2017. július 31.) az EGNOS rendszer földi infrastruktúrája helyszínének meghatározásáról (HL L 200., 2017.8.1., 4. o.).

- d) kormányzati ellenőrzésű szolgáltatás (public regulated service – PRS): kizárólagosan a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára, többek között a biztonság és védelem területén olyan érzékeny alkalmazások céljára kell fenntartani, amelyek a szolgáltatás magas fokú folytonosságát igénylik, valamint erős és kódolt jeleket használ; a szolgáltatás térítésmentes a tagállamok, a Tanács, a Bizottság, az EKSZ és adott esetben a megfelelő engedéllyel rendelkező uniós ügynökségek számára. Az 1104/2011/EU határozat 2. cikkében említett PRS-használatra jogosult felek díjfizetésének kérdését eseti alapon kell elbírálni, és megfelelő rendelkezéseket kell meghatározni az e határozat 3. cikkének (5) bekezdése alapján kötött megállapodásokban. A PRS-hez való hozzáférést az 1104/2011/EU határozattal összhangban kell szabályozni;
- e) sürgősségi segélyszolgálat (emergency service – ES): ingyenes a felhasználók számára, jelek kibocsátása révén bizonyos területek vonatkozásában természeti katasztrófákkal vagy egyéb vészhelyzetekkel kapcsolatos figyelmeztetéseket közve-tít; a segélyszolgálatot adott esetben a tagállamok nemzeti polgári védelmi hatóságaival együttműködve kell biztosítani;
- f) időmeghatározási szolgáltatás (timing service – TS): a felhasználók számára ingyenesnek kell lennie, pontos és megbízható referenciaidőt és egyeztetett világidőt biztosít, megkönnyítve a Galileón alapuló időmeghatározási alkalmazások kifejlesztését és a kritikus alkalmazásokban való felhasználását.

(2) A Galileónak a következőkhöz is hozzá kell járulnia:

- a) a COSPAS-SARSAT-rendszer kutató-mentő támogatási szolgáltatása (search and rescue support service – SAR), a jeladók által kibocsátott vészjelzések észlelésével és egy visszajelzésen („return link”) keresztül a jeladónak címzett válaszüzenetek küldésével;
- b) a nyilvános Galileo szolgáltatás jelei alapján, valamint az EGNOS és más műholdas navigációs rendszerekkel együttesen működő, uniós vagy nemzetközi szinten szabványosított, az életbiztonsági alkalmazások felhasználóinak szánt integritásfigyelő szolgáltatások;
- c) az (EU) 2016/413 végrehajtási határozatban említett, a GNSS szolgáltató központon keresztül nyújtott űrmeteológiai információk és a Galileo földi infrastruktúráján keresztül korai előrejelzési szolgáltatások, amelyek célja elsősorban az űrrel kapcsolatos potenciális kockázatok csökkentése a Galileo és más GNSS-rendszerek által nyújtott szolgáltatások felhasználói számára.

46. cikk

Az EGNOS által nyújtott szolgáltatások

(1) Az EGNOS által nyújtott szolgáltatásoknak a következőket kell magukban foglalniuk:

- a) nyilvános EGNOS szolgáltatás (EGNOS open service – EOS): mentes a közvetlen használati díjaktól, és főként a fogyasztók általi használatra szánt, nagy adatforgalmat lebonyolító műholdas navigációs alkalmazások által használt helymeghatározási és szinkronizációs adatokat szolgáltató;
- b) az EGNOS adathozzáférési szolgáltatása (EGNOS data access service – EDAS): mentes a közvetlen használati díjaktól, elsősorban professzionális vagy kereskedelmi célú műholdas navigációs alkalmazások céljára nyújt helymeghatározási és szinkronizációs adatokat, jobb teljesítményt és nagyobb hozzáadott értéket biztosítva, mint az EOS által nyújtott adatok;
- c) életbiztonsági (safety-of-life – SoL) szolgáltatás: mentes a közvetlen használati díjaktól, helymeghatározási és időszinkronizációs adatokat nyújt nagy fokú folytonosság, rendelkezésre állás és pontosság mellett, beleértve egy integritás-üzenetet is, amely figyelmezteti a felhasználókat, amennyiben a Galileo és más, a lefedett területen az EGNOS által pontosított GNSS-rendszerekben meghibásodásra vagy az ezek által kibocsátott jelekben a tűréshatár túllépésére kerül sor, elsősorban olyan felhasználók részére, akik számára a biztonság alapvetően fontos, különösen a polgári repülési ágazatban és a léginnavigációs szolgáltatások céljára – az ICAO szabványaival összhangban – vagy más közlekedési ágazatokban.

(2) Az (1) bekezdésben említett szolgáltatásokat 2026 végéig elsősorban a tagállamok földrajzilag Európában található területein kell biztosítani, beleértve e vonatkozásban Ciprust, az Azori-szigeteket, a Kanári-szigeteket és Madeirát.

(3) Az EGNOS földrajzi lefedettsége – a műszaki megvalósíthatóság határain belül, a 34. cikk (2) bekezdésében meghatározott biztonsági követelményekkel összhangban, valamint az életbiztonsági szolgáltatás esetében nemzetközi megállapodások alapján – kiterjeszthető a világ más régióira is, különösen a tagjelölt országok, az egységes európai égbolt kezdeményezésben részt vevő harmadik országok, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő harmadik országok területére.

(4) Az EGNOS földrajzi lefedettsége az e cikk (3) bekezdése szerinti kiterjesztésének a költségei – így például az ezekre a régiókra jellemző kapcsolódó üzemeltetési költségek – nem fedezhetők a 11. cikkben említett költségvetésből. A Bizottságnak más programokat vagy eszközöket kell mérlegelnie az ilyen tevékenységek finanszírozására. A földrajzi lefedettség kiterjesztése nem késleltetheti az e cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatások nyújtását a tagállamok földrajzilag Európában található területein.

47. cikk

A Galileo és az EGNOS végrehajtási intézkedései

Amennyiben az a Galileo és az EGNOS zavartalan működése és piaci fogadtatása szempontjából szükséges, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szükség esetén meghatározza az alábbiakhoz szükséges intézkedéseket:

- a) a Galileo és az EGNOS üzemeltetéséhez szervesen kapcsolódó kockázatok kezelése és csökkentése, különösen a szolgáltatás folytonosságának biztosítása érdekében;
- b) a Galileo és az EGNOS végrehajtásának nyomon követése és értékelése szempontjából meghatározó döntési szakaszok megállapítása;
- c) a Galileo és az EGNOS földi infrastruktúráihoz tartozó központok helyének meghatározása a biztonsági követelményeknek megfelelően, nyitott és átlátható eljárás keretében, valamint ezen infrastruktúrák üzemeltetésének biztosítása;
- d) a 45. cikk (1) bekezdésének c), e) és f) pontjában, valamint a 45. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett szolgáltatásokra vonatkozó műszaki és operatív előírások meghatározása.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

48. cikk

Kompatibilitás, interoperabilitás és szabványosítás

(1) A Galileónak és az EGNOS-nak, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásoknak műszaki szempontból kompatibilisnek és interoperábilisnak kell lenniük, többek között felhasználói szinten is.

(2) A Galileónak és az EGNOS-nak, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásoknak kompatibilisnek és interoperábilisnak kell lenniük más műholdas rádiónavigációs rendszerekkel és a hagyományos rádiónavigációs eszközökkel, amennyiben a szükséges kompatibilitási és interoperabilitási követelményeket és azok feltételeit nemzetközi megállapodások írják elő.

VII. CÍM

KOPERNIKUSZ

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

49. cikk

A Kopernikusz program hatálya

(1) A Kopernikusz program végrehajtására azon előzetes beruházások felhasználásával kerül sor, amelyeket többek közt az olyan szereplők hajtottak végre, mint az ESA és az EUMETSTAT, valamint adott esetben, és amennyiben költséghatékonyan megoldható, a tagállamok nemzeti vagy regionális kapacitásaira építve, továbbá az összehasonlítható adatok és információk kereskedelmi szolgáltatónak kapacitását, valamint a verseny és a piaci fejlődés előmozdításának szükségességét is figyelembe véve, egyúttal maximalizálva az európai felhasználók lehetőségeit.

(2) A Kopernikusz program a felhasználói igényekre építve, valamint ingyenes, teljes körű és nyíltadat-politika alapján szolgáltat adatokat és információkat.

(3) A Kopernikusz program révén támogatni kell az Unió és tagállamai szakpolitikáinak kialakítását, végrehajtását és nyomon követését, különösen a környezetvédelem, az éghajlatváltozás, a tengerek, a hajózás, az atmoszféra, a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés, a kulturális örökség védelme, a polgári védelem, az infrastruktúra felügyelete, a biztonság és a védelem, valamint a digitális gazdaság területén, az adminisztratív terhek további csökkentésének céljával.

(4) A Kopernikusz program a következő négy elemből áll:

a) adatbeszerzés, amely a következőket tartalmazza:

i. a Kopernikusz-Sentinelek fejlesztése és üzemeltetése;

ii. hozzáférés a Föld világűrbeli való megfigyelésére vonatkozó, harmadik felektől származó adatokhoz;

iii. hozzáférés lokális és egyéb kiegészítő adatokhoz;

b) adat- és információfeldolgozás a Kopernikusz szolgáltatások révén, amely a környezeti monitoring, jelentéstétel és megfelelés-biztosítás, valamint a polgári védelem és a biztonsági szolgáltatások támogatását célzó, hozzáadott értéket képviselő információk előállítására irányuló tevékenységekre is kiterjed;

c) adathozzáférés és elosztás, amely a Kopernikusz-adatok és -információk keresését, megtekintését, hozzáférhetőségét, terjesztését és hasznosítását valamint hosszú távú megőrzését biztosító infrastruktúrát és szolgáltatásokat foglal magában, felhasználóbarát módon;

d) a 28. cikk (6) bekezdésének megfelelően a Kopernikusz-felhasználók általi igénybevétel, piacfejlesztés és kapacitásépítés, amely az arra irányuló releváns tevékenységeket, erőforrásokat és szolgáltatásokat foglalja magában, amelyek célja, hogy a 4. cikk (1) bekezdésében említett társadalmi-gazdasági előnyök maximális kiaknázása, továbbá a felhasználói igények gyűjtése és elemzése érdekében minden szinten előmozdítsák a Kopernikusz programot, valamint a Kopernikusz-adatokat és a Kopernikusz-szolgáltatásokat, valamint a kapcsolódó downstream alkalmazásokat és azok fejlesztését.

(5) A Kopernikusz program révén elő kell mozdítani a megfigyelési rendszerek és a kapcsolódó adatcsere nemzetközi koordinációját annak érdekében, hogy erősödjön globális dimenziója és kiegészítő jellege, a nemzetközi megállapodások és koordinálási eljárások figyelembevétele mellett.

II. FEJEZET

Támogatható intézkedések

50. cikk

Támogatható intézkedések az adatbeszerzés terén

A Kopernikusz program keretében támogatható intézkedések a következőkre terjednek ki:

a) a már meglévő Kopernikusz-Sentinel programok kibővített folytonosságának biztosítására, valamint a megfigyelés körének kibővítése érdekében további Kopernikusz-Sentinelek kifejlesztésére, felbocsátására, fenntartására és üzemeltetésére irányuló intézkedések, különösen a következő prioritásokkal: az emberi eredetű CO₂ és egyéb üvegházhatású gázok kibocsátásának nyomon követését szolgáló megfigyelési kapacitások, a sarkköri régiók megfigyelésének és innovatív környezetvédelmi alkalmazásoknak a lehetővé tétele a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban, a víz- és a tengeri erőforrásokkal való gazdálkodásban, valamint a kulturális örökség terén;

- b) a harmadik felektől származó azon Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférést biztosító intézkedések, amelyekre Kopernikusz szolgáltatások létrehozásához van szükség, vagy amelyeket uniós intézmények, ügynökségek és decentralizált szolgálatok, valamint adott esetben és amennyiben költséghatékony, a nemzeti vagy regionális állami szervek kívánnak felhasználni;
- c) a Kopernikusz-adatok és -információk előállításához, kalibrálásához és hitelesítéséhez szükséges lokális Kopernikusz-adatokhoz és egyéb kiegészítő adatokhoz való hozzáférés biztosítására és koordinálására irányuló intézkedések, többek között – és amennyiben költséghatékony – a meglévő nemzeti kapacitások használata és az átfedések elkerülése.

51. cikk

Támogatható tevékenységek a Kopernikusz-szolgáltatások terén

(1) A Kopernikusz-szolgáltatások keretében támogatható tevékenységek a következők:

- a) környezetvédelmi monitoring, jelentéstételi és megfelelésbiztosítási szolgáltatások, amelyek az alábbiakra terjednek ki:
 - i. globális szintű légkörmonitoring a levegőtminőségre, különösen az európai szintre összpontosítva, és a légkör összetételére vonatkozó információk szolgáltatása érdekében,
 - ii. tengerikörnyezet-monitoring az óceáni, tengeri és tengerparti ökoszisztémák állapotára és dinamikájára, erőforrásaikra és felhasználásukra vonatkozó információk szolgáltatása érdekében,
 - iii. szárazföld-monitoring és mezőgazdaság a felszínborításra, a földhasználatra és a földhasználat megváltoztatására, a kulturális örökség helyszíneire, a földmozgásokra, a városi területekre, a szárazföldi víz mennyiségére és minőségére, az erdőkre, a mezőgazdaságra és egyéb természeti erőforrásokra, a biológiai sokféleségre és a krioszférára vonatkozó információk szolgáltatása érdekében,
 - iv. éghajlatváltozás-monitoring az emberi eredetű CO₂ és egyéb üvegházhatású gázok kibocsátására és abszorpciójára, az alapvető éghajlati változókra, az ismételt éghajlati elemzésekre, a szezonális előrejelzésekre, az éghajlat-előrejelzésekre és egyes jelenségek kiváltó okaira, a sarkköri területeken bekövetkező és a sarkvidéki változásokra, valamint a releváns időbeli és térbeli skálák mutatóira vonatkozó információk szolgáltatása érdekében;
- b) veszélyhelyzet-kezelési szolgáltatás a polgári védelemmel foglalkozó hatóságok támogatását célzó és velük együttműködésben történő információk biztosítása, valamint a polgári védelmi és katasztrófakezelési műveletek (a korai előrejelzési tevékenységek és a válsághelyzetekre való reagálási képesség javítása), továbbá a különféle típusú katasztrófákkal kapcsolatos megelőzési és felkészültségi intézkedések (kockázat- és helyreállítási elemzések) támogatására;
- c) biztonsági szolgáltatás az Unió belső felügyeletének és külső határai felügyeletének, a tengerfelügyeletnek, az Unió előtt álló biztonsági kihívásokra válaszul adott uniós külső tevékenységeknek, továbbá a közös kül- és biztonságpolitikai célkitűzéseknek és fellépéseknek a támogatására.

(2) A Bizottság – adott esetben független külső szakértők támogatásával – a következők révén biztosítja a Kopernikusz-szolgáltatások megfelelőségét:

- a) a felhasználói közösségek által kifejezésre juttatott követelmények műszaki megvalósíthatóságának és a célnak való megfelelésének a validálása;
- b) a felhasználói közösségek igényeinek és a program célkitűzéseinek teljesítése céljából javasolt vagy végrehajtott eszközök és megoldások értékelése.

52. cikk

Támogatható tevékenységek az adatokhoz és információkhoz való hozzáférés és azok terjesztése terén

(1) A Kopernikusz programnak olyan tevékenységeket is tartalmaznia kell, amelyek biztosítják az összes Kopernikusz-adathoz és Kopernikusz-információhoz való jobb hozzáférést, és adott esetben további infrastruktúrát és szolgáltatásokat biztosítanak az említett adatok és információk terjesztésének, hozzáférhetőségének és felhasználásának előmozdítása érdekében.

(2) Amennyiben a Kopernikusz-adatok vagy a Kopernikusz-információk az 1159/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 12–16. cikke értelmében biztonsági szempontból érzékenyeknek tekintendők, a Bizottság az ilyen adatok és információk beszerzését, beszerzésének felügyeletét, az adatokhoz és információkhoz való hozzáférést, valamint azok megosztását egy vagy több megbízott szervezetnek delegálhatja. E szervezeteknek nyilvántartást kell létrehozniuk és fenntartaniuk az akkreditált felhasználókról, és elkülönített munkafolyamat keretében kell hozzáférést biztosítaniuk a korlátozott terjesztésű adatokhoz.

III. FEJEZET

A Kopernikusz program adatpolitikája

53. cikk

A Kopernikusz program adat- és információkezelési politikája

(1) A Kopernikusz-adatokat és a Kopernikusz-információkat ingyenes, teljes körű és nyíltadat-politika keretében kell a Kopernikusz-felhasználók rendelkezésére bocsátani:

a) a Kopernikusz-felhasználók az összes Kopernikusz-adatot és -információt az egész világon ingyenesen sokszorosíthatják, terjeszthetik, közvetíthetik a nyilvánossághoz, kiigazíthatják és módosíthatják, valamint összekapcsolhatják azokat más adatokkal és információkkal;

b) az ingyenes, teljes körű és nyíltadat-politikára az alábbi korlátozások érvényesek:

- i. a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk formátumát, valamint aktualitási és terjesztési jellemzőit előre meg kell határozni;
- ii. a Kopernikusz-információk előállítására használt, adott esetben harmadik felektől származó Kopernikusz-adatok és információk engedélyezési feltételeit be kell tartani;
- iii. a 34. cikk (2) bekezdésében említett általános biztonsági követelményekből eredő biztonsági korlátozásokat be kell tartani;
- iv. védelmet kell biztosítani a Kopernikusz-adatokat és a Kopernikusz -információkat előállító vagy elérhetővé tevő rendszer működési zavarának kockázatával szemben, valamint az adatok számára;
- v. garantálni kell az európai felhasználók Kopernikusz-adatokhoz és Kopernikusz -információkhoz való megbízható hozzáféréseinek védelmét.

(2) A Bizottság a 105. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el annak érdekében, hogy a Kopernikusz-adatokhoz és a Kopernikusz-információkhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozó előírások, feltételek és eljárások tekintetében kiegészítse az e cikk (1) bekezdésében meghatározott konkrét rendelkezéseket.

(3) Amennyiben rendkívül sürgős okokból szükséges, a 106. cikkben előírt eljárás alkalmazandó az e cikk értelmében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(4) A Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozóan – ideértve a források feltüntetésére vonatkozó rendelkezéseket is – a Bizottság engedélyeket és tájékoztatókat ad ki, az e rendeletben és a (2) bekezdés alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló alkalmazandó jogi aktusokban meghatározott Kopernikusz-adatpolitikával összhangban.

VIII. CÍM

A PROGRAM TOVÁBBI KOMPONENSEI

I. FEJEZET

SSA

1. Szakasz

SST-Alkomponens

54. cikk

Az SST-alkomponens hatálya

- (1) Az SST-alkomponensnek a következő tevékenységeket kell támogatniuk:
- a) a tagállamok földi és világűrbe telepített SST-érzékelőiből álló hálózat létrehozása, fejlesztése és üzemeltetése, ideértve az ESA vagy az unióbeli magánszektor által kifejlesztett és nemzeti szinten működtetett uniós érzékelőket is, az objektumok megfigyelése és nyomon követése, valamint az űrobjektumok európai jegyzékének létrehozása céljából;
 - b) az SST-adatok nemzeti szintű feldolgozása és elemzése az 55. cikk (1) bekezdésében említett SST-információk és SST-szolgáltatások előállítása érdekében;
 - c) az 55. cikk (1) bekezdésében említett SST-szolgáltatások nyújtása az 56. cikkben említett SST-felhasználók számára;
 - d) az űreszközöknek az életciklusuk végén való ártalmatlanítására szolgáló technológiák, valamint az űrszemét keletkezésének megelőzésére és megsemmisítésére szolgáló műszaki rendszerek fejlesztését és alkalmazását előmozdító kezdeményezések, továbbá az űrforgalom-irányítás területét célzó nemzetközi kezdeményezések nyomon követése és a velük alkotott szinergiákra való törekvés.
- (2) Az SST-alkomponensnek technikai és igazgatási támogatást is biztosítania kell a program és az 541/2014/EU határozattal létrehozott SST támogató keret közötti átmenet garantálásához.

55. cikk

SST-szolgáltatások

- (1) Az SST-szolgáltatásoknak a következőket kell magukban foglalniuk:
- a) űreszközök közötti vagy űreszköz és űrszemét közötti ütközések kockázatának értékelése, valamint ütközésselhárítási riasztások lehetséges kiadása az űreszközök indítása, kezdeti keringési pályán való tartózkodásuk, magasabb keringési pályára való áttérésük, a keringési pályán való üzemelésük és leszerelésük során;
 - b) az űreszközök keringési pályán való fragmentációjának, szétesésének vagy ütközésének észlelése és leírása;
 - c) az űrobjektumoknak és az űrszemétnek a Föld légkörébe való, irányítatlan visszatéréséhez kapcsolódó kockázatok értékelése és a vonatkozó információk előállítása, például a lehetséges becsapódás becsült idejére és valószínűsíthető helyére vonatkozóan;
 - d) a következők előkészítésére szolgáló tevékenységek kidolgozása:
 - i. az űrszemét csökkentése, a keletkező űrszemét mennyiségének mérséklése érdekében, valamint
 - ii. az űrszemét felszámolása a meglévő űrszemét kezelése révén.
- (2) Az SST-szolgáltatásoknak térítésmentesen és megszakítás nélkül bármikor rendelkezésre kell állniuk, és az 56. cikkben említett SST-felhasználók igényeire kell igazítani őket.

(3) Az SST-alkomponensben részt vevő tagállamok, a Bizottság és adott esetben az 59. cikk (1) bekezdésében említett SST kapcsolattartó pont nem tehetők felelőssé a következőkért:

- a) az SST-szolgáltatások elmaradásából vagy megszakadásából eredő károk;
- b) az SST-szolgáltatások késedelmes nyújtása;
- c) az SST-szolgáltatások keretében nyújtott információk pontatlansága;
- d) a nyújtott SST-szolgáltatásokra való reagálásként tett intézkedések.

56. cikk

SST-felhasználók

(1) Az uniós SST-felhasználók a következőket foglalják magukban:

- a) SST-alapfelhasználók: a tagállamok, az EKSZ, a Bizottság, a Tanács, az Ügynökség, valamint a köz- és a magánszféra Unióban letelepedett üreszköz-tulajdonosai és -üzemeltetői;
- b) az SST nem alapfelhasználói: az Unióban letelepedett egyéb köz- és magánszervezetek.

Az SST-alapfelhasználók számára hozzáférést kell biztosítani az 55. cikk (1) bekezdésében említett SST-szolgáltatásokhoz.

Az SST nem alapfelhasználói hozzáférhetnek az 55. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontjában említett SST-szolgáltatásokhoz.

(2) A nemzetközi SST-felhasználók lehetnek harmadik országok, az Unióban székhellyel nem rendelkező nemzetközi szervezetek és az Unióban letelepedett magánszervezetek. Az említett felhasználók a következő feltételek mellett férhetnek hozzá az 55. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett SST-szolgáltatásokhoz:

- a) az Unióban székhellyel nem rendelkező harmadik országok és nemzetközi szervezetek a 8. cikk (2) bekezdése alapján férhetnek hozzá az SST-szolgáltatásokhoz;
- b) az Unióban nem letelepedett magánszervezetek hozzáférhetnek a 8. cikk (2) bekezdésével összhangban az Unió által a számukra az említett hozzáférést biztosító harmadik országgal megkötött nemzetközi megállapodás hatálya alá tartozó SST-szolgáltatásokhoz.

Nincs szükség nemzetközi megállapodásra az 55. cikk (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában említett, nyilvánosan elérhető SST-szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes rendelkezéseket fogadhat el az SST-szolgáltatásokhoz való hozzáférést és a vonatkozó eljárásokat illetően. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

57. cikk

A tagállamok részvétele az SST-alkomponensben

(1) Azok a tagállamok, amelyek részt kívánnak venni az 55. cikk(1) bekezdésében említett SST-szolgáltatások nyújtásában minden keringési pályára kiterjedően, egyetlen közös javaslatot nyújtanak be a Bizottsághoz, amelyben igazolják a következő kritériumok teljesülését:

- a) a következők tulajdonjoga vagy hozzáférés a következőkhöz: az SST-alkomponens céljára rendelkezésre álló megfelelő SST-érzékelők és az üzemeltetésüket végző emberi erőforrások, vagy kifejezetten az SST céljára kialakított és az SST-alkomponens céljára rendelkezésre álló megfelelő operatív elemzési és adatfeldolgozási képességek;

- b) az érintett tagállam elvégezte és validálta az egyes SST-eszközök kezdeti biztonsági kockázatértékelését;
- c) az 541/2014/EU határozat 6. cikke alapján elfogadott koordinációs tervet figyelembe vevő cselekvési terv, az e rendelet 54. cikkében meghatározott tevékenységek végrehajtására vonatkozóan;
- d) a különböző tevékenységek elosztása az e rendelet 58. cikke alapján kijelölt szakértői csoportok között;
- e) az e rendelet 4. cikkében említett célkitűzések eléréséhez szükséges adatok megosztására vonatkozó szabályok.

Az SST-szolgáltatások nyújtásában részt venni kívánó tagállamoknak külön kell igazolniuk az első albekezdés a) és b) pontjában meghatározott kritériumoknak való megfelelést.

Az első albekezdés c), d) és e) pontjaiban meghatározott kritériumokat illetően az SST-szolgáltatások nyújtásában részt venni kívánó tagállamok közösen igazolják a kritériumoknak való megfelelést.

(2) Az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) és b) pontjában említett kritériumokat azon SST-alkomponensben részt vevő tagállamok esetében teljesítettnek kell tekinteni, amelyek kijelölt nemzeti szervezetei ...[e rendelet hatálybalépésének időpontja]-án/én az 541/2014/EU határozat 7. cikkének (3) bekezdése értelmében létrehozott konzorcium tagjai.

(3) Amennyiben nem került sor az (1) bekezdés szerinti együttes javaslat benyújtására, vagy amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a benyújtott együttes javaslat nem felel meg az (1) bekezdésben említett kritériumoknak, legalább öt tagállam új együttes javaslatot nyújthat be a Bizottságnak, amelyben igazolják, hogy megfelelnek az (1) bekezdésben meghatározott kritériumoknak.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes rendelkezéseket fogadhat el az e cikk (1)–(3) bekezdésében említett eljárásokra és elemekre vonatkozóan. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

58. cikk

A tagállami részvétel szervezeti kerete az SST-alkomponensben

(1) Minden olyan tagállam, amely a Bizottság által az 57. cikk (1) bekezdésével összhangban megfelelőnek ítélt vagy a Bizottság által az 57. cikk (3) bekezdésében említett eljárással kiválasztott közös javaslatot nyújtott be, kijelöl a képviselőre egy, a területén letelepedett partnerségalkotó nemzeti szervezetet. A kijelölt partnerségalkotó nemzeti szervezet egy tagállami hatóság vagy közhatalmi feladat ellátásával megbízott szerv.

(2) Az e cikk (1) bekezdése alapján kijelölt partnerségalkotó nemzeti szervezeteknek megállapodást kell kötniük arról, hogy SST-partnerséget hoznak létre (a továbbiakban: SST-partnerségi megállapodás), és az említett megállapodásban rögzíteniük kell az 54. cikkben említett tevékenységek végrehajtásában való együttműködésük szabályait és mechanizmusait. Az SST-partnerségi megállapodásnak tartalmaznia kell különösen az 57. cikk (1) bekezdésének c), d) és e) pontjában említett elemeket, valamint rendelkeznie kell egy olyan kockázatkezelési struktúra létrehozásáról, amely biztosítja az SST-adatok és -információk felhasználására és biztonságos megosztására vonatkozó rendelkezések végrehajtását.

(3) A partnerségalkotó nemzeti szervezeteknek az e cikk (6) bekezdésében említett szakértői csoportok tevékenységei alapján, valamint a többéves tervvel, a releváns fő teljesítménymutatókkal és a felhasználói igényekkel összhangban színvonalas uniós SST-szolgáltatásokat kell kifejleszteniük. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadhatja el a többéves tervet és a fő teljesítménymutatókat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A partnerségalkotó nemzeti szervezeteknek hálózatba kell szervezniük a meglévő és a lehetséges jövőbeli érzékelőket, azok összehangolt és optimalizált működtetése érdekében, valamint naprakész közös európai jegyzék létrehozása és fenntartása céljából, a nemzeti biztonság terén fennálló tagállami előjogok sérelme nélkül.

(5) Az SST alkomponensben részt vevő tagállamok a 34. cikk (2) bekezdésében említett általános biztonsági követelmények alapján biztonsági akkreditációt végeznek.

(6) Az SST-alkomponensben részt vevő tagállamok szakértői csoportokat jelölnek ki a különböző SST-tevékenységekkel kapcsolatos konkrét kérdések kezelésének céljára. A szakértői csoportok állandó jellegűek, irányításukról és személyzetükről az azokat kijelölő tagállamok partnerségalkotó nemzeti szervezetei határoznak, és minden partnerségalkotó nemzeti szervezetből vehet részt tag a szakértői csoportban.

(7) A partnerségalkotó nemzeti szervezeteknek és a szakértői csoportoknak biztosítaniuk kell az SST-adatok, az SST-információk és az SST-szolgáltatások védelmét.

(8) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes szabályokat fogad el a tagállamok SST-alkomponensben való részvétele szervezeti keretének működéséről. Az említett szabályoknak ki kell terjedniük a tagállamoknak az SST-partnerségbe az e cikk (2) bekezdésében említett SST-partnerségi megállapodásban részes fellelő válaszukkal egy későbbi szakaszban történő felvételére is. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

59. cikk

SST kapcsolattartó pont

(1) A Bizottság, figyelembe véve a partnerségalkotó nemzeti szervezetek ajánlását, a biztonsági kérdésekben és a szolgáltatásnyújtás terén szerzett legjobb tapasztalatok alapján választja ki az SST-ügyfélszolgálatot. Az SST kapcsolattartó pontnak:

- a) gondoskodnia kell az SST-információk központosításához, tárolásához és az 56. cikkben említett SST-felhasználók számára történő elérhetővé tételéhez szükséges biztonságos interfészekről, biztosítva az információk megfelelő kezelését és nyomonkövethetőségét;
- b) jelentést kell készítenie az SST-szolgáltatások teljesítményéről az 58. cikk (2) bekezdésében említett SST-partnerség és a Bizottság számára;
- c) az 58. cikk (2) bekezdésében említett SST-partnerség számára gyűjtenie kell az annak érdekében szükséges visszajelzéseket, hogy biztosítani lehessen a szolgáltatásoknak az SST-felhasználói elvárásokkal való szükséges összehangolását;
- d) támogatnia kell, elő kell mozdítania és ösztönöznie kell az SST-szolgáltatások igénybevételét.

(2) A partnerségalkotó nemzeti szervezeteknek meg kell kötniük a szükséges végrehajtási intézkedésekre vonatkozó megállapodásokat az SST kapcsolattartó ponttal.

2. Szakasz

SWE- és Neo-Alkomponensek

60. cikk

SWE-tevékenységek

(1) Az SWE-alkomponenssel a következő tevékenységek támogatathatók:

- a) a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott ágazatokban a felhasználók igényeinek felmérése és azonosítása annak meghatározása céljából, hogy mely SWE-szolgáltatások nyújtására kerüljön sor;
- b) SWE-szolgáltatások nyújtása az SWE-szolgáltatások felhasználói számára az azonosított felhasználói igények és műszaki követelmények szerint.

(2) Az SWE-szolgáltatásoknak mindenkor megszakítás nélkül rendelkezésre kell állniuk. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén választja ki e szolgáltatásokat a következő szabályok szerint:

- a) a Bizottság a felhasználói igényeknek, az SWE-szolgáltatások technológiai érettségének és a kockázatértékelés eredményének megfelelően rangsorolja az uniós szinten nyújtandó SWE-szolgáltatásokat;
- b) az SWE-szolgáltatások hozzájárulhatnak a polgári védelmi tevékenységekhez és számos ágazat, így például az űrtechnológia, a közlekedés, a GNSS-rendszerek, a villamosenergia-hálózatok és a kommunikáció védelméhez.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó-bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az SWE-szolgáltatásokat ellátó köz- vagy magánszektorbeli szervezeteket ajánlati felhívás útján kell kiválasztani.

61. cikk

NEO-tevékenységek

(1) A NEO-alkomponenssel a következő tevékenységek támogathatók:

- a) a földközeli objektumok felderítésére és nyomon követésére irányuló tagállami kapacitások feltérképezése;
- b) a tagállami létesítmények és kutatóközpontok hálózatba szervezésének előmozdítása;
- c) a (2) bekezdésben említett szolgáltatás kifejlesztése;
- d) olyan rutinszerű gyorsreagálási szolgáltatás kifejlesztése, amellyel leírhatók az újonnan felfedezett földközeli objektumok;
- e) a földközeli objektumok európai katalógusának létrehozása.

(2) Amennyiben egy földközeli objektum megközelíti a Földet, a Bizottság saját hatáskörén belül eljárásokat alakíthat ki annak érdekében, hogy – az ENSZ megfelelő szerveinek bevonásával – koordinálja az Unió és a polgári védelemmel foglalkozó érintett nemzeti hatóságok intézkedéseit

II. FEJEZET

GOVSATCOM

62. cikk

A GOVSATCOM hatálya

A GOVSATCOM-komponens keretében – megfelelő biztonsági követelmények mellett – közös uniós műholdas kommunikációs kapacitásokból és szolgáltatásokból álló eszköztárat kell kialakítani a műholdas kommunikációs kapacitásokból és szolgáltatásokból. Ez a komponens a következőket foglalja magában:

- a) a 67. cikkben említett földi szegmenst alkotó infrastruktúra és a 102. cikk (2) bekezdésében említett lehetséges űrinfrastruktúra fejlesztése, kiépítése és üzemeltetése;
- b) a GOVSATCOM-szolgáltatások nyújtásához szükséges kormányzati és kereskedelmi műholdas kommunikációs kapacitás, szolgáltatások és felhasználói berendezések beszerzése;

- c) a GOVSATCOM felhasználói berendezések további interoperabilitásához és szabványosításához szükséges intézkedések.

63. cikk

A GOVSATCOM- kapacitások és -szolgáltatások

(1) A GOVSATCOM-kapacitásokat és -szolgáltatásokat az e cikk (3) bekezdésében említett szolgáltatásportfólió szerint kell rendelkezésre bocsátani, az e cikk (2) bekezdésében említett operatív követelményeknek, a 34. cikk (2) bekezdésében említett GOVSATCOM-specifikus biztonsági követelményeknek, valamint a 66. cikkben említett megosztási és elsőbbségi szabályoknak megfelelően.

A GOVSATCOM-kapacitásokhoz és -szolgáltatásokhoz való hozzáférés ingyenes az intézményi és kormányzati GOVSATCOM-felhasználók számára, kivéve abban az esetben, ha a Bizottság a 66. cikk (2) bekezdésének megfelelően meghatározza az árazási politikát.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a GOVSATCOM-szolgáltatásokra vonatkozó operatív követelményeket az igénybevétel egyes GOVSATCOM-esetekre, különösen a válságkezelésre, valamint – a diplomáciai kommunikációs hálózatokat is ideértve – a kulcsfontosságú infrastruktúra felügyeletére és kezelésére vonatkozó műszaki előírások formájában. Az említett operatív követelményeknek a GOVSATCOM-felhasználói igények részletes elemzésén kell alapulniuk, és figyelembe kell venniük a meglévő felhasználói berendezések és hálózatok támasztotta követelményeket. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a GOVSATCOM- szolgáltatások szolgáltatásportfólióját, amely a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások, valamint azok attribútumai kategóriáinak listáját tartalmazza, beleértve a földrajzi lefedettséget, a frekvenciát, a sáv szélességet, a felhasználói berendezéseket és a biztonsági elemeket. A belső piaci verseny torzulásának elkerülése érdekében a szolgáltatási portfólió keretében figyelembe kell venni a meglévő, kereskedelmi forgalomban elérhető szolgáltatásokat is. Ezeket az végrehajtási jogi aktusokat rendszeresen frissíteni kell, és az e cikk (1) bekezdésében említett operatív és biztonsági követelményeken kell alapulniuk, továbbá meg kell határozniuk a felhasználók számára nyújtott szolgáltatások prioritási sorrendjét azok relevanciája és kritikussága alapján. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A GOVSATCOM-felhasználóknak hozzá kell férniük az e cikk (3) bekezdésében említett szolgáltatásportfólióban felsorolt GOVSATCOM-kapacitásokhoz és szolgáltatásokhoz. Ezt a hozzáférést a 67. cikk (1) bekezdésében említett GOVSATCOM-központokon keresztül kell biztosítani.

64. cikk

A műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások biztosítói

A GOVSATCOM keretében a következő szervezetek nyújthatnak műholdas kommunikációs kapacitásokat és szolgáltatásokat:

- a) a 68. cikkben említett GOVSATCOM-résztvevők, valamint
- b) azok a jogi személyek, amelyek a 37. cikkben említett biztonsági akkreditációs eljárás szerinti megfelelő akkreditációval rendelkeznek műholdas kommunikációs kapacitások vagy szolgáltatások nyújtására, amely tevékenységet a 34. cikk (2) bekezdésében említett, a GOVSATCOM-komponensre vonatkozó általános biztonsági követelményeknek megfelelően kell végezniük.

65. cikk

GOVSATCOM-felhasználók

(1) A következő szervezetek lehetnek GOVSATCOM-felhasználók, feltéve, hogy vészhelyzeti, biztonsági szempontból kritikus missziók, műveletek és infrastruktúrák felügyeletével és irányításával összefüggő feladatok elvégzésével bízták meg őket:

- a) uniós vagy tagállami hatóság, vagy közhatalmi feladat ellátásával megbízott szerv;
- b) az e bekezdés a) pontjában említett szervezet nevében és irányítása alatt eljáró természetes vagy jogi személy.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett GOVSATCOM-felhasználóknak egy, a 68. cikkben említett GOVSATCOM-résztvevőtől megfelelő felhatalmazást kell kapniuk a GOVSATCOM-kapacitások és -szolgáltatások használatára, valamint meg kell felelniük a GOVSATCOM-ra vonatkozóan meghatározott, a 34. cikk (2) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek.

66. cikk

Megosztási és elsőbbségi szabályok

(1) A közös műholdas kommunikációs kapacitásoknak, szolgáltatásoknak és felhasználói berendezéseknek a 68. cikkben említett GOVSATCOM-résztvevők közötti megosztását és a vonatkozó elsőbbségi szabályokat a felhasználók védelmi és biztonsági kockázatainak elemzése alapján kell megállapítani. Az elemzés során figyelembe kell venni az uniós és nemzeti szinten meglévő kommunikációs infrastruktúrát és a meglévő képességek rendelkezésre állását, valamint földrajzi lefedettségüket. Az említett megosztással és az elsőbbségi szabályokkal relevanciájuk és kritikus jellegük alapján kell előnyben részesíteni a GOVSATCOM-felhasználókat.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes szabályokat fogad el a műholdas kommunikációs kapacitások, a szolgáltatások és a felhasználói berendezések megosztására és az idevágó elsőbbségi szabályokra vonatkozóan, figyelembe véve a GOVSATCOM igénybevételének különböző esetei iránti várható igényt, az említett igénybevételi esetekben felmerülő biztonsági kockázatok elemzését és adott esetben a költséghatékonyságot.

Azáltal, hogy e szabályokban meghatározza az árpolitikát, a Bizottság biztosítja, hogy a GOVSATCOM-kapacitások és -szolgáltatások nyújtása ne torzítsa a piacot és ne legyen hiány a GOVSATCOM-kapacitásokban.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az ugyanazon GOVSATCOM-résztvevő által felhatalmazott GOVSATCOM-felhasználók között a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások megosztását és elsőbbségi szabályait az adott GOVSATCOM-résztvevőnek kell meghatároznia és végrehajtania.

67. cikk

A földi szegmenst alkotó infrastruktúra és üzemeltetése

(1) A földi szegmensnek magában kell foglalnia az ahhoz szükséges infrastruktúrát, hogy a GOVSATCOM-felhasználók számára a 66. cikknek megfelelően szolgáltatásokat lehessen nyújtani, különösen azon GOVSATCOM-központokat, amelyeket e komponens keretében a GOVSATCOM-felhasználóknak a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások szolgáltatóihoz való csatlakozása érdekében kell beszerezni. A földi szegmensnek és működésének meg kell felelnie a GOVSATCOM-ra vonatkozóan meghatározott, a 34. cikk (2) bekezdésében említett általános biztonsági követelményeknek.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a földi szegmenst alkotó infrastruktúra helyét. Ezek a végrehajtási jogi aktusok – amelyeket a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni – nem érinthetik a tagállamok azon jogát, hogy úgy döntsenek, nem fogadnak be ilyen infrastruktúrát.

68. cikk

GOVSATCOM-résztvevők és illetékes hatóságok

(1) A tagállamok, a Tanács, a Bizottság és az EKSZ annyiban GOVSATCOM-résztvevők, hogy ők adnak felhatalmazást a GOVSATCOM-felhasználók számára vagy a műholdas kommunikációs kapacitásokat vagy a földi szegmensnek számára kialakított helyszíneket vagy a földi szegmenshez tartozó létesítmények bizonyos részeit ők biztosítják.

Amennyiben a Tanács, a Bizottság vagy az EKSZ felhatalmazást ad a GOVSATCOM-felhasználóknak vagy biztosítja a műholdas kommunikációs kapacitást, a földi szegmensnek számára kialakított helyszíneket vagy a földi szegmenshez tartozó létesítmények bizonyos részeit valamely tagállam területén, az ilyen felhatalmazás vagy biztosítás nem lehet ellentétes az adott tagállam alkotmányos jogában rögzített, a semlegességre vagy el nem köteleződésre vonatkozó rendelkezésekkel.

(2) Az uniós ügynökségek csak annyiban válhatnak GOVSATCOM-résztvevővé, amennyiben ez feladataik teljesítéséhez szükséges, és az érintett ügynökség és az azt felügyelő uniós intézmény közti igazgatási megállapodásban meghatározott részletes szabályokkal összhangban történik.

(3) Harmadik országok és nemzetközi szervezetek a 7. cikkel összhangban GOVSATCOM-résztvevővé válhatnak

(4) Minden GOVSATCOM-résztvevőnek ki kell jelölnie egy illetékes GOVSATCOM-hatóságot.

(5) Az illetékes GOVSATCOM-hatóság biztosítja az alábbiakat:

a) a szolgáltatások igénybevétele az idevágó biztonsági követelményeknek megfelelően történik;

b) a GOVSATCOM-felhasználók hozzáférési jogainak meghatározása és kezelése;

c) a felhasználói berendezések és a hozzájuk tartozó elektronikus kommunikációs kapcsolatok és információk használata és kezelése az idevágó biztonsági követelményeknek megfelelően történik;

d) központi kapcsolattartó pont létrehozása, amely szükség esetén segítséget nyújt a biztonságot veszélyeztető kockázatok és fenyegetések jelentéséhez, különösen az e komponens keretében nyújtott szolgáltatásokat érintő, potenciálisan káros elektromágneses interferencia észlelését illetően.

69. cikk

A GOVSATCOM-kínálat és -kereslet nyomon követése

A Bizottság a GOVSATCOM-szolgáltatások kínálata és a kereslete közötti egyensúly optimalizálása érdekében, az új kockázatokat és fenyegetéseket, valamint az új technológiai fejlesztéseket is szem előtt tartva, folyamatosan figyelemmel kíséri a GOVSATCOM-kapacitások és -szolgáltatások kínálatának – beleértve a meglévő, keringési pályán lévő GOVSATCOM-kapacitások összevonását és megosztását – és az azok iránti keresletnek az alakulását.

IX. CÍM

AZ EURÓPAI UNIÓ ŰRPROGRAMÜGYNÖKSÉGE

I. FEJEZET

Az Ügynökséggel kapcsolatos általános rendelkezések

70. cikk

Az Ügynökség jogállása

(1) Az Ügynökség az Unió szerve. Az Ügynökség jogi személyiséggel rendelkezik.

(2) Az Ügynökség minden egyes tagállamban a nemzeti jogszabályaik szerint a jogi személyeket megillető legteljesebb jogképességgel rendelkezik. Különösen ingó- és ingatlanvagyonot szerezhet vagy idegeníthet el, és perképességgel rendelkezik.

(3) Az Ügynökséget az ügyvezető igazgatója képviseli.

71. cikk

Az Ügynökség székhelye és a helyi irodák

(1) Az Ügynökség székhelye Prága (Csehország).

(2) Az Ügynökség személyzete az (EU) 2016/413 és az (EU) 2017/1406 végrehajtási határozatban említett valamely Galileo vagy EGNOS földi központban is elhelyezhető a vonatkozó megállapodásban meghatározott programtevékenységek végrehajtása céljából.

(3) A program szükségleteinek függvényében a 79. cikk (2) bekezdésében foglalt eljárás szerint a tagállamokban helyi irodák hozhatók létre az Ügynökség számára.

II. FEJEZET

Az Ügynökség felépítése

72. cikk

Igazgatási és irányítási struktúra

(1) Az Ügynökség igazgatási és irányítási struktúráját a következők alkotják:

a) az Igazgatótanács;

b) az ügyvezető igazgató;

c) a Biztonsági Akkreditációs Tanács.

(2) Az Igazgatótanács, az ügyvezető igazgató és a Biztonsági Akkreditációs Tanács együttműködnek annak érdekében, hogy az Ügynökség működését és a koordinációt az Ügynökség belső szabályai – például az Igazgatótanács eljárási szabályzata, a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzata, az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályok, az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatának (a továbbiakban: a személyzeti szabályzat) végrehajtási szabályai és a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó részletes szabályok – által meghatározott eljárásokkal összhangban biztosítsa.

73. cikk

Igazgatótanács

(1) Az Igazgatótanács a tagállamok egy-egy képviselőjéből és a Bizottság három képviselőjéből áll, akik valamennyien szavazati joggal rendelkeznek. Az Igazgatótanács egy, az Európai Parlament által kijelölt tagot is magában foglal, aki nem rendelkezik szavazati joggal.

(2) A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke vagy alelnöke, a Tanács egy képviselője, a főképviseelő egy képviselője, valamint az ESA egy képviselője az Igazgatótanács eljárási szabályzatában megállapított feltételek mellett, az őket közvetlenül érintő ügyekben meghívást kapnak az Igazgatótanács ülésein megfigyelői minőségben való részvételre.

(3) Az Igazgatótanács minden tagja mellé póttagot neveznek ki. A tagot távollétében a póttag képviseli.

(4) Minden tagállam kinevez egy tagot és egy póttagot az Igazgatótanácsba, figyelembe véve az Ügynökség feladataihoz kapcsolódó tudásukat, valamint az idevágó vezetői, igazgatási és költségvetési készségeiket. Az Igazgatótanács tevékenységei folytonosságának biztosítása érdekében az Európai Parlament, a Bizottság és a tagállamok törekednek képviselőik Igazgatótanácsban belüli cserélődésének korlátozására. Valamennyi félnek törekednie kell a női és férfi képviselők kiegyensúlyozott arányára az Igazgatótanácsban.

(5) Az Igazgatótanács tagjainak és póttagjainak megbízatása négy évre szól, és megújítható.

(6) Adott esetben a harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselőinek részvételéről és az ilyen részvétel feltételeiről a 98. cikkben említett megállapodásokban kell rendelkezni, az Igazgatótanács eljárási szabályzatának betartásával. Az említett képviselők nem rendelkeznek szavazati joggal.

74. cikk

Az Igazgatótanács elnöke

- (1) Az Igazgatótanács a szavazati joggal rendelkező tagjai közül elnököt és alelnököt választ. Az alelnök hivatalból helyettesíti az elnököt, amennyiben ez utóbbi nem tudja ellátni feladatait.
- (2) Az elnök és az alelnök megbízatása két évre szól, és egyszer megújítható. Az egyes megbízatások lejárnak, amikor az adott személy igazgatótanácsi tagsága megszűnik.
- (3) Az Igazgatótanács felmentheti az elnököt, az alelnököt vagy mindkettőt.

75. cikk

Az Igazgatótanács ülései

- (1) Az Igazgatótanács üléseit az elnök hívja össze.
- (2) Az ügyvezető igazgató részt vesz az Igazgatótanács tanácskozásain, amennyiben az elnök másként nem dönt. Az ügyvezető igazgató szavazati joggal nem rendelkezik.
- (3) Az Igazgatótanács rendszeres jelleggel, évente legalább kétszer rendes ülést tart. Az Igazgatótanács az elnök kezdeményezésére vagy tagjai legalább egyharmadának kérésére is összeül.
- (4) Az Igazgatótanács az üléseire megfigyelőként meghívhat bárkit, akinek véleménye mérvadó lehet. Az Igazgatótanács tagjai – az eljárási szabályzatra is figyelemmel – tanácsadók és szakértők segítségét is igénybe vehetik.
- (5) Amennyiben a megbeszélések tárgyát az érzékeny nemzeti infrastruktúrák használata képezi, a tagállamok képviselői, valamint a Bizottság képviselője a szükséges ismeret elve alapján részt vehetnek az Igazgatótanács ülésein és tanácskozásain. A szavazásban azonban csak az ilyen infrastruktúrával rendelkező tagállamok képviselői és a Bizottság képviselője vehetnek részt. Amennyiben az Igazgatótanács elnöke nem az ilyen infrastruktúrával rendelkező tagállamok valamelyikének képviselője, az ilyen infrastruktúrával rendelkező tagállamok képviselői helyettesítik. Az Igazgatótanács eljárási szabályzata határozza meg azokat a helyzeteket, amelyekben ez az eljárás alkalmazható.
- (6) Az Igazgatótanács számára az Ügynökség biztosítja a titkárságot.

76. cikk

Az Igazgatótanács szavazási szabályai

- (1) E rendelet eltérő rendelkezése hiányában az Igazgatótanács a határozatait a szavazati joggal rendelkező tagjainak többségével hozza meg.

Az igazgatótanácsi elnök és alelnök megválasztásához és felmentéséhez, valamint a költségvetés és a munkaprogramok elfogadásához, a 98. cikk (2) bekezdésében említett szabályok és az Ügynökség biztonsági szabályzata elfogadásához, az eljárási szabályzat elfogadásához, a helyi irodák létrehozásához és a 92. cikkben említett befogadási megállapodások jóváhagyásához a szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados szavazattöbbségére van szükség.

(2) Minden tagállami és bizottsági képviselő egy szavazattal rendelkezik. Valamely szavazati joggal rendelkező tag távollétében a póttagja jogosult a szavazati joga gyakorlására. A 77. cikk (2) bekezdésének a) pontján alapuló határozatok – az V. cím II. fejezete szerinti ügyek kivételével –, valamint a 77. cikk (5) bekezdésén alapuló határozatok csak a Bizottság képviselőinek igenlő szavazatával fogadhatók el.

(3) Az Igazgatótanács eljárási szabályzatában rögzíteni kell a szavazás részletes módját, különösen azokat a feltételeket, amelyek alapján egy tag egy másik tag nevében eljárhat, valamint adott esetben a határozatképességre vonatkozó megfelelő követelményeket.

77. cikk

Az Igazgatótanács feladatai

(1) Az Igazgatótanácsnak gondoskodnia kell arról, hogy az Ügynökség a ráruházott feladatokat az e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelően lássa el, és meg kell hoznia minden ehhez szükséges határozatot. Mindez nem érinti a Biztonsági Akkreditációs Tanács által az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekkel kapcsolatosan ellátott hatásköröket.

(2) Az Igazgatótanács ezen felül:

- a) minden év november 15-ig – a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk b) pontjának megfelelően kidolgozott rész változatlan formában való beillesztését és a Bizottság véleményének kézhezvételét követően – elfogadja az Ügynökség soron következő évre vonatkozó munkaprogramját;
- b) legkésőbb az EUMSZ 312. cikkében meghatározott többéves pénzügyi keret első évének június 30-áig – a Biztonsági Akkreditációs Tanács által az e rendelet 80. cikke a) pontjának megfelelően kidolgozott rész változatlan formában való beillesztését és a Bizottság véleményének kézhezvételét követően – elfogadja az Ügynökségnek az említett többéves pénzügyi keret időszakára vonatkozó többéves munkaprogramját. Az Európai Parlamenttel konzultálni kell e többéves munkaprogrammal kapcsolatban, feltéve ha a konzultáció célja a véleménycsere, és a konzultáció eredménye nem köti az Ügynökséget;
- c) teljesíti a 84. cikk (5), (6), (10) és (11) bekezdésében meghatározott, költségvetéssel kapcsolatos feladatait;
- d) felügyeli a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont működését a 34. cikk (3) bekezdés b) pontjában említettek szerint;
- e) az e rendelet 94. cikkének megfelelően rendelkezéseket fogad el az 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁶⁾ végrehajtására;
- f) jóváhagyja a 98. cikkben említett szabályokat azt követően, hogy az említett szabályoknak a biztonsági akkreditációt érintő rendelkezéseiről konzultált a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal;
- g) elfogadja a feladatai teljesítéséhez szükséges technikai eljárásokat;
- h) a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk c) pontjának megfelelően kidolgozott rész változtatás nélküli beillesztését követően elfogadja az Ügynökség tevékenységeiről és kilátásairól szóló éves jelentést, és minden év július 1-jéig továbbítja azt az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek;
- i) biztosítja a 102. cikkben meghatározott értékelésekből és ellenőrzésekből, továbbá az OLAF vizsgálataiból és valamennyi belső és külső ellenőrzési jelentésből származó következtetés és ajánlás megfelelő nyomon követését, és az értékelési eljárások eredménye szempontjából releváns valamennyi információt továbbítja a költségvetési hatóságnak;
- j) a 31. cikkben említett pénzügyi keret-partnerségi megállapodás, valamint a 27. cikk (3) bekezdésében és a 29. cikk (5) bekezdésében említett hozzájárulási megállapodások aláírása előtt konzultál az ügyvezető igazgatóval;

⁽⁴⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaival való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

- k) elfogadja az Ügynökség 96. cikkben említett biztonsági szabályait;
- l) az ügyvezető igazgató javaslata alapján csalás elleni stratégiát hagy jóvá;
- m) szükség esetén és az ügyvezető igazgató javaslatai alapján jóváhagyja a 79. cikk (1) bekezdésének l) pontjában említett szervezeti felépítést;
- n) a számvitelért felelős tisztviselőt nevez ki, aki a Bizottság számvitelért felelős olyan tisztviselője lehet:
 - i. akire kiterjed a 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendeletben⁽⁴⁷⁾ megállapítottak szerint a személyzeti szabályzatnak (a továbbiakban: a személyzeti szabályzat) és az egyéb uniós alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételeknek (a továbbiakban: az alkalmazási feltételek) a hatálya;
 - ii. aki feladatai ellátása során teljes mértékben függetlenül jár el;
- o) elfogadja és közzéteszi eljárási szabályzatát.

(3) Az Ügynökség személyzete tekintetében az Igazgatótanács gyakorolja a személyzeti szabályzatban a kinevezésre jogosult hatóságra, az alkalmazási feltételekben pedig a munkaszerződések megkötésére felhatalmazott hatóságra ruházott jogokat (a továbbiakban: a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott hatáskörök).

Az Igazgatótanács – a személyzeti szabályzat 110. cikke szerinti eljárásnak megfelelően – a személyzeti szabályzat 2. cikkének (1) bekezdése, valamint az alkalmazási feltételek 6. cikke alapján határozatot hoz, amellyel a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott megfelelő hatásköröket az ügyvezető igazgatóra ruházza át, továbbá meghatározza az említett hatáskör-átruházás felfüggesztésének feltételeit. Az ügyvezető igazgató jelentést tesz az Igazgatótanácsnak az említett átruházott hatáskörök gyakorlásáról. Az ügyvezető igazgató jogosult e hatáskörök továbbruházására.

E bekezdés második albekezdésének alkalmazásában, rendkívüli körülmények által indokolt esetben az Igazgatótanács határozat útján átmenetileg felfüggesztheti a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott hatásköröknek az ügyvezető igazgatóra történő átruházását, valamint az említett hatásköröknek az ügyvezető igazgató által másra történő átruházását, és maga gyakorolhatja az említett hatásköröket vagy átruházhatja azokat valamely tagjára vagy a személyzetnek egy, az ügyvezető igazgatótól kívüli tagjára.

Az e bekezdés második albekezdésétől eltérve az Igazgatótanács az első albekezdésben – az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekben részt vevő személyzet felvétele, értékelése és új fokozatba sorolása, valamint az említett személyzettel szembeni fegyelmi intézkedések tekintetében – meghatározott hatásköröket köteles a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökére átruházni.

Az Igazgatótanács elfogadja a személyzeti szabályzat és az alkalmazási feltételek végrehajtási intézkedéseit a személyzeti szabályzat 110. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően. Az e rendelet V. címének II. fejezete szerinti tevékenységekben részt vevő személyzet felvétele, értékelése és új fokozatba sorolása, valamint az említett személyzettel szembeni fegyelmi intézkedések tekintetében az Igazgatótanács először a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal konzultál, és kellőképpen figyelembe veszi annak észrevételeit.

Az Igazgatótanács elfogad továbbá egy határozatot, amelyben megállapítja a nemzeti szakértőknek az Ügynökséghez történő kirendelésére vonatkozó szabályokat. Az említett határozat elfogadása előtt az Igazgatótanács konzultál a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal az V. cím II. fejezete szerinti biztonsági akkreditációs tevékenységekben részt vevő nemzeti szakértők kirendelését illetően, és kellőképpen figyelembe veszi annak észrevételeit.

(4) Az ügyvezető igazgatót az Igazgatótanács nevezi ki, és megbízását a 89. cikknek megfelelően meghosszabbíthatja vagy megszüntetheti.

⁽⁴⁷⁾ HL L 56., 1968.3.4., 1. o.

(5) Az V. cím II. fejezetével összhangban végzett tevékenységek kivételével Igazgatótanács fegyelmi jogkört gyakorol az ügyvezető igazgató felett a teljesítményét illetően, különös tekintettel az Ügynökség hatáskörébe tartozó biztonsági kérdésekre

78. cikk

Ügyvezető igazgató

(1) Az Ügynökséget az ügyvezető igazgató vezeti. Az ügyvezető igazgató az Igazgatótanácsnak tartozik felelősséggel.

Ez a bekezdés nem érinti a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak, valamint a felügyelete alá tartozó ügynökségi személyzetnek a 82. cikk szerinti autonómiáját és függetlenségét, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak és a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökének a 38. és a 81. cikk szerint biztosított hatásköröket.

(2) A Bizottság és az Igazgatótanács hatásköreinek sérelme nélkül az ügyvezető igazgatónak a feladatai teljesítése során függetlenül kell eljárnia, kormányoktól vagy más szervtől pedig nem kérhet és nem fogadhat el utasításokat.

79. cikk

Az ügyvezető igazgató feladatai

(1) Az ügyvezető igazgató a következő feladatokat látja el:

- a) képviseli az Ügynökséget és aláírja a 27. cikk (3) bekezdésében, a 29. cikk (5) bekezdésében és a 31. cikkben említett megállapodást;
- b) előkészíti az Igazgatótanács munkáját és szavazati jog nélkül részt vesz az Igazgatótanács munkájában, a 75. cikk (2) bekezdésének második albekezdésére is figyelemmel;
- c) végrehajtja az Igazgatótanács határozatait;
- d) a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk a) és b) pontjának megfelelően elkészített és elfogadott részek kivételével elkészíti az Ügynökség többéves és éves munkaprogramjait és azokat jóváhagyásra benyújtja az Igazgatótanácsnak;
- e) végrehajtja a többéves és az éves munkaprogramokat, a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke által végrehajtott részek kivételével;
- f) az Igazgatótanács minden egyes ülésére jelentést készít az éves munkaprogram és adott esetben a többéves munkaprogram végrehajtása terén elért eredményekről, amelybe változatlan formában beilleszti a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke által kidolgozott részt;
- g) a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk c) pontjának megfelelően az V. cím szerinti tevékenységek vonatkozásában elkészített és jóváhagyott rész kivételével elkészíti az Ügynökség tevékenységeiről és kilátásairól szóló éves jelentést, és azt jóváhagyásra benyújtja az Igazgatótanácsnak;
- h) ellátja az Ügynökség napi ügyvitelét és minden szükséges intézkedést megtesz – beleértve belső igazgatási utasítások elfogadását és tájékoztatók közzétételét is – az Ügynökség e rendelettel összhangban történő működésének biztosítása érdekében;
- i) a 84. cikknek megfelelően elkészíti az Ügynökség tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó kimutatástervezetet, és a 85. cikknek megfelelően végrehajtja a költségvetést;

- j) biztosítja, hogy az Ügynökség a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont üzemeltetőjeként követni tudja a (KKBP) 2021/... határozat (*) alapján hozott utasításokat és be tudja tölteni az 1104/2011/EU határozat 6. cikkében említett szerepét;
- k) biztosítja az összes releváns, különösen a biztonsághoz kapcsolódó információ áramlását az Ügynökség 72. cikk (1) bekezdésében említett struktúráján belül;
- l) meghatározza – az V. cím II. fejezete szerinti biztonsági akkreditációs tevékenységekkel kapcsolatos kérdések tekintetében a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökével szoros együttműködésben – az Ügynökség szervezeti felépítését, és jóváhagyásra benyújtja azt az Igazgatótanácsnak. Az Ügynökség felépítésének tükröznie kell a program különböző komponenseinek sajátosságait;
- m) az Ügynökség személyzete tekintetében gyakorolja a 77. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett, a kinevezésre jogosult hatóságnak a 77. cikk (3) bekezdése második albekezdésének megfelelően rá ruházott hatáskörét;
- n) biztosítja, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács, a 38. cikk (3) bekezdésében és a 82. cikk (3) bekezdésében említett szervek, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke részére rendelkezésre álljanak titkársági szolgáltatások és az azok megfelelő működéséhez szükséges források;
- o) a cselekvési tervnek az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekre vonatkozó szakasza kivételével cselekvési tervet készít a 102. cikkben említett értékelések megállapításai és ajánlásai nyomán követésének biztosítása érdekében és a Biztonsági Akkreditációs Tanács által készített rész változatlan formában történő beillesztését követően évente kétszer jelentést nyújt be a Bizottságnak az elért eredményekről, amelyet tájékoztatás céljából az Igazgatótanácsnak is be kell nyújtani;
- p) az Unió pénzügyi érdekei védelmében:
 - i. a csalás, korrupció és bármely más jogellenes tevékenység ellen megelőző intézkedéseket és hatékony ellenőrző intézkedéseket hoz;
 - ii. szabálytalanságok megállapítása esetén visszatéríteti a jogosulatlanul kifizetett összeget és adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciókat alkalmaz;
- q) kidolgozza az Ügynökség csalás elleni stratégiáját, amely – tekintettel a végrehajtandó intézkedések költség-haszon elemzésére – arányos a csalások kockázatával, és figyelembe veszi az OLAF vizsgálatainak megállapításait és ajánlásait, majd jóváhagyásra benyújtja a stratégiát az Igazgatótanácsnak;
- r) amennyiben erre felkérést kap, jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek feladatai ellátásáról; a Tanács felkérheti az ügyvezető igazgatót, hogy számoljon be feladatai ellátásáról.

(2) Az ügyvezető igazgató dönt arról, hogy az Ügynökség feladatainak hatékony és eredményes végrehajtása céljából szükséges-e a személyzet egy vagy több tagját egy vagy több tagállamba kihelyezni. A helyi iroda létesítésére vonatkozó döntést megelőzően az ügyvezető igazgató beszerzi a Bizottság, az Igazgatótanács és az érintett tagállam(ok) előzetes jóváhagyását. Az idevágó határozatban oly módon kell megállapítani a helyi iroda által ellátandó tevékenységek körét, hogy megelőzhető legyenek a szükségtelen költségek és az Ügynökség igazgatási feladatköreivel való indokolatlan átfedések. Amennyiben lehetséges, az emberi erőforrásokra és a költségvetésre gyakorolt hatást be kell építeni a 84. cikk (6) bekezdésében említett egységes programozási dokumentum tervezetébe.

(*) Az ST 10108/19 sz. dokumentumban szereplő határozat száma.

80. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács igazgatási feladatai

A 38. cikkben említett feladatokon kívül a Biztonsági Akkreditációs Tanács az Ügynökség irányítása részeként:

- a) elkészíti és jóváhagyja a többéves munkaprogramnak az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységekkel, valamint az e tevékenységek elvégzéséhez szükséges pénzügyi és humán erőforrásokkal kapcsolatos részét, és időben benyújtja az Igazgatótanácsnak annak érdekében, hogy az bekerüljön a többéves munkaprogramba;
- b) elkészíti és jóváhagyja az éves munkaprogramnak az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységekkel, valamint az e tevékenységek elvégzéséhez szükséges pénzügyi és humán erőforrásokkal kapcsolatos részét, és időben benyújtja az Igazgatótanácsnak annak érdekében, hogy az bekerüljön az éves munkaprogramba;
- c) elkészíti és jóváhagyja az éves jelentésnek az Ügynökségnek az V. cím II. fejezetében meghatározott tevékenységeivel és kilátásaival, valamint az említett tevékenységek és kilátások teljesítéséhez szükséges pénzügyi és humán erőforrásokkal kapcsolatos részét, és időben benyújtja az Igazgatótanácsnak annak érdekében, hogy az bekerüljön az éves jelentésbe.

81. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács a szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados többségével tagjai közül egy elnököt és egy alelnököt választ. Amennyiben a Biztonsági Akkreditációs Tanács két ülését követően nem sikerült kétharmados többséget elérni, elég az egyszerű többség.

(2) Az alelnök hivatalból helyettesíti az elnököt, amennyiben az elnök nem tudja ellátni feladatait.

(3) A Biztonsági Akkreditációs Tanács felmentheti az elnököt, az alelnököt vagy mindkettőt. A felmentésre vonatkozó határozatot kétharmados többséggel kell elfogadnia.

(4) A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökének és alelnökének megbízatása két évre szól, és egyszer megújítható. Az elnök vagy az alelnök megbízatása lejár, amikor az adott személy biztonsági akkreditációs tanácsi tagsága megszűnik.

82. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács szervezeti felépítése

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak a feladatai független ellátásához szükséges valamennyi emberi és anyagi erőforrást a rendelkezésére kell bocsátani. A 37. cikk i) pontjában említett önállósági és függetlenségi elvek sérelme nélkül hozzáféréssel kell rendelkeznie továbbá a feladatai teljesítése szempontjából hasznos, az Ügynökség egyéb szervei birtokában lévő valamennyi információhoz.

(2) A program különféle komponenseivel kapcsolatos célkitűzésekkel összhangban a Biztonsági Akkreditációs Tanács és a felügyelete alá tartozó ügynökségi személyzet az Ügynökség többi tevékenységétől, különösen a rendszerek hasznosításához kapcsolódó működési tevékenységektől függetlenül és önállóan végzi a munkáját. Az Ügynökség személyzetének a Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete alatt álló egyik tagja sem kaphat egyidejűleg más feladatokat az Ügynökségen belül.

Az említett célból az Ügynökségen belül szervezetiileg ténylegesen szét kell választani az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekben részt vevő személyzetet és az Ügynökség személyzetének többi részét. A Biztonsági Akkreditációs Tanács haladéktalanul tájékoztatja az ügyvezető igazgatót, az Igazgatótanácsot és a Bizottságot bármely olyan körülményről, amely veszélyeztetheti autonómiáját vagy függetlenségét. Abban az esetben, ha az Ügynökségen belül nem orvosolható a helyzet, a Bizottság a megfelelő felekkel konzultálva vizsgálatot végez. Az említett vizsgálat eredménye alapján a Bizottság megteszi az Ügynökség által végrehajtandó, megfelelő enyhítő intézkedéseket, és ezekről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) A Biztonsági Akkreditációs Tanács különleges alárendelt, az utasításai alapján működő szervezetet hoz létre, amelyek feladata egyes meghatározott ügyek kezelése. A Biztonsági Akkreditációs Tanács, miközben biztosítja a munka szükséges folyamatosságát, létrehoz egy testületet, amelynek feladata a biztonsági elemzések felülvizsgálata és tesztelése, valamint a vonatkozó kockázati jelentések elkészítése annak érdekében, hogy segítse a Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatainak előkészítését. A Biztonsági Akkreditációs Tanács az említett testület munkájának elősegítése érdekében szakértői csoportokat hozhat létre és szüntethet meg.

83. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökének feladatai

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke gondoskodik arról, hogy a Tanács függetlenül lássa el biztonsági akkreditációs tevékenységeit, valamint elvégzi az alábbi feladatokat:

- a) a Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete mellett irányítja a biztonsági akkreditációs tevékenységeket;
- b) a Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete mellett végrehajtja az Ügynökség többéves és éves munkaprogramjainak az V. cím II. fejezete szerinti részét;
- c) együttműködik az ügyvezető igazgatóval annak érdekében, hogy segítse a létszámterv 84. cikk (4) bekezdésében említett tervezetének és az Ügynökség szervezeti felépítésének a kialakításában;
- d) elkészíti az elért eredményekről szóló jelentésnek az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységeket ismertető szakaszát, és azt kellő időben benyújtja a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak és az ügyvezető igazgatónak ahhoz, hogy az bekerülhessen az elért eredményekről szóló jelentésbe;
- e) elkészíti az éves jelentésnek és a cselekvési tervnek az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységeket ismertető szakaszát, és azt kellő időben benyújtja az ügyvezető igazgatónak;
- f) képviseli az Ügynökséget az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekkel és határozatokkal kapcsolatban;
- g) az Ügynökségnek az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységeket végző személyzete tekintetében gyakorolja a 77. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett, a 77. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdésével összhangban rá ruházott hatáskört.

(2) Az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekkel kapcsolatosan az Európai Parlament és a Tanács felkérheti a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökét arra, hogy vegyen részt az említett intézményeknél az Ügynökség munkájáról és kilátásairól, ezen belül a többéves és az éves munkaprogramról szóló véleménycserében.

III. FEJEZET

Az Ügynökséggel kapcsolatos pénzügyi rendelkezések

84. cikk

Az Ügynökség költségvetése

(1) Az egyéb források és díjak sérelme nélkül, a bevételek és kiadások egyensúlyának biztosítása érdekében az Ügynökség bevételeinek magában kell foglalnia egy, az Unió költségvetésébe beállított uniós hozzájárulást. Az Ügynökség eseti támogatásokban részesülhet az uniós költségvetésből.

(2) Az Ügynökség kiadásai fedezik a személyzeti, igazgatási és infrastrukturális kiadásokat, a működési költségeket, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanács – köztük a 38. cikk (3) bekezdésében és a 82. cikk (3) bekezdésében említett szervek – működésével és az Ügynökség által feladatai ellátása céljából kötött szerződésekkel és megállapodásokkal kapcsolatos kiadásokat.

(3) A bevételeknek és a kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.

(4) Az ügyvezető igazgató – a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökével szoros együttműködésben – az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekre vonatkozóan kimutatástervezetet készít az Ügynökség következő pénzügyi évre vonatkozó tervezett bevételeiről és kiadásairól, világosan elkülönítve a kimutatástervezetnek az Ügynökség biztonsági akkreditációs tevékenységeire és egyéb tevékenységeire vonatkozó elemeit. A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke az említett tervezetről írásbeli nyilatkozatot készíthet, az ügyvezető igazgató pedig a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatás tervezetét és a nyilatkozatot a létszámterv tervezetével együtt megküldi az Igazgatótanácsnak és a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak.

(5) Az Igazgatótanács – a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatástervezet alapján és az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységek tekintetében a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal szoros együttműködésben – minden évben összeállítja az Ügynökség következő évi, tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatását.

(6) Az Igazgatótanács minden év január 31-ig továbbítja az egységes programozási dokumentum tervezetét – amely magában foglalja többek között a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatást, a tervezett létszámtervet és az ideiglenes éves munkaprogramot – a Bizottságnak és azon harmadik országoknak vagy nemzetközi szervezeteknek, amelyekkel az Ügynökség a 98. cikkel összhangban megállapodásokat kötött.

(7) A Bizottság továbbítja a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatást az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (a továbbiakban: a költségvetési hatóság) az Európai Unió általános költségvetés-tervezetével együtt.

(8) A tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatás alapján a Bizottság a létszámtervhez általa szükségesnek tartott becsült összegeket, valamint az általános költségvetésre terhelendő támogatási összeget felveszi az Európai Unió általános költségvetés-tervezetébe. A Bizottság az EUMSZ 314. cikkével összhangban benyújtja a költségvetési hatóságnak az általános költségvetés-tervezetet.

(9) A költségvetési hatóság engedélyezi az Ügynökségnek nyújtott hozzájárulásra vonatkozó előirányzatokat, és elfogadja az Ügynökség létszámtervét.

(10) A költségvetést az Igazgatótanács fogadja el. Az Ügynökség költségvetése az Európai Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. A költségvetést szükség szerint a végleges költségvetésnek megfelelően ki kell igazítani.

(11) Az Igazgatótanács a lehető leghamarabb értesíti a költségvetési hatóságot, ha olyan projektet szándékozik megvalósítani, amely a költségvetési finanszírozást lényegesen érinti, különös tekintettel az ingatlanokkal kapcsolatos projektekre, mint amilyen például az épületek bérlete és vásárlása. Erről tájékoztatja a Bizottságot.

(12) Amennyiben a költségvetési hatóság valamely ága jelzi véleménynyilvánítási szándékát, véleményét a projektről szóló értesítés időpontjától számított hat héten belül meg kell küldenie az Igazgatótanácsnak.

85. cikk

Az Ügynökség költségvetésének végrehajtása

(1) Az Ügynökség költségvetését az ügyvezető igazgató hajtja végre.

(2) Az ügyvezető igazgató minden évben megküldi a költségvetési hatóságnak az értékelési feladatai gyakorlásához szükséges összes információt.

86. cikk

Az Ügynökség beszámolójának benyújtása és mentesítés

Az Ügynökség előzetes és végleges beszámolójának benyújtására és a költségvetés végrehajtására vonatkozó felelősség alóli mentesítésre a költségvetési rendeletben, valamint a költségvetési rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatban szereplő szabályokat és időbeli ütemezést kell alkalmazni.

87. cikk

Az Ügynökséggel kapcsolatos pénzügyi rendelkezések

Az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályokat a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az Igazgatótanács fogadja el. Az említett szabályok nem térhetnek el a költségvetési rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzattól, kivéve, ha az eltérés kifejezetten szükséges az Ügynökség működéséhez, és ahhoz a Bizottság előzetes hozzájárulását adta.

IV. FEJEZET

Az Ügynökség humán erőforrása

88. cikk

Az Ügynökség személyzete

(1) Az Ügynökség által alkalmazott személyzetre a személyzeti szabályzat, az alkalmazási feltételek, valamint az említett személyzeti szabályzat és alkalmazási feltételek alkalmazásában az Unió intézményei által közösen elfogadott szabályok vonatkoznak.

(2) Az Ügynökség személyzete olyan alkalmazottakból áll, akiknek a felvételét az Ügynökség a feladatai ellátása érdekében szükségesnek ítéli. A személyzet tagjainak az általuk kezelt adatok minősítésének megfelelő személyi biztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.

(3) Az Ügynökség belső szabályainak, ezen belül az Igazgatótanács eljárási szabályzatának, a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzatának, az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályoknak, a személyzeti szabályzatot végrehajtó szabályoknak és a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályoknak a 37. cikk i) pontjának megfelelően biztosítaniuk kell a biztonsági akkreditációs tevékenységeket végző személyzet autonómiáját és függetlenségét az Ügynökség többi tevékenységét végző személyzettel szemben.

89. cikk

Az ügyvezető igazgató kinevezése és hivatali ideje

(1) Az ügyvezető igazgatót az alkalmazási feltételek 2. cikke a) pontjának megfelelően az Ügynökség ideiglenes alkalmazottjaként kell felvenni.

Az ügyvezető igazgatót az Igazgatótanács nevezi ki érdemei, igazolt igazgatási és vezetői készségei, valamint az érintett területen szerzett szakértelme és tapasztalatai alapján egy, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* vagy másutt közzétett pályázati felhívást követően megrendezett nyílt és átlátható versenyvizsga után a Bizottság által javasolt jelöltek legalább három jelöltet tartalmazó listájáról.

Az Igazgatótanács által az ügyvezető igazgatói álláshely betöltésére kiválasztott jelölt a lehető legkorábban felkérhető arra, hogy nyilatkozatot tegyen az Európai Parlament előtt és megválaszolja a parlamenti képviselők kérdéseit.

Az ügyvezető igazgatóval történő szerződéskötés céljából az Ügynökséget az Igazgatótanács elnöke képviseli.

Az Igazgatótanács az ügyvezető igazgató kinevezésére vonatkozó határozatát tagjainak kétharmados többségével fogadja el.

(2) Az ügyvezető igazgató hivatali ideje öt év. A hivatali idő végén a Bizottság értékelést készít az ügyvezető igazgató teljesítményéről, az Ügynökség jövőbeli feladatainak és az előtte álló kihívásoknak a figyelembevételével.

Az Igazgatótanács – a Bizottság javaslata alapján és az első albekezdésben említett értékelés figyelembevételével – az ügyvezető igazgató hivatali idejét egy alkalommal legfeljebb öt évre meghosszabbíthatja.

Az ügyvezető igazgató hivatali idejének meghosszabbításáról szóló határozat elfogadásához az Igazgatótanács tagjainak kétharmados többsége szükséges.

Az az ügyvezető igazgató, akinek a hivatali idejét meghosszabbították, ezt követően nem vehet részt az ugyanazon álláshelyre vonatkozó kiválasztási eljárásban.

Az Igazgatótanácsnak tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet az ügyvezető igazgató hivatali idejének meghosszabbítására irányuló szándékáról. A meghosszabbítás előtt az ügyvezető igazgató felkérhető arra, hogy az Európai Parlament illetékes bizottságai előtt nyilatkozatot tegyen, és válaszoljon képviselőik kérdéseire.

(3) Az Igazgatótanács a Bizottságnak vagy tagjai egyharmadának a javaslata alapján, tagjainak kétharmados többségével hozott határozattal felmentheti az ügyvezető igazgatót.

(4) Az Európai Parlament és a Tanács felkérheti az ügyvezető igazgatót arra, hogy vegyen részt az említett intézményeknél az Ügynökség munkájáról és kilátásairól folytatott véleménycserében, többek között a többéves és az éves munkaprogramokhoz kapcsolódóan. Ez a véleménycsere nem érinthet az V. cím II. fejezete szerinti biztonsági akkreditációs tevékenységekkel kapcsolatos kérdéseket.

90. cikk

Nemzeti szakértők kirendelése az Ügynökséghez

Az Ügynökség a tagállamokból, valamint a 98. cikk (2) bekezdése alapján az Ügynökség munkájában részt vevő harmadik országokból és a nemzetközi szervezetektől érkező nemzeti szakértőket is alkalmazhat. Az említett szakértőknek az általuk a 43. cikk (2) bekezdésének megfelelően kezelt adatok minősítésének megfelelő biztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük. Az ilyen alkalmazottakra a személyzeti szabályzat és az alkalmazási feltételek nem vonatkoznak.

V. FEJEZET

Egyéb rendelkezések

91. cikk

Kiváltságok és mentességek

Az Ügynökségre és személyzetére a EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv alkalmazandó.

92. cikk

Székhely-megállapodás és a helyi irodák befogadására vonatkozó megállapodások

(1) A székhely-megállapodásban kell meghatározni az Ügynökségnek a székhelye szerinti tagállamban való elhelyezéséhez szükséges rendelkezéseket, az említett tagállam által rendelkezésre bocsátandó létesítményekre vonatkozóan szükséges rendelkezéseket, továbbá az ügyvezető igazgatóra, az Igazgatótanács tagjaira, valamint az Ügynökség személyzetére és családtagjaira a fogadó tagállamban alkalmazandó különös szabályokat. Az Ügynökség és az Ügynökség székhelye szerinti érintett tagállam között – az Igazgatótanács jóváhagyásának megszerzése után – székhely-megállapodást kell kötni.

(2) Amennyiben a 79. cikk (2) bekezdésének megfelelően létrehozott Ügynökség helyi irodája működéséhez szükséges, befogadási megállapodást kell kötni az Ügynökség és a helyi irodának otthont adó érintett tagállam között, az Igazgatótanács jóváhagyásának megszerzését követően.

(3) Az Ügynökség fogadó tagállamai a lehető legjobb körülményeket biztosítják az Ügynökség zökkenőmentes és hatékony működéséhez, ideértve a többnyelvű, európai szemléletű iskoláztatást és a megfelelő közlekedési összeköttetéseket is.

93. cikk

Az Ügynökségre vonatkozó nyelvi rendelkezések

- (1) Az Ügynökségre az 1. tanácsi rendeletben ⁽⁴⁸⁾ megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (2) Az Ügynökség működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja biztosítja.

94. cikk

Az Ügynökség birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó elvek

- (1) Az Ügynökség birtokában lévő dokumentumokra az 1049/2001/EK rendeletet kell alkalmazni.
- (2) Az Igazgatótanács szabályokat fogad el az 1049/2001/EK rendelet alkalmazására vonatkozóan.
- (3) Az Ügynökség által az 1049/2001/EK rendelet 8. cikke alapján hozott határozatok ellen – az EUMSZ 228. és 263. cikke értelmében – panasszal lehet fordulni az ombudsmanhoz vagy keresettel az Európai Unió Bíróságához.

95. cikk

Csalásmegelőzés az Ügynökség által

- (1) A csalás, korrupció és más jogellenes tevékenységek elleni, a 883/2013/EU, Euratom rendelet értelmében folytatott küzdelem elősegítése érdekében az Ügynökség – legkésőbb hat hónappal működésének megkezdése után – köteles csatlakozni az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) belső vizsgálatairól szóló, 1999. május 25-i intézményközi megállapodáshoz ⁽⁴⁹⁾, és a megállapodás mellékletében megállapított határozatminta alapján el kell fogadnia az Ügynökség személyzetének valamennyi tagjára alkalmazandó megfelelő rendelkezéseket.
- (2) Az Európai Számvevőszék jogosult dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzéseket végezni az Ügynökség által nyújtott vissza nem térítendő támogatások összes kedvezményezettjénél, valamint az Ügynökségen keresztül uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.
- (3) Az OLAF a 2185/96/Euratom, EK rendeletben és a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban vizsgálatokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet annak megállapítása céljából, hogy az Ügynökség által nyújtott vissza nem térítendő támogatással vagy támogatott valamely szerződéssel kapcsolatban történt-e csalás, korrupció vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenység.
- (4) Az Ügynökség harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásaiban, valamint az Ügynökség szerződéseiben, támogatási megállapodásaiban és támogatási határozataiban az Európai Számvevőszéket és az OLAF-ot külön rendelkezés útján kifejezetten fel kell hatalmazni arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően ilyen ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzenek. Ez nem érinti az (1) a (2) és a (3) bekezdés alkalmazását.

96. cikk

Az EU-minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok Ügynökség általi védelme

Az Ügynökségnek az EU-minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok védelme érdekében, a Bizottsággal folytatott előzetes konzultációt követően – az (EU, Euratom) 2015/443 és az (EU, Euratom) 2015/444 határozattal összhangban – a Bizottság biztonsági szabályaival egyenértékű saját biztonsági szabályokat, egyebek mellett az ilyen adatok cseréjére, feldolgozására és tárolására vonatkozó szabályokat kell elfogadnia.

⁽⁴⁸⁾ A Tanács 1. sz. rendelete (1958. április 15.) az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17., 1958.10.6., 385. o.).

⁽⁴⁹⁾ HL L 136., 1999.5.31., 15. o.

97. cikk

Az Ügynökség felelőssége

- (1) Az Ügynökség szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog határozza meg.
- (2) Az Ügynökség által megkötött szerződések választottbírószági rendelkezései alapján a felmerülő jogvitákban az Európai Unió Bírósága rendelkezik joghatósággal az ítélethozatalra.
- (3) Szerződésen kívüli felelősség esetén az Ügynökség a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően köteles megtéríteni a szervezeti egységei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.
- (4) A (3) bekezdésben említett károk megtérítésével kapcsolatos jogviták tekintetében az Európai Unió Bírósága rendelkezik joghatósággal.
- (5) Az Ügynökség alkalmazottainak az Ügynökséggel szembeni személyes felelősségét a személyzeti szabályzat vagy az alkalmazási feltételek rájuk vonatkozó rendelkezései határozzák meg.

98. cikk

Együttműködés harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel

- (1) Az Ügynökség nyitott azon harmadik országok és nemzetközi szervezetek részvételére, amelyek ebből a célból nemzetközi megállapodást kötöttek az Unióval.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében és a 43. cikkben említett megállapodások vonatkozó rendelkezései alapján olyan szabályokat kell kialakítani, amelyek meghatározzák különösen az érintett harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek az Ügynökség munkájában való részvétele jellegét, terjedelmét és módját, ideértve az Ügynökség által indított kezdeményezésekben való részvételre, a pénzügyi hozzájárulásra és a személyzetre vonatkozó rendelkezéseket is. A személyzeti kérdéseket illetően a szóban forgó szabályoknak minden esetben meg kell felelniük a személyzeti szabályzatnak. A szabályok keretében adott esetben a minősített adatok harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való cseréjéről és védelméről is rendelkezni kell. Az említett rendelkezésekhez szükség van a Bizottság előzetes jóváhagyására.
- (3) Az Igazgatótanács – az (1) bekezdésben említett nemzetközi megállapodások keretében – stratégiát fogad el az Ügynökség hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kialakítandó kapcsolatokról.
- (4) A Bizottság az ügyvezető igazgatóval kötött megfelelő munkamegállapodás révén biztosítja, hogy a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatainak tekintetében az Ügynökség megbízatásának keretei között és a jelenlegi intézményi keret alapján járjon el.

99. cikk

Összeférhetetlenség

- (1) Az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács tagjai, az ügyvezető igazgató, a kirendelt nemzeti szakértők és a megfigyelők kötelesek kötelezettségvállalási nyilatkozatot és érdekeltségi nyilatkozatot tenni, amelyben nyilatkozniuk kell a függetlenségüket esetlegesen befolyásoló mindenfajta közvetlen vagy közvetett érdekeltségük hiányáról vagy meglétéről. Az említett nyilatkozatoknak a következő feltételeknek kell megfelelniük:

- a) pontosaknak és teljeseknek kell lenniük;
- b) azokat az érintett személyek hivatalba lépésekor, írásban kell megtenni,
- c) azokat évente meg kell újítani; és

d) szükség esetén – különösen az érintett személyek személyes körülményeiben bekövetkezett releváns változás esetén – aktualizálni kell azokat.

(2) Az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács tagjainak, az ügyvezető igazgatónak, a kirendelt nemzeti szakértőknek, a megfigyelőknek és az ad hoc munkacsoportokban részt vevő külső szakértőknek minden olyan ülés előtt, amelyen részt vesznek, pontos és teljes nyilatkozatot kell tenniük a napirendi pontokkal kapcsolatban a függetlenségüket esetlegesen befolyásoló bármilyen érdekeltségük hiányáról vagy meglétéről, és amennyiben ilyen érdekeltség áll fenn, kötelesek tartózkodni az ilyen napirendi pontokról folytatott megbeszéléseken vagy szavazásokon való részvételtől.

(3) Az Igazgatótanácsnak és a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak az eljárási szabályzatában meg kell állapítania az (1) és (2) bekezdésben említett érdekeltségi nyilatkozatra és az összeférhetlenség elkerülésére és kezelésére vonatkozó gyakorlati szabályokat.

X. CÍM

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS KONTROLL

100. cikk

Munkaprogram

A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett a munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani, amelyeknek az egyes programkomponensek tekintetében egyedi és teljes mértékben különálló munkaprogramoknak kell lenniük. A munkaprogramokban meg kell határozni a program célkitűzéseinek eléréséhez szükséges intézkedéseket és a kapcsolódó költségvetést, valamint adott esetben a vegyesfinanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget.

A Bizottság munkaprogramokat fogad el végrehajtási jogi aktusok útján. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

101. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A melléklet tartalmazza azokat a mutatókat, amelyek segítségével jelentést lehet készíteni arról, hogy a program keretében milyen mértékű előrehaladást sikerült elérni a 4. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén.

(2) Annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a program által a célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredményeket, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 105. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a melléklet módosítására vonatkozóan a mutatók tekintetében, ahol azt szükségesnek ítéli, valamint e rendeletnek egy nyomonkövetési és értékelési keret létrehozásáról szóló rendelkezésekkel történő kiegészítése céljából.

(3) Amennyiben rendkívül sürgős okokból szükséges, a 106. cikkben előírt eljárás alkalmazandó az e cikk értelmében elfogadandó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(4) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek nyomon követésére vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék.

Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(5) Az (1) bekezdés alkalmazásában az uniós források címzettjei kötelesek megfelelő tájékoztatást biztosítani. A teljesítmény ellenőrzéséhez szükséges adatokat hatékonyan, eredményesen és időben kell összegyűjteni.

102. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság időben elvégzi a program értékelését, hogy annak eredményei felhasználhatók legyenek a döntéshozatali folyamatban.

(2) A Bizottság 2024. június 30-ig, majd ezt követően négyévenként értékeli a program végrehajtását. Az értékelésnek a program valamennyi komponensére és tevékenységére ki kell terjednie. Az értékelés:

- a) értékeli a program keretében nyújtott szolgáltatások teljesítményét,
- b) a program felhasználóinak igényei alakulását, valamint
- c) értékeli az SSA és a GOVSATCOM végrehajtásának értékelése során a megosztás és összevonás terén rendelkezésre álló kapacitások alakulását, valamint a Galileo, a Kopernikusz és az EGNOS végrehajtásának értékelésekor a versenytársak által kínált adatok és szolgáltatások teljesítményét.

Az értékelésnek minden egyes programkomponens esetében költség-haszon elemzés alapján elemeznie kell az első albekezdés c) pontjában említett fejlemények hatását is, beleértve az árképzési politika módosításának vagy a további űr- vagy földi infrastruktúra kialakításának a szükségességét.

Ezt a jelentést szükség esetén megfelelő javaslatnak kell kísérnie.

(3) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

(4) Az e rendelet végrehajtásában érintett szervezetek a Bizottság rendelkezésére bocsátják az (1) bekezdésben említett értékeléshez szükséges adatokat és információkat.

(5) A Bizottság 2024. június 30-ig, majd azt követően négyévente – saját iránymutatásaival összhangban – értékeli az Ügynökség teljesítményét célkitűzései, megbízatása és feladatai tükrében. Az értékelésnek költség-haszon elemzésen kell alapulnia. Az értékelésben ki kell térni különösen arra, hogy szükség van-e az Ügynökség megbízatásának esetleges módosítására, és arra, hogy az milyen pénzügyi következményekkel járna. Az értékelésben ki kell térni továbbá az Ügynökség összeférhetlenségi politikájára, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanács függetlenségére és autonómiájára is. A Bizottság az Ügynökség teljesítményét azon lehetőség vizsgálatának céljával is értékelheti, hogy azt – a 29. cikk (3) bekezdésével összhangban – további feladatokkal bízassa meg. A jelentést szükség esetén megfelelő javaslatnak kell kísérnie.

Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az Ügynökség tevékenységeinek folytatása a számára kijelölt célokat, a megbízatását és a feladatait figyelembe véve a továbbiakban már nem indokolt, javasolhatja a rendelet ennek megfelelően történő módosítását.

A Bizottság az Ügynökség értékeléséről szóló jelentést és annak megállapításait benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Ügynökség Igazgatótanácsának és Biztonsági Akkreditációs Tanácsának. Az értékelés eredményeit nyilvánosságra kell hozni.

103. cikk

Ellenőrzések

A költségvetési rendelet 127. cikke szerinti általános megbízhatóság alapját az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan személyek vagy szervezetek által végzett ellenőrzések – köztük olyan ellenőrzések, amelyek az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazottaktól eltérő ellenőrzések – képezik.

104. cikk

A személyes adatok és a magánélet védelme

(1) Az e rendeletben szabályozott feladatok és tevékenységek ellátása során az összes személyes adat kezelése – az Ügynökség általi adatkezelést is beleértve – a személyes adatok védelme területén alkalmazandó jognak, különösen az (EU) 2016/679⁽⁵⁰⁾ és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽⁵¹⁾ megfelelően történik.

(2) Az Igazgatótanács megállapítja az (EU) 2018/1725 rendelet Ügynökség általi alkalmazásához szükséges intézkedéseket, köztük az Ügynökség adatvédelmi tisztviselőjének kinevezésére vonatkozókat. Az említett intézkedéseket az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációt követően kell megállapítani.

XI. CÍM

FELHATALMAZÁS ÉS VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

105. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak az 53. és a 101. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 53. és a 101. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) Az 53. és a 101. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

106. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) Az e cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek és alkalmazandók mindaddig, amíg az Európai Parlament vagy a Tanács a (2) bekezdésnek megfelelően nem emel ellenük kifogást. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

⁽⁵⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽⁵¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

(2) Az Európai Parlament vagy a Tanács a 105. cikk (6) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a Bizottság az Európai Parlament vagy a Tanács kifogásáról szóló határozatról való értesítést követően haladéktalanul hatályon kívül helyezi a szóban forgó, felhatalmazáson alapuló jogi aktust.

107. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy programbizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

A programbizottság az alábbiak szerinti egyedi formációkban ülésezik:

a) Galileo és EGNOS;

b) Kopernikusz;

c) Világűr-megfigyelés;

d) GOVSATCOM;

e) Biztonsági formáció: a program összes biztonsági vonatkozása, a Biztonsági Akkreditációs Tanács szerepének sérelme nélkül; az ESA és az Ügynökség képviselői megfigyelőként meghívhatók az ülésekre; az EKSZ-t szintén fel kell kérni a bizottság munkájának segítésére;

f) Horizontális formáció: a program végrehajtásának stratégiai áttekintése, a program különböző komponensei közötti koherencia, több területet érintő intézkedések és a költségvetés átcsoportosítása a 11. cikkben említettek szerint.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(4) Ha a programbizottság nem nyilvánít véleményt az e rendelet 34. cikkének (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus tervezetéről, a Bizottság nem fogadhatja el azt, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

(5) Az Unió által kötött nemzetközi megállapodásokkal összhangban harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői megfigyelőként meghívhatók a programbizottság üléseire az eljárási szabályzatában foglalt feltételek mellett, és az Unió biztonságára is figyelemmel.

(6) A programbizottság az eljárási szabályzatának megfelelően létrehozza a „felhasználói fórumot”, amely munkacsoportként tanácsokat ad a programbizottságnak a felhasználói igények, a szolgáltatások fejlesztése és a felhasználók általi alkalmazás tekintetében. A felhasználói fórum célja a felhasználók folyamatos és hatékony bevonásának biztosítása, és az a program egyes komponenseinek megfelelő egyedi formációkban ül össze.

XII. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

108. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és közzététel

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük a támogatás uniós eredetét, és – különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során – biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, valamint annak tevékenységeihez és eredményeihez kapcsolódóan.

A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 4. cikkben említett célkitűzésekhez.

(3) Az Ügynökség – hatáskörén belül – saját kezdeményezésére kommunikációs tevékenységeket folytathat. Az erőforrások kommunikációs tevékenységekhez való hozzárendelése nem befolyásolhatja hátrányosan a 29. cikkben említett feladatok eredményes végrehajtását. Ezen kommunikációs tevékenységeket az Igazgatótanács által elfogadott kapcsolódó kommunikációs és terjesztési tervekkel összhangban kell végezni.

109. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet, valamint az 541/2014/EU határozat 2021. január 1-jével hatályát veszti.

(2) A hatályon kívül helyezett jogi aktusokra történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

110. cikk

Átmeneti rendelkezések és a szolgáltatások folytonossága 2027 után

(1) E rendelet nem érinti az érintett intézkedések lezárásukig történő folytatását vagy módosítását a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet, valamint az 541/2014/EU határozat szerint, amelyek továbbra is alkalmazandók az érintett intézkedésekre azok lezárásáig. Az 541/2014/EU határozat 7. cikkének (3) bekezdése alapján létrehozott konzorcium három hónapig biztosítja az SST-szolgáltatásokat azután, hogy a partnerségalkotó nemzeti szervezetek aláírták az e rendelet 58. cikke szerinti SST-partnerségi megállapodást.

(2) A program pénzügyi keretösszege fedezheti továbbá a program és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet, valamint az 541/2014/EU határozat alapján fogadtak el.

(3) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe egyrészt a 4. cikkben meghatározott célkitűzések teljesítéséhez szükséges kiadások fedezésére a program végéig be nem fejezett tevékenységek igazgatásának lehetővé tétele érdekében, másrészt pedig a – többek között a pénzügyi keret-partnerségi megállapodás és a hozzájárulási megállapodások értelmében végzett – kritikus működési tevékenységekre és szolgáltatásnyújtásra vonatkozó kiadások fedezésére.

111. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről

az elnök

...

a Tanács részéről

az elnök

...

MELLÉKLET

FŐ MUTATÓK

A 4. cikkben említett programcélkitűzések megvalósításával kapcsolatos programteljesítmény nyomon követését fő mutatók segítségével kell strukturálni, hogy ezáltal minimalizálni lehessen az adminisztratív terheket és költségeket.

1. Az említett célból az éves jelentésekhez az alábbi fő mutatók tekintetében kell adatokat gyűjteni, amelyekre vonatkozóan a végrehajtás részleteit, például a mérőszámokat, a számadatokat és a kapcsolódó névleges értékeket és küszöbértékeket, beleértve a mennyiségi adatokat és minőségi esettanulmányokat is, az adott feladatra alkalmazandó követelményeknek és a várt teljesítménynek megfelelően a megbízott szervezetekkel kötött megállapodásokban kell meghatározni:
 - 1.1. A 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzés
 1. mutató: A Galileo és az EGNOS által nyújtott navigációs és időmeghatározási szolgáltatások pontossága
 2. mutató: A Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatások elérhetősége és folyamatossága
 3. mutató: Az EGNOS-szolgáltatások földrajzi lefedettsége és a közzétett EGNOS-eljárások száma (APV-I és LPV-200 egyaránt)
 4. mutató: Az uniós felhasználói elégedettség a Galileo és az EGNOS szolgáltatások tekintetében
 5. mutató: A Galileo- és az EGNOS-kompatibilis vevőkészülékek aránya a vevőkészülékek világpiacán és az uniós globális navigációs műholdrendszerek / műholdas pontosító rendszerek (GNSS/SBAS) piacán.
 - 1.2. A 4. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzés
 1. mutató: A Kopernikusz-szolgáltatások, a Kopernikusz-adatok, valamint az adat- és információhozzáférési szolgáltatások (DIAS) uniós felhasználóinak száma, amennyiben lehetséges, olyan információkat is megadva, mint a felhasználó típusa, a földrajzi megoszlás és a tevékenységi terület
 2. mutató: Adott esetben a kérelmezett vagy nyújtott Kopernikusz-szolgáltatások aktiválásának száma
 3. mutató: Az uniós felhasználói elégedettség a Kopernikusz-szolgáltatások és a DIAS tekintetében
 4. mutató: A Kopernikusz-szolgáltatásoknak és a Kopernikusz-adatok áramlásának a megbízhatósága, rendelkezésre állása és folyamatossága
 5. mutató: Az egyes Kopernikusz-szolgáltatások portfóliójában kínált új információs termékek száma
 6. mutató: A Kopernikusz-Sentinelek által generált adatok mennyisége
 - 1.3. A 4. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzés
 1. mutató: Az SSA-komponens felhasználóinak száma, amennyiben lehetséges, olyan információkat is megadva, mint a felhasználó típusa, a földrajzi megoszlás és a tevékenységi terület
 2. mutató: A szolgáltatások elérhetősége
 - 1.4. A 4. cikk (2) bekezdésének d) pontjában említett egyedi célkitűzés
 1. mutató: A GOVSATCOM-felhasználók száma, amennyiben lehetséges, olyan információkat is megadva, mint a felhasználó típusa, a földrajzi megoszlás és a tevékenységi terület
 2. mutató: A szolgáltatások elérhetősége

1.5. A 4. cikk (2) bekezdésének e) pontjában említett egyedi célkitűzés

1. mutató: A program számára végzett felbocsátások száma (a hordozórakéták típusa szerinti számadatokat is beleértve)

1.6. A 4. cikk (2) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzés

1. mutató: Az űrtechnológiai központok száma és helye az Unióban

2. mutató: Az Unióban letelepedett kkv-k részaránya a programhoz kapcsolódó szerződések teljes értékének százalékában kifejezve

2. A 102. cikkben említett értékeléshez olyan további elemeket kell figyelembe venni, mint például:

2.1. a versenytársak teljesítménye a navigációs és földmegfigyelési területeken

2.2. a Galileo és az EGNOS szolgáltatások felhasználók általi igénybevétele

2.3. az EGNOS-szolgáltatások integritása

2.4. a Kopernikusz-szolgáltatások Kopernikusz-alapfelhasználók általi igénybevétele

2.5. a Kopernikuszt használó vagy abból profitáló uniós vagy tagállami szakpolitikák száma

2.6. az SST-alkomponens autonómiájának és az Unió e területen fennálló autonómiája szintjének elemzése

2.7. a NEO-alkomponens tevékenységeire vonatkozó hálózatépítés aktuális állása

2.8. a GOVSATCOM-kapacitások értékelése a 69. és a 102. cikkben említett felhasználói igények tekintetében

2.9. az SSA- és a GOVSATCOM-szolgáltatásokkal kapcsolatos felhasználói elégedettség

2.10. az Ariane és a Vega felbocsátásainak aránya a teljes piacon, a nyilvánosan hozzáférhető adatok alapján

2.11. a downstream ágazat alakulásának mérése a következő adatok révén, amennyiben rendelkezésre állnak: az uniós, világuőrből származó adatokat, információkat és szolgáltatásokat használó új vállalkozások száma, a létrehozott munkahelyek száma és az árbevétel tagállamonként, a Bizottság (Eurostat) által végzett felmérések felhasználásával, amennyiben rendelkezésre állnak

2.12. az uniós upstream űrágazat alakulásának mérése a következő adatok révén, amennyiben rendelkezésre állnak: a létrehozott munkahelyek száma és az árbevétel tagállamonként, valamint az európai űripar világpiaci részesedése, a Bizottság (Eurostat) által végzett felmérések felhasználásával, amennyiben rendelkezésre állnak.

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 11/2021 álláspontja első olvasatban az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából

(2021/C 162/02)

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. június 6-án benyújtotta a fenti rendeletjavaslatot ⁽¹⁾ az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
2. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-én fogadta el a véleményét ⁽²⁾.
3. A Régiók Bizottsága 2018. december 5–6-án fogadta el a véleményét ⁽³⁾.
4. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2019. március 13-án megerősítette a kialakított közös értelmezést ⁽⁴⁾. A szövegben zárójelben szereplő részek nem képezték a tárgyalások részét, mivel ahhoz, hogy azokról a Tanács kialakíthassa álláspontját, előbb le kellett zárulniuk a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalásoknak.
5. Az Európai Parlament 2019. április 17-én fogadta el az első olvasatban kialakított álláspontját ⁽⁵⁾.
6. A 2021 és 2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretről 2020. július 21-én született politikai megállapodás.
7. Az elnökség 2020. november 4-én tárgyalási megbízást ⁽⁶⁾ kapott, így a tárgyalások folytatódtak. Összesen három alkalommal került sor háromoldalú egyeztetésre.
8. Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság elnöke 2021. január 14-én levélben jelezte az elnökség felé, hogy amennyiben a Tanács a levél mellékletében foglalt formában hivatalosan megküldi az álláspontját a Parlamentnek, ő javasolni fogja, hogy a Parlament plenáris ülése módosítás nélkül fogadja el a Tanácsnak – a jogásznyelvészek által a későbbiekben még ellenőrizendő – álláspontját.

II. CÉLKITŰZÉS

A rendelet célja az Unió űrprogramjának létrehozása, beleértve annak célkitűzéseit, költségvetését és végrehajtási szabályait. Ezáltal össze lehetne fogni és egyszerűsíteni lehetne a Galileóra, az EGNOS-ra és a Kopernikusz programra vonatkozó szabályozást, valamint az űrmelegfigyelésnek és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésének keretrendszerét, és lehetőség nyílna új tevékenységek, például az állami műholdas kommunikáció (Govsatcom) elindítására.

A rendelet létrehozza továbbá az Európai Unió Űrprogramügynökségét, amely az Európai GNSS Ügynökség helyébe lép.

⁽¹⁾ 9898/18 + ADD 1.

⁽²⁾ 13686/18.

⁽³⁾ 15568/18.

⁽⁴⁾ 7481/19 + COR 1.

⁽⁵⁾ P8_TA(2019)0402.

⁽⁶⁾ 12594/20.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Általános észrevételek

A plenáris ülésen történt szavazást követően a Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy második olvasatban olyan korai megállapodás szülessen a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja alapján, amelyet a Parlament jóvá tud hagyni. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjának szövege teljes mértékben tükrözi a két társjogalkotó között létrejött kompromisszumot.

B. Főbb kérdések

A közös értelmezésben jóváhagyott elemek nem módosultak, ám azokat a jogász-nyelvészek még ellenőrizni fogják. A Parlamenttel kialakított kompromisszum főbb pontjai többek között:

- a program időtartama,
- a harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek az űrprogramban való részvételére alkalmazandó szabályok,
- harmadik országoknak és nemzetközi szervezeteknek az SST-szolgáltatásokhoz, a Govsatcom-szolgáltatásokhoz és a Galileo kormányzati ellenőrzésű szolgáltatásához való hozzáférésére vonatkozó szabályok,
- az eszközök tulajdonjogának és használatának részletei,
- a költségvetés és annak kiadási kategóriák közötti elosztása,
- a kumulatív és alternatív finanszírozásra vonatkozó szabályok,
- az Unió operatív rendszerei biztonságának, sértetlenségének és rezilienciájának megőrzéséhez szükséges támogathatósági és részvételi feltételek,
- az EUMETSAT és az egyéb szervezetek szerepe,
- a munkaprogram,
- a szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok.

IV. KONKLÚZIÓ

A Tanács álláspontja maradéktalanul tükrözi az Európai Parlament és a Tanács között a Bizottság közreműködésével lefolytatott tárgyalások során kialakult kompromisszumot. E kompromisszumot megerősíti az a levél is, amelyet az ITRE Bizottság elnöke küldött 2021. január 14-én az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének. Ebben a levélben az ITRE Bizottság elnöke jelezte, hogy javasolni fogja az ITRE Bizottság tagjainak és azt követően pedig a plenáris ülés résztvevőinek, hogy a Tanács első olvasatban kialakított – a két intézményben a jogász-nyelvészek által még ellenőrizendő – álláspontját a Parlament második olvasata során módosítás nélkül fogadják el.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU